ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

ΠΜΣ

«Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»

Μ 2.4 Περιγράμματα μαθημάτων

2025-2026

Περιεχόμενα

ΚΟΙΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ 4

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 5

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ 5

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ 10

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 15

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 21

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 28

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ 28

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 33

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 33

1. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ 38

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 39

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ 39

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΘΕΑΤΡΟ 43

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ 49

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ 52

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 55

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΘΕΑΜΑΤΩΝ / ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ 55

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ PERFORMANCE 58

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ: ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ 63

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΚΑΙ ΚΩΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ 67

2. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 71

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 72

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ 72

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: «ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ / ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΚΗΝΗ» 77

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ 81

ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ 84

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 88

ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 88

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ 93

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 99

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΚΗΝΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 104

3. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ 107

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 108

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ 108
ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΛΟΓΟΤΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ 113
ΕΝΔΟΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 117
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ 122

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 126
ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ 126
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ 129
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ 132
Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΓΡΑΦΕΣ 135

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 139

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ 139
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ 139
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 144
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ 150

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 155

Δομή προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ 158

ΚΟΙΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ01	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE392/ https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE308/ https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE508/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζει τις κατηγορίες πηγών της θεατρολογικής έρευνας • εντοπίζει στοιχεία της θεατρολογικής έρευνας σε φυσικά ή ψηφιακά αρχεία • χρησιμοποιεί μεθοδολογικά εργαλεία για τη συλλογή στοιχείων της έρευνας • αποδελτιώνει και ερμηνεύει στοιχεία της έρευνας • καταγράφει στοιχεία της έρευνας σε βάσεις δεδομένων • αξιοποιεί σύγχρονα μέσα έρευνας, όπως το Διαδίκτυο (ψηφιοποιημένα και ψηφιακά αρχεία και συλλογές) • σχεδιάζει ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες στο Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο, Δραματουργία, την Παράσταση, την Εκπαίδευση και τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

(φαινομενολογίες, αυτοεθνογραφίες, εθνόδραμα, ποιητική διερεύνηση, μη μυθιστορηματική λογοτεχνία, δημοσκοπήσεις, εμπειρικές μελέτες, μεθοδολογίες βασισμένες στην τέχνη)

- συντάσσει και να παρουσιάζει ένα ερευνητικό έργο με τη γραφή και τη δομή ενός ακαδημαϊκού κειμένου.
- περιγράφει την ποσοτική και την ποιοτική προσέγγιση στην έρευνα και να είναι σε θέση να συσχετίζει τα διάφορα ερευνητικά ερωτήματα με την κατάλληλη για αυτά μεθοδολογία.
- γνωρίζει πώς δημιουργείται ένα ερωτηματολόγιο με σύγχρονα διαδικτυακά συνεργατικά εργαλεία (όπως το Google Forms, Microsoft Teams, SurveyMonkey, κ.ά.).
- επιλέγει ειδικά λογισμικά για τη συστηματική επεξεργασία, ανάλυση και παρουσίαση ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων (όπως το Jamovi, το Atlas, η R, το SPSS και το Microsoft Excel).

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αφομοίωση της επιστημονικής δεοντολογίας και της πολιτικής και ηθικής ορθότητας στην έρευνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Μεθοδολογία και μεθοδολογίες της έρευνας στην επιστήμη του θεάτρου. Εισαγωγή, ανάλυση βασικών εννοιών και όρων.
2. Μέθοδοι και εργαλεία της έρευνας. Στοχοθεσία, διατύπωση ερευνητικού αντικειμένου και δομή εργασίας. Τρόποι εντοπισμού και καταγραφής δεδομένων για τη συγγραφή επιστημονικού δοκιμίου. Διαθεματικότητα, διεπιστημονικότητα, ερευνητικοί συσχετισμοί και αλληλεπίδραση με ποικίλα επιστημονικά πεδία (ιστορία, φιλοσοφία, ανθρωπολογία, κοινωνιολογία, σπουδές πολιτισμού και φύλου αλλά και οικολογία, νευροψυχολογία, κ.α.)
3. Βιβλιογραφική / αρχειακή έρευνα και θεατρολογική τεκμηρίωση. Παραστασιακά τεκμήρια, τρόποι μελέτης και αξιοποίησης. Βιβλιογραφικές και αρχειακές παραπομπές.
4. Σύγχρονα μέσα και εργαλεία έρευνας. Αναλυτική περιγραφή της συνέντευξης ως μεθοδολογικού εργαλείου, κατασκευή και χρήση ερωτηματολογίου για τη μελέτη του παραστασιακού γεγονότος.

5. Η χρήση και η αξιοποίηση του διαδικτύου και των εφαρμογών της τεχνολογίας στην έρευνα (ψηφιοποιημένα και ψηφιακά αρχεία και συλλογές, πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και περιοδικά).
6. Παρουσίαση βασικών εγχειριδίων θεατρολογικής έρευνας, όπως το «Research Methods in Theater and Performance» (Kershaw & Nicholson 2011) και η «Έρευνα στο Θέατρο» (Μαυρολέων, 2010). Παρουσίαση παραδειγμάτων δημοσιευμένων κειμένων θεατρολογικής έρευνας σε επίπεδο θεωρητικό από τα περιοδικά Theater Research International, Theatre Journal, Research in Drama Education, Παράβασις, Εκπαίδευση και Θέατρο.
7. Παρουσίαση εργαλείων ψηφιακής αναζήτησης, ταξινόμησης θεατρολογικών βιβλιογραφικών πηγών. Παρουσίαση λογισμικών για ποσοτικές εμπειρικές μελέτες στο πεδίο της θεατρολογικής έρευνας. Ζητήματα περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης. Βασικά τεστ με την ερμηνεία τους και την γραφή τους. Η έννοια της στατιστικής σημαντικότητας.
8. Παρουσίαση βασικών ποιοτικών μεθοδολογιών θεατρολογικής έρευνας. Παρουσίαση του «SAGE Handbook of Qualitative Research». Η εθνογραφία και οι βασικές της έννοιες. Η κρίσεις της αναπαράστασης, της νομιμοποίησης και της πράξης. Πυκνές περιγραφές και ευαισθητοποιούσες έννοιες στην θεατρολογική έρευνα. Εναλλακτικές μορφές αναπαράστασης στην θεατρολογική έρευνα: Το Εθνόδραμα, ο Εθνογραφικός κινηματογράφος και το podcast. Αφηγηματικές μορφές αναπαράστασης: Αυτοεθνογραφία και Φαινομενολογία στο Θέατρο και στην επιτέλεση.
9. Εργαστήριο ποιοτικών μεθοδολογιών στη θεατρολογική έρευνα με εφαρμοσμένο χαρακτήρα. Πρακτική εφαρμογη στην καταγραφή, ερμηνεία ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων. Μέσα από πρακτικές ασκήσεις με υλικό από θεατρικές πρόβες ή παραστάσεις, εξετάζονται οι έννοιες της ερευνητικής υποκειμενικότητας, της πυκνής περιγραφής και της ευαισθητοποιούσας έννοιας, ενώ επιχειρείται η σύνδεση θεωρίας και πράξης μέσα από τη δημιουργία σύντομων αφηγηματικών ή δραματοποιημένων αναπαραστάσεων των ευρημάτων και των δεδομένων.
10. Διαμόρφωση του ερευνητικού σχεδιασμού. Φιλοσοφικές ερευνητικές προσεγγίσεις, διαμόρφωση και αποσαφήνιση του ερευνητικού αντικειμένου, μετατροπή ιδεών σε ερευνητικές μελέτες και σύνταξη ερευνητικής πρότασης, προσδιορισμό σκοπού και ερευνητικών ερωτημάτων/υποθέσεων. Ανάλυση και επίδειξη μεθόδων και εργαλείων για ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες, αλλά και τις νέες τάσεις και αντιλήψεις στις μεθόδους έρευνας στις τέχνες και στο Θέατρο.
11. Ανάλυση βασικών εννοιών στην εμπειρική έρευνα και στη σχέση μεθόδων, εργαλείων και δεδομένων με έμφαση στη δομή και συγγραφή ενός ακαδημαϊκού κειμένου. Κατασκευή ερωτηματολογίων (σχεδιασμός και δημιουργία ερωτηματολογίων δομημένων/ημιδομημένων, εννοιολόγηση, λειτουργικοποίηση, κλίμακες Likert, απλής, πολλαπλής επιλογής, κ.ά.). Συλλογή πρωτογενών δεδομένων (μέσω ερωτηματολογίων, μέσω συμμετοχικής παρατήρησης).
12. Παρουσίαση και επίδειξη διαδικτυακών συνεργατικών εργαλείων πρόσφορων για τη δημιουργία ερωτηματολογίων, (δημιουργία διαδικτυακού ερωτηματολογίου μέσω Google Forms). Ανάλυση του ρόλου του παρατηρητή και της συμμετοχικής παρατήρησης ως μεθοδολογικού εργαλείου στις θεατρικές σπουδές και τη θεατρική πράξη.
13. Εισαγωγή στη μεικτή μεθοδολογία έρευνας. Συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Παραδείγματα εφαρμογών στη θεατρική και εκπαιδευτική πράξη. Έρευνες δράσης σε θεατρικές ομάδες και εκπαιδευτικά πλαίσια.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

<table>
<tr><td>ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Προβολή power point, σύνδεση με ιστοσελίδες βιβλιοθηκών και αρχείων της Ελλάδος και του εξωτερικού, προβολή μαγνητοσκοπημένων αποσπασμάτων από παραστάσεις με τη χρήση DVDs ή Διαδικτύου.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr>
<tr><td>Άξονες, μεθοδολογία και εργαλεία της έρευνας. Τρόποι εντοπισμού και καταγραφής των στοιχείων της έρευνας, για τη συγγραφή επιστημονικού δοκιμίου.</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Βιβλιογραφική/αρχειακή έρευνα και θεατρολογική τεκμηρίωση. Βιβλιογραφικές και αρχειακές παραπομπές.</td><td>18</td></tr>
<tr><td>Παραστασιακά τεκμήρια, τρόποι μελέτης και αξιοποίησης.</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Σύγχρονα μέσα έρευνας. Η χρήση και η αξιοποίηση του Διαδικτύου και των εφαρμογών της τεχνολογίας στην έρευνα (ψηφιοποίηση αρχειακών συλλογών, πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες κ.ά.)</td><td>22</td></tr>
<tr><td>Σχεδιασμός ποσοτικών και ποιοτικών ερευνών στο Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση.</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Σχεδιασμός ποσοτικών και ποιοτικών ερευνών στο Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Εκπαίδευση, Ανθρωπιστικές Επιστήμες (φαινομενολογίες, αυτοεθνογραφίες,</td><td>10</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	εθνόδραμα, ποιητική διερεύνηση, μη μυθιστορηματική λογοτεχνία, δημοσκοπήσεις, εμπειρικές μελέτες, μεθοδολογίες βασισμένες στην τέχνη).	
	Δημιουργία ερωτηματολογίων με σύγχρονα διαδικτυακά συνεργατικά εργαλεία.	20
	Εκμάθηση και χρήση ειδικών λογισμικών για τη συστηματική επεξεργασία, ανάλυση και παρουσίαση ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων.	23
	Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Με γραπτές εργασίες και ασκήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και τελική εξέταση με γραπτή εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Πηγές της έρευνας στη σύγχρονη ελληνική θεατρολογία, Πρακτικά Επετειακού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών 27-29 Απριλίου 2017), Αλεξία Αλτουβά (επιμ.), Πρόλογος-Εισαγωγή Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Αθήνα 2021.

Umberto Eco, *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία,* εκδ. Νήσος, Αθήνα 1994.

Μαυρολέων, Άννα, *Η Έρευνα στο Θέατρο, Ι. Σιδέρης,* Αθήνα 2010.

Παπαηλία, Π. και Πετρίδης, Π., *Μετά από το βιβλίο: νέες επιστημολογίες, νέες υλικότητες*, Π. Παπαηλία και Π. Πετρίδη (έκδ.), *Ψηφιακή εθνογραφία* (σελ. 21-45), Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, Αθήνα 2015.

Πολίτης, Α., *Υποσημειώσεις και Παραπομπές*, Παν. Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο,1998.

Πούχνερ, Βάλτερ*, Από τη θεωρία του Θεάτρου στις Θεωρίες του θεατρικού: Εξελίξεις στην επιστήμη του θεάτρου στο τέλος του 20ου αιώνα,* Πατάκης, Αθήνα, 2004.

Πούχνερ, Βάλτερ*, Μεθοδολογικοί προβληματισμοί και ιστορικές πηγές για το ελληνικό θέατρο του 18ου και 19ου. Προοπτικές και διαστάσεις, περιπτώσεις και παραδείγματα,* Επιστημονικό δελτίο ΤΘΣ / ΕΚΠΑ, Καστανιώτης, Αθήνα, 1995.

Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Χρ., *Εισαγωγή στη Θεατρική Βιβλιογραφία και Πληροφόρηση*, ΤΘΣ / ΕΚΠΑ, Αθήνα, 2005.

Creswell, J.W., *Η Έρευνα στην Εκπαίδευση – Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση, Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας (2η έκδ.), Εκδοτικός Όμιλος Ίων, Αθήνα, 2016.*

MacDonald S. and Headlam N., *Research Methods Handbook - Introductory guide to research methods for social research, Centre for Local Economic Strategies,* Manchester 2015.

Research methods in theater and performance, Baz Kershaw and Helen Nicholson (eds.), Edinburgh University Press, Edinburg 2011.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ12	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE274/ https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE445/ https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE446/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα, το οποίο διδάσκεται και στις τρεις ειδικεύσεις του ΠΜΣ, αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της θεατρικότητας, της παραστασιμότητας, της ανθρωπινότητας και της ζωικότητας στο πεδίο του δράματος, της θεατρικής πράξης και των παραστατικών τεχνών. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στην ιστορία του θεάτρου, των (αστικών και λαϊκών) θεατρόμορφων δρωμένων, των τελετουργιών, των γιορτών και των παραστατικών εκδηλώσεων υπό το πρίσμα της ανθρωπινότητας και της ζωικότητας. Επίσης αναφέρεται στους τρόπους με τους οποίους το θέατρο και οι παραστατικές τέχνες, στη διαδρομή των διαφορετικών ιστορικών εποχών, αγγίζουν και υπερβαίνουν τα όρια που έθεσαν οι κοινωνίες στην έννοια του ανθρώπινου, ως ζώου που διαθέτει νόηση, φαντασία και συναίσθηση, και ανοίγονται σε μια ενδιάμεση αισθητική και ηθική ζώνη, όπου το ανθρώπινο συμβιώνει με το μη ανθρώπινο ζώο και προσπαθεί να κατανοήσει βαθύτερα τον εαυτό του μέσω αυτής της συμβίωσης. Με αυτή την έννοια, το μάθημα αποτελεί τη διεπιστημονική βάση πάνω στην οποία συγκεκριμένες μεθοδολογίες και θεωρίες διαχείρισης σύγχρονων θεατρικών έργων και παραστάσεων μπορούν να αναπτυχθούν σε επί μέρους γνωστικά πεδία όπως η

παραστασιολογική ανάλυση, οι σπουδές στις παραστατικές τέχνες, οι critical animal studies, η θεατρικότητα του σώματος, η μελέτη των κοινωνικών αναπαραστάσεων, οι ηθικές διαστάσεις στην επί σκηνής συμβίωση ανθρώπινων και μη ανθρώπινων ζώων, η φιλοσοφία του θεάτρου, οι οικολογικές παράμετροι των performances κ.ά.

Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους φοιτητές της σημασίας αφενός της ζωικότητας (animalité), ως κοινής βάσης των ανθρώπινων και μη ανθρώπινων όντων και, αφετέρου, της ζωτικότητας (vitalité) ως ζωικής δύναμης που διαπνέει τη ζωή καθ' εαυτήν και τη θεατρική πράξη ειδικότερα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει τα βασικά και κρίσιμα εννοιολογικά εργαλεία της ζωικότητας, της θεατρικότητας και της παραστασιμότητας και τη δυνατότητα αξιοποίησής τους στην ανάλυση διαφορετικών θεατρικών παραστάσεων και επιτελέσεων.
- Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων και των παραστάσεων όπου συμβιώνουν ανθρώπινα και μη ανθρώπινα ζώα από την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα έως τις σύγχρονες μεταμοντέρνες παραστάσεις και performances.
- Έχει γνώση των κυριοτέρων φιλοσοφικών παραδόσεων που σχετίζονται με τη θεώρηση των μη ανθρώπινων ζώων στις ανθρώπινες (θεατρικές και κοινωνικές) σκηνές από τον Descartes, τον Rousseau και τον Kant, έως τον Heidegger, τον Peter Singer, τον Agamben ή τον Derrida.
- Διακρίνει την άμεση ή έμμεση επίδραση της ζωικότητας στην εκπαίδευση των ηθοποιών και των performers, καθώς και τον καλλιτεχνικό τρόπο εκδήλωσης αυτής της ζωικότητας σε σκηνοθέτες όπως ο Jan Fabre, ο Romeo Castellucci ή ο Joseph Beuys.
- Ορίζει το διεπιστημονικό πεδίο που διανοίγεται παγκοσμίως τα τελευταία χρόνια ανάμεσα στη θεατρολογία, τη φιλοσοφία, τις critical animal studies, την οικολογία και τη βιοηθική.
- Εντοπίζει και να κατανοεί τα κυριότερα φιλοσοφικά ρεύματα που έχουν προβάλει σημαντικές θέσεις σχετικά με την παρουσία των μη ανθρώπινων ζώων στις θεατρικές και κοινωνικές σκηνές, όπως ο μεταδομισμός και η αποδόμηση, ο υπαρξισμός, η φαινομενολογία και η οικοφιλοσοφία.
- Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν από κοινού ένα σχέδιο παράστασης ή επιτέλεσης με κεντρικό άξονα τη ζωικότητα και τη σχέση του ανθρώπινου ζώου με τα οικοσυστήματα που το περιβάλλουν.
- Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να αναλύσουν και να παρουσιάσουν από κοινού κάποια από τις εμβληματικές παραστάσεις του σχετικού πεδίου, όπως το Inthewrongplaceness της Kira O'Reilly, το I like America and America likes me του Joseph Beuys ή το The Others της Racher Rosenthal.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Οι ανθρωποζωολογικές σπουδές. Ανθρωποζωολογικές και θεατρικές σπουδές: Οι σκηνές των ζώων. Πρόκληση για την ελληνική θεατρολογία: Νομικό, ηθικό και πολιτικό πλαίσιο, Ιστορικό πλαίσιο, Σκηνοθετικό-υποκριτικό πλαίσιο, Βιοπολιτικό πλαίσιο, Φιλοσοφικό πλαίσιο, Χρονικό πλαίσιο: ο παροντισμός. Το επίπεδο της ψυχολογίας. Το επίπεδο της ηθικής συμπεριφοράς. Το επίπεδο της εκπαίδευσης και της μάθησης.
2. Βασικές έννοιες: ζωικότητα, ανθρωπινότητα, θεατρικότητα, παραστασιμότητα, ηθοποιός, διαφορετικότητα. Η παρουσία των μη ανθρώπινων ζώων στις θεατρικές και κοινωνικές σκηνές των ανθρώπινων ζώων.
3. Ζωολογικές σκηνές στο αρχαίο αθηναϊκό θέατρο. Η ρωμαϊκή εκατόμβη. Μεσαιωνικές ιππικές σκηνές. Το θέαμα της ζωομαχίας. Πλούταρχος, Gelli, Bonifacio και Turmeda. Montaigne: το πιο αλαζονικό ζώο, ο άνθρωπος. Από την καρναβαλική ευθυμία και την αιματηρή μεσαιωνική σκηνή στην ανθρωποκεντρική Αναγέννηση.
4. Missae asini. Σκηνές του λαϊκού πολιτισμού και οι αμφισημίες τους στον ελληνικό και τον βαλκανικό χώρο. Οι σκληροί ρόλοι των ζώων. Γκροτέσκος κόσμος και καρναβαλική ζωικότητα. Η ανθρωποκεντρική Αναγέννηση. Η μεγάλη των Ελισαβετιανών σκηνή του Bear Garden. Απόλυτος ανθρωποκεντρισμός, σχετικός ανθρωποκεντρισμός και ανθρωπομορφισμός.
5. Ο μεγάλος Descartes. Οι ζώνες της ζωικής ανθρωπινότητας και της ανθρωπόμορφης ζωικότητας. Η *Πραγματεία για τα ζώα* του Condillac. Η έμπνευση του Βασιλιά Ήλιου, το *Πανοπτικόν* του Bentham και ο Foucault. Το ανθρωποκεντρικό επιχείρημα. Η απεικονιστική επιχειρηματολογία του William Hogarth. Οι φιλόζωοι στοχαστές και ο απόμακρος Kant.
6. Στους κήπους του 19ου αιώνα. Το πέρασμα στον 20ό αιώνα**.** Πώς μπορεί κανείς να συστεγάσει τον ειδισμό με τον αποικιακό ρατσισμό; Οι ζωολογικοί κήποι ανθρώπων**.** Όταν οι κήποι και τα ενυδρεία γίνονται θεματικά πάρκα**.** Ο κόσμος του τσίρκου**.** Η χρυσή εποχή του τσίρκου**.** Παρακμή, ανανέωση, αμφισβήτηση**.** Max Horkheimer-Nicholas Ridout**.** Θεσμικές αλλαγές.
7. Η σκηνική ζωογραφία στον 20ο και στον 21ο αιώνα. Η οριοφιλία του Derrida και το γίγνεσθαι-ζώο των Deleuze και Guattari. Kira O'Reilly: *Inthewrongplaceness*. Η επανεμφάνιση των αλόγων. Πώς να εξηγήσεις τον Heidegger σε έναν νεκρό λαγό. Τα bestiaria του Jan Fabre και οι performers-ζώα. Τα ζώα *αυτοπροσώπως* στη σκηνή. *Parrots and Guinea Pigs* του Jan Fabre.
8. Σκηνές της σκληρότητας. Το πορτραίτο του καλλιτέχνη ως αδέσποτου σκύλου. Το ζωικό αίμα στον Hermann Nitsch και ο αστακός του Rodrigo García. Marco Evaristti: Η ωραία Ελένη στο blender. *Genet à Tangeri* των Magazzini Criminali και *The Sky Is Falling* του Rafael Ortiz. *Rat Piece* του Kim Jones. Αμφισβητήσεις, συμφέροντα και προτιμήσεις. Μια σύγχρονη αντικαρτεσιανή. Rachel Rosenthal: *The Others*.
9. Ανωνυμία και ονοματοθεσία (Jacques Derrida). Ανθρωπολογικές μηχανές, καθεστώς εξαίρεσης και γυμνή ζωή (Giorgio Agamben). Η σύγκλιση των δρόμων του Derrida και του Agamben. Ο Adorno και η ματιά του ετοιμοθάνατου ζώου. Η θεατρική οριοφιλία. *Το πένθος των πουλιών* (Ιάκωβος Καμπανέλλης: *Ο δρόμος περνά από μέσα*, *Ο γορίλας και η ορτανσία*). Η ανθρώπινη λεοντή (Βασίλης Μαυρογεωργίου-Κώστας Γάκης: *Λιοντάρια*). Ο auteur της σκηνής και το κογιότ-performer (Rodrigo García). Το σπάνιο αίσθημα της έξαρσης και της ταραχής (Rodrigo García: *Λίαν αιμάσσον. Αιμάσσον. Μισοψημένο).*

10. Είναι δυνατόν το ζώο-συμβάν; Το α-δύνατο του συμβάντος. Το συμβάν της φιλοξενίας. Το συμβάν της δημοκρατίας. Η εμπειρία του "ίσως". Οι γερμανικοί ποιμενικοί στην "Κόλαση" του Romeo Castellucci. Τα πέντε ατάιστα ερπετά στο *Dragon Heads* της Marina Abramović. Πώς «μου αρέσει η Αμερική»; Το εγκλεισμένο κογιότ του Joseph Beuys.
11. Το άλογο του Martin Buber. Κεντρικές και παράπλευρες σκηνές του *Προς Ελευσίνα*. Το παρασκήνιο του θανάτου. Το παρασκήνιο της τρέλας και της ζωικότητας. Η γλωσσική χρήση των μη ανθρώπινων ζώων. Τα κατοικίδια. Οι φτερωτές οντότητες. Το άλογο. Καθ' οδόν προς την τρέλα. Λαθραίες αντιμεταθέσεις της τρέλας και της ζωικότητας.
12. Προφορική παρουσίαση από τους φοιτητές των εργασιών τους. Συζήτηση ως προς τις επιλεχθείσες θεματικές, τη χρήση των εννοιών, την αξιοποίηση βιβλιογραφίας, την παραγωγή συμπερασμάτων.
13. Προφορική παρουσίαση από τους φοιτητές των εργασιών τους. Συζήτηση ως προς τις επιλεχθείσες θεματικές, τη χρήση των εννοιών, την αξιοποίηση βιβλιογραφίας, την παραγωγή συμπερασμάτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td><table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>33</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>46</td></tr>
<tr><td>Παρακολούθηση και ανάλυση παραστάσεων</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών</td><td>35</td></tr>
<tr><td>Εργαστηριακή άσκηση</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>46</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>200</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Μέθοδος αξιολόγησης:
I. Μία εργασία κατά τη διάρκεια του εξαμήνου που παρουσιάζεται προφορικά (20%).
II. Γραπτή εξέταση πολλαπλής επιλογής (20%).
III. Τελική προφορική εξέταση υπό διαλογική μορφή, με έλεγχο απομνημόνευσης, συνδυαστικές απαντήσεις και ερωτήσεις κρίσεως (60%).</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Giorgio Agamben: *The Open. Man and Animal*, Stanford University Press, Stanford, California 2004.

Lourdes Orozco: *Theatre and Animals*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, Hampshire 2013.

Lourdes Orozco - Jennifer Parker-Starbuck (eds): *Performing Animality. Animals in Performance Practices*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, Hampshire 2015.

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Θεατρικά Bestiaria. Θεατρικές και φιλοσοφικές σκηνές της ζωικότητας*, Παπαζήσης, Αθήνα 2018.

Elisabeth De Fontenay: *Le silence des bêtes. La philosophie à l'épreuve de l'animalité*, Fayard, Paris 1998.

Steve Baker: *Artist/Animal*, University of Minnesota Press, Minneapolis & London 2013.

H.-S. Afeissa ─ J.-B. Jeangène Vilmer (dir.): *Philosophie animale. Différence, responsabilité et communauté*, Vrin, Paris 2015.

Bruce Boehrer: *Shakespeare Among the Animals. Nature and Society in the Drama of Early Modern England*, Palgrave, New York 2002.

Romeo Castellucci: «The Animal Being on stage», *Performance Research* 5:2, 2000, σσ. 23-28.

Una Chaudhuri and Holly Hughes (eds): *Animal Acts. Performing Species Today,* The University of Michigan Press, Ann Arbor 2014.

Jacques Derrida: *L'animal que donc je suis*, Galilée, Paris 2006.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Modern Drama
Antennae: The Journal of Nature in Visual Culture
Journal of Dramatic Theory and Criticism
Journal of Aesthetics & Culture
Performance Research
Journal for Critical Animal Studies
Études Théâtrales
Research in Phenomenology
Theatre Research International
The Drama Review

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ09	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Α΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΤΜΗΜΑ 1: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE314/ ΤΜΗΜΑ 2: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE616/ ΤΜΗΜΑ 3: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE513/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
• Στόχοι: • Το μάθημα στοχεύει στη μελέτη και τη δραματολογική ανάλυση θεατρικών έργων της περιόδου από τον 16ο μέχρι τον 20ό αιώνα και διδάσκεται και στις τρεις ειδικεύσεις του ΠΜΣ. Το ενδιαφέρον εντοπίζεται κάθε φορά σε συγκεκριμένα ζητήματα της παγκόσμιας δραματουργίας από την Αναγέννηση έως τον 20ό αιώνα, τα οποία δίνουν την αφορμή για την εις βάθος ανάλυση των εξεταζόμενων θεατρικών κειμένων. Μαθησιακά Αποτελέσματα: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να: • Αναλύουν και να αποκωδικοποιούν τα θεατρικά κείμενα σύμφωνα με τα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα. • Προσδιορίζουν και να αξιολογούν τις φόρμες της θεατρικής γραφής. • Να κατηγοριοποιούν τα έργα σύμφωνα με το δραματικό είδος τους. • Έχουν μία καλή εποπτεία της παγκόσμιας δραματουργίας και της εξέλιξής της. • Έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται, και να ερμηνεύουν αποτελεσματικά, θέματα δραματολογίας και δραματουργίας. • Ακολουθούν συγκεκριμένες ερμηνευτικές μεθόδους, προτεινόμενες από τη/τις διδάσκουσα/ες.

- Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση που απέκτησαν για την ανάλυση των ιστορικών και καλλιτεχνικών γεγονότων της περιόδου από τον 16ο έως τον 20ό αιώνα.
- Διακρίνουν τα δραματικά στοιχεία και να δημιουργούν το πλαίσιο για την κατασκευή των δραματικών χαρακτήρων.
- Αξιολογούν και να συγκρίνουν τα θέματα και τις υφολογικές ιδιαιτερότητες των θεατρικών κειμένων, και πιο ειδικά της περιόδου από τον 16ο έως τον 20ό αιώνα.
- Αναλύουν τις βασικές έννοιες και τους όρους της δραματολογίας.
- Περιγράφουν τα βασικά αισθητικά χαρακτηριστικά ενός θεατρικού έργου ή ενός θεατρικού καλλιτεχνήματος εν γένει.
- Εντοπίζουν τους βασικούς σταθμούς της εξέλιξης της δραματικής τέχνης και της δραματολογίας κατά την ιστορική περίοδο μεταξύ του 16ου και του 20ού αιώνα.
- Κατονομάζουν περιόδους και δημιουργούς.
- Συνδέουν το κείμενο με την ενδεχόμενη παράστασή του ή το αντίστροφο, με αφορμή μία παράσταση, και να μπορούν να ανατροφοδοτούν το κείμενο.
- Σταχυολογούν και αναλύουν κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία.
- Συνεργάζονται μεταξύ τους, τόσο στην έρευνα όσο και στην παραγωγή επιστημονικού ή/και καλλιτεχνικού έργου.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
Διάλογος και εποικοδομητική διάδραση διδάσκοντος-διδασκομένου.
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
Αυτόνομη εργασία.
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη μελέτη και τη δραματολογική ανάλυση των σημαντικότερων έργων του παγκοσμίου θεάτρου μέσα από έγκριτες μεταφράσεις.
Το μάθημα διδάσκεται και στις τρεις ειδικεύσεις του ΠΜΣ, εμβαθύνοντας κάθε φορά σε συγκεκριμένα ζητήματα της παγκόσμιας δραματολογίας από την Αναγέννηση έως τον 20ό αιώνα, τα οποία δίνουν την αφορμή για την εις βάθος ανάλυση των θεατρικών κειμένων. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, δίδεται έμφαση στη θεματική της μεταφορικής και κυριολεκτικής παρουσίας του σώματος, έτσι όπως εντοπίζεται στην ευρωπαϊκή και αμερικανική δραματουργία, από την Αναγέννηση έως τον 20ό αιώνα. Μέσω συγκεκριμένων θεατρικών έργων, πρόκειται να εξεταστεί η απεικόνιση, αλλά και η οντότητα του θεατρικού σώματος, όπως αυτό αποδίδεται μέσω της δραματουργικής γραφής. Η παραπάνω διερεύνηση στοχεύει στην έμμεση δημιουργία μιας άτυπης ιστορίας της δραματουργίας των νεότερων χρόνων.
Παράλληλα με την ανάλυση του κειμένου και το θεωρητικό πλαίσιο που τη συνοδεύει, γίνεται αναφορά σε σημαντικές παραστάσεις του παρελθόντος (παροτρύνονται οι φοιτητές να δουν παραστάσεις από ψηφιακά αρχεία) και σε παραστάσεις της τρέχουσας περιόδου, με έμφαση σε συγκεκριμένα στοιχεία του κειμένου και του τρόπου απόδοσής τους από διαφορετικούς σκηνοθέτες.
Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Το γενικό πλαίσιο: Εισαγωγή στη θεατρική τέχνη από την Αναγέννηση έως τον 20ό αιώνα. Ανάλυση του θεατρικού κειμένου. Βασικές αρχές. Η εστίαση του κειμένου. Είδη και εφαρμογή.

2. Το σώμα όπως αποτυπώνεται στην παγκόσμια δραματουργία με βάση τις αντίστοιχες κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες. (Οι αναλύσεις των κειμένων που ακολουθούν θα έχουν ως αφετηρία το δραματικό σώμα, αλλά δεν θα περιοριστούν σε αυτό.)
3. Η δραματουργία της Αναγέννησης στην Αγγλία. Ελισαβετιανό και ιακωβιανό θέατρο. Ανάλυση του έργου *Το χειμωνιάτικο παραμύθι* του Σαίξπηρ.
4. Η γερμανική δραματουργία κατά τον 18ο αιώνα. Η συμβολή του Gotthold Ephraim Lessing. Ανάλυση του έργου *Αιμιλία Γκαλότι* του Lessing.
5. Η σύγχρονη δραματουργία στην Ιταλία. Η δραματουργία του Luigi Pirandello.
6. Ανάλυση του έργου *Στην έξοδο* του Pirandello.
7. Η σύγχρονη δραματουργία στη Γαλλία. Η δραματουργία του Jean Paul Sartre. Ανάλυση του έργου *Νεκρασώφ* του Sartre.
8. Η δραματουργία του Jean Genet. Ανάλυση του έργου *Οι δούλες* του Genet.
9. Τα όψιμα έργα του Samuel Beckett. Ανάλυση του έργου του Beckett *Οχι εγώ*.
10. Ανάλυση των έργων του Beckett *Στάχτες*, *Ε, Τζο*.
11. Το σύγχρονο αμερικανικό θέατρο, με έμφαση στη δραματουργία του Tennessee Williams. Ανάλυση του έργου *Το τριαντάφυλλο στο στήθος* του Williams.
12. Η δραματουργία του Heiner Müller. Ανάλυση του έργου *Μήδειας υλικό*.
13. Απαντήσεις σε απορίες και θέματα εξέτασης, επανάληψη βασικών σημείων του μαθήματος, τελικός απολογισμός.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td colspan="2">Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td colspan="2"><table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>43</td></tr><tr><td>Παρακολούθηση και ανάλυση παραστάσεων</td><td>20</td></tr><tr><td>Εργαστηριακή άσκηση</td><td>20</td></tr><tr><td>Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>40</td></tr><tr><td>Προετοιμασία για τελική εξέταση</td><td>25</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td colspan="2">● Γραπτή εξέταση στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου και ελεύθερης δημιουργίας σχετικές με τη δραματολογία και τη δραματουργική ανάλυση.
● Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική.</td></tr>
</table>

	● Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα. ● Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. ● Στο τελευταίο μάθημα γίνεται ενδεικτική επίλυση-απάντηση παλαιότερων θεμάτων.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βιβλιογραφία για τον William Shakespeare

1. Shakespeare William, *Το χειμωνιάτικο παραμύθι*, μτφρ. Νίκος Χατζόπουλος, Νεφέλη, Αθήνα 2004.
2. Γεωργοπούλου Ξένια, *Ζητήματα φύλου στο θέατρο του Σαίξπηρ και της Αναγέννησης*, Παπαζήσης, Αθήνα 2020 [δεύτερη βελτιωμένη έκδοση] (κυρίως τα κεφ. 1, 2, 7, 9, 10).
3. DiGangi Mario, *William Shakespeare.* The Winter's Tale. *Texts and Contexts*, Bedford/St Martins, Boston-New York 2008.
4. Muir Kenneth, *Shakespeare.*The Winter's Tale*. A Casebook*, Macmillan, 1968 (repr. 1973).
5. Bethell S. L., The Winter's Tale: *A Study*, Staples, London n.d.
6. Nutall A. D., *William Shakespeare.* The Winter's Tale, Studies in English Literature, No 26, Arnold, London 1966 (repr. 1970).

Βιβλιογραφία για τον Gotthold Ephraim Lessing

1. Lessing Gotthold Ephraim, *Εμίλια Γκαλότι*, μτφρ. Γιώργος Δεπάστας, Νεφέλη, Αθήνα 2010.
2. Lessing Gotthold Ephraim, *The Dramatic Works of G. E. Lessing. Miss Sara Sampson, Philotas, Emilia Galotti, Nathan the Wise*, 2010. E-book: https://www.gutenberg.org/cache/epub/33435/pg33435-images.html.
3. Lessing Gotthold Ephraim, *Philosophical and Theological Writings*, Cambridge University Press, Cambridge 2005.
4. Fischer D. and T. C. Fox (eds), *A Companion to the Works of Gotthold Ephraim Lessing*, Camden House, New York 2005.
5. Fischer-Lichte Erika, *Ιστορία Ευρωπαϊκού Δράματος και Θεάτρου*, τόμ. 1, Πλέθρον, Αθήνα 2012 (ΙΙΙ, κυρίως τα κεφ. 7 και 8).
6. Φελοπούλου Σοφία, *Η ποιητική των δραματουργών. Από τον 17ο στον 21ο αιώνα*, Παπαζήσης, Αθήνα 2024 (κυρίως το κεφ. 3).

Βιβλιογραφία για τον Luigi Pirandello

1. Πιραντέλλο Λουίτζι, *Μονόπρακτα*, Μετάφραση-Εισαγωγική μελέτη: Ελίνα Νταρακλίτσα, Πολύτροπον, Αθήνα 2022, σσ. 11-45, 89-108.
2. Πιραντέλλο Λουίτζι, *Η αισθητική του χιούμορ*, Μετάφραση-Εισαγωγική μελέτη-Επιμέλεια-Βιβλιογραφία-Παραστασιογραφία: Ελίνα Νταρακλίτσα, Πολύτροπον, Αθήνα 2005, νέα έκδοση: 2016, σσ. 9-76.
3. Νταρακλίτσα Ελίνα, «Το "χιουμοριστικό" θέατρο του Πιραντέλλο. Ο "Τσετσέ", μια διαδρομή από τη φιλοσοφία στο θέατρο», *Πρακτικά Διεθνούς Ημερίδας Ιταλικού Μορφωτικού Ινστιτούτου Αθηνών με θέμα: Luigi Pirandello: η διαδρομή από τη λογοτεχνία και τη φιλοσοφία στο θέατρο*, Αθήνα, 22-3-2016, σσ. 4-10.
4. Πεφάνης Γιώργος, «Τέσσερεις σύγχρονες κατευθύνσεις της πιραντελλικής σκέψης», *Φαντάσματα του θεάτρου, Σκηνές της θεωρίας ΙΙΙ*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013, σσ.89-105.

5. Daraklitsa Elina, «La ricezione di Pirandello in Grecia», *Pirandello 150: un auteur en quête d' un personnage*, Valentina Garavaglia - Paola Ranzini (eds), Éditions Universitaires d' Avignon, Avignon 2019, pp. 195-203.
6. Daraklitsa Elina, «La ricezione dell' arte umoristica di Pirandello in Grecia», *Periptero*, vol. 3, Settembre 2018, pp. 76-82.

Βιβλιογραφία για τον Jean-Paul Sartre

1. Σαρτρ Ζαν Πωλ, *Νεκρασόφ*, Εισαγωγική μελέτη-Μετάφραση-Επιμέλεια: Ελίνα Νταρακλίτσα, Άπαρσις, Αθήνα 2018.
2. Νταρακλίτσα Ελίνα, «Η πολιτική σκέψη του Jean Paul Sartre. Από τον *Bariona ou le fils du tonnerre* στον *Nekrassov*», *Πρακτικά 5ου Θεατρολογικού Συνεδρίου*, Αθήνα 2014, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, επιμέλεια: Καίτη Διαμαντάκου - Αλεξία Αλτουβά, Αθήνα 2018, Β' τόμος, σσ. 249-257.
3. Μπακονικόλα Χαρά, «Οι μυθοπλασίες του κυνισμού στον *Νεκρασόφ* του Jean-Paul Sartre», *Κάτοπτρα του χρόνου. Δοκίμια για το θέατρο του 20ού αιώνα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2010, σσ. 133-137.
4. Bensimon Marc, «Nekrassov ou l'anti-théâtre», *The French Review*, vol. 31, no. 1 (Oct. 1957), pp.18-26, https://www.jstor.org/stable/383916.
5. Delacampagne Christian, «Retour sur *Nekrassov*», *MLN*, vol. 121, no. 4, French Issue (Sep. 2006), pp. 936-945, www.jstor.org/stable/4490750.
6. Magnan Henri and Rima Drell, «…Said Jean-Paul Sartre», *Yale French Studies*, no. 16, Foray Through Existentialism (1955), pp. 3-7, www.jstor.org/stable/2929141.
7. Oxenhandler Neal, «*Nekrassov* and the Critics», *Yale French Studies*, no.16, Foray Through Existentialism (1955), pp. 8-12, https://www.jstor.org/stable/2929142.

Βιβλιογραφία για τον Jean Genet

1. Ζενέ Ζαν, *Οι δούλες*, μτφρ. Οδυσσέας Ελύτης, Ύψιλον, Αθήνα 2021.
2. Μπακονικόλα Χαρά, «*Η κυρία είναι καλή…* (Ένα σχόλιο στις *Δούλες* του Jean Genet)», *Θέματα και πρόσωπα του σύγχρονου δράματος*, Πατάκης, Αθήνα 1997, σσ. 192-198.
3. *Τα εγκλήματα του Ζαν Ζενέ – του Τζον Γκρέι*, μτφρ. Θοδωρής Σταμάτης, https://frear.gr/?p=32151.
4. *Διαβάζω* (περιοδικό), Αφιέρωμα *Ζενέ*, τχ. 66, 6 Απριλίου 1983, σσ. 17-62.
5. Federman Raymond, «Jean Genet ou le théâtre de la haine», *Esprit*, Nouvelle série, no. 4/391 (Απρίλιος 1970), pp. 697-713.
6. Goldmann Lucien, Pat Dreyfus and Richard Schechner, «The Theatre of Genet: A Sociological Study», *TDR*, no. 2/12 (Winter, 1968), pp. 51-61.

Βιβλιογραφία για τον Samuel Beckett

1. Becket Samuel, *Μονόπρακτα*, μτφρ. Μάκης Λαχανάς, Δωδώνη, Αθήνα 1990.
2. Becket Samuel, *Collected Shorter Plays*, Grove, New York 1984.
3. Μπακονικόλα Χαρά, «Samuel Beckett: το ασθενές σώμα», *Κάτοπτρα του χρόνου. Δοκίμια για το θέατρο του 20ού αιώνα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2010, σσ. 165-170.
4. Felopoulou Sophia, «Images scéniques-images cosmiques dans l'univers théâtral de Samuel Beckett», *Παράβασις*, Επιστημονικό περιοδικό Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, vol.10, no.1, 2010, pp. 85-91.
5. Felopoulou Sophia, «Mots et images de l'eau et de la mer dans l' œuvre théâtrale de Samuel Becket», pp. 183-190. https://www.melusinapress.lu/read/1981-5401-meid/section/3248c70c- 9e39- 495f-8dd8-0ae17b37acbb.

Βιβλιογραφία για τον Tennessee Williams

1. Williams Tennessee, *Τριαντάφυλλο στο στήθος*, μτφρ. Ερρίκος Μπελιές, Ηριδανός, Αθήνα 2012.
2. Daraklitsa Elina, «Elements of Luigi Pirandello's Humor Theory in Edward Albee's *Who's Afraid of Virginia Woolf?* and Tennessee Williams' *The Rose Tattoo*», *Παράβασις*, Επιστημονικό Περιοδικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, vol. 19, 2023, pp. 137-150.
3. Rea Robert, «Tennessee Williams's *The Rose Tattoo*: Sicilian Migration and the Mississippi Gulf Coast», *The Southern Literary Journal*, vol. 46, no. 2, Special issue: Literatures of Gulf Souths, Gulf Streams and their Dispersions (Spring 2014), pp. 140-154.
4. Clericuzio Alessandro, *Tennessee Williams and Italy. A Transcultural Perspective*, Palgrave Macmillan, London 2016, pp. 109-150.
5. Patsalidis Savas, «Ο θηλυκός κόσμος του Τένεσι Ουίλιαμς», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 6/3/2011, http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=256772.
6. Saddik Annette J., «Tennessee Williams in/and the Canons of American Drama», *South Atlantic Review*, vol. 70, no. 4 (Fall, 2005), pp. 73-93.
7. Αρχείο Εθνικού Θεάτρου: http://www.nt-archive.gr/playDetails.aspx?playID=545

Βιβλιογραφία για τον Heiner Müller

1. Müller Heiner, *Μορφές από τον Ευριπίδη. Ρημαγμένη όχθη, Μήδειας υλικό, Τοπίο με αργοναύτες, Ηρακλής2 ή η Ύδρα, Ηρακλής 13*, μτφρ. Ελένη Βαροπούλου, Άγρα, Αθήνα 1997.
2. Μαράκα Λίλα, «Η Μήδεια ως τόπος. Η μορφή της Μήδειας στο έργο του Χάινερ Μίλλερ», *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, Περίοδος Β', τόμ. 32, σσ. 153-172.
3. Μαράκα Λίλα, *Θέατρο και Δράμα. Μελετήματα για τη γερμανόφωνη δραματολογία*, Πολύτροπον, Αθήνα 2005.
4. Ρόζη Λίνα, «Περιπλανήσεις της Μήδειας στη σύγχρονη δραματουργία. Εισαγωγή: Η Μήδεια στα ερείπια της Ιστορίας», *σκηνή. Το περιοδικό του Τμήματος Θεάτρου του ΑΠΘ*, τχ. 4, 2012, σσ. 83-117.
5. Φελοπούλου Σοφία-Σιβετίδου Αφροδίτη, «Σύγχρονες μεταγραφές του αρχαίου μύθου: για μια συλλογική ταυτότητα στην ελληνική και ευρωπαϊκή δραματουργία», *Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (από το 1204 έως σήμερα)*: Δ' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών, Γρανάδα, 9-12 Σεπτεμβρίου 2010, πρακτικά / *Identities in the Greek World (from1204 to the Present Day)*: 4th European Congress of Modern Greek Studies Granada, 9-12 September 2010, proceedings, επιμ.: Κωνσταντίνος Α. Δημάδης, σσ. 597-608.
6. Kalb Jonathan, *The Theatre of Heiner Müller*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
7. Tschapke Reinhard, *Heiner Müller*, Morgenbuch, Berlin 1996.
8. Πατσαλίδης Σάββας, *Θέατρο και Θεωρία ΙΙ.(Μετα)μοντέρνες διαδρομές σε τόπους, ουτοπίες και ετεροτοπίες*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 428-439.

Γενική Βιβλιογραφία

1. Bosisio Paolo και Ελίνα Νταρακλίτσα, *Το θέατρο της Δύσης. Στοιχεία της ιστορίας της δραματουργίας, της σκηνοθεσίας και του θεατρικού χώρου*, Β' τόμος, Πολύτροπον, Αθήνα 2024.
2. Φελοπούλου Σοφία, *Μεταμορφώσεις και ανανεώσεις της ευρωπαϊκής δραματουργίας. Από τον 18ο στον 21ο αιώνα*, Παπαζήσης, Αθήνα 2019.
3. Bradby David, *Modern French Drama: 1940–1990*, Cambridge University Press, Cambridge 2003.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ02	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/?course=THEATRE455/ https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE655/ https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE453/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εστιάζει στη θεματική ‘‘Ζητήματα φύλου στο αρχαίο θέατρο’’. Ειδικότερα διερευνά, στις πολιτικές της διαστάσεις, τη θέση της γυναίκας σε κατάσταση πολέμου, συνθήκη με την οποία το αρχαίο δράμα πολλάκις ασχολήθηκε, και είναι τραγικά επίκαιρη σήμερα. Σε αυτό το πλαίσιο μελετώνται τρεις τραγωδίες και μία κωμωδία (*Ικέτιδες* Αισχύλου, *Αντιγόνη* Σοφοκλή, *Ιφιγένεια εν Αυλίδι* Ευριπίδη, *Λυσιστράτη* Αριστοφάνη), οι οποίες φωτίζουν γυναικείες μορφές που έρχονται αντιμέτωπες με τον πόλεμο μιας ανδροκρατούμενης κοινωνίας. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • Αποκτούν γνώση των βασικών αρχών και λειτουργιών του αρχαίου θεάτρου, ιδωμένων υπό τις πολιτικές συνθήκες της έμφυλης ταυτότητας και του πολέμου.

- Κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο κάθε δραματικό είδος και συγγραφέας διαχειρίζονται τα ζητήματα φύλου και πολέμου ανά εποχή, και διασαφηνίζουν τις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές ή μετασχηματισμούς που παρουσιάζονται.
- Αντιλαμβάνονται τη διεπιστημονική (θεατρολογική, φιλολογική, κοινωνιολογική, ιστορική/πολιτική, ανθρωπολογική, ψυχαναλυτική, φιλοσοφική) συνθετότητα του ζητήματος των έμφυλων ρόλων και σχέσεων στην αρχαία ελληνική κοινωνία, δραματουργία και θεατρική πρακτική, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζουν και να συσχετίζουν δημιουργικά τα διεπιστημονικά αυτά πεδία στη μελέτη τους.
- Ερμηνεύουν και αναλύουν δραματουργικά τα κείμενα, έχοντας υπόψιν τους το ιστορικό πλαίσιο της συγγραφής αλλά και της πρόσληψής τους, συσχετίζοντας τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις που προτείνονται στη βιβλιογραφία τους. Παράλληλα ενθαρρύνονται να μελετήσουν αυτόνομα το πεδίο, εστιάζοντας σε έργα, συγγραφείς, θεωρητικούς και καλλιτέχνες που επιλέγουν. Διακρίνουν τους κοινούς τόπους μισογυνισμού που τα αρχαία κείμενα παρουσιάζουν ή/και αμφισβητούν, διακρίνοντας ταυτόχρονα το φύλο ως κοινωνική κατασκευή και πολιτική διαχείριση.
- Συνθέτουν τα πολλαπλά επίπεδα των θεατρικών κειμένων και της πρόσληψής τους, θεωρητικής και πρακτικής. Δομούν μια εικόνα για το θέατρο και την ιστορία που στηρίζεται στη σύνθεση, στον διάλογο και όχι στη μισαλλοδοξία. Ενσωματώνουν στη θεωρητική συζήτηση τις σκηνικές προτάσεις σύγχρονων ανεβασμάτων των έργων, οι οποίες προσεγγίζονται μέσω καταγεγραμμένων πηγών και ζωντανών μαρτυριών των δημιουργών τους.
- Αξιολογούν το πώς, στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής πλην ανδροκρατούμενης εξουσίας, οι πολλαπλές γυναικείες φωνές και οι σύνθετες σχέσεις τους στην τραγωδία συγκροτούν, ως ένα βαθμό, μιαν άλλη ‘πόλιν’. Συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν τις ‘φωνές’ αυτές ανά συγγραφέα και είδος, ερμηνεύοντας το πώς το αρχαιοελληνικό δράμα καθιστά ορατό σε ιστορικό επίπεδο αυτό που ‘δεν έχει φωνή’ (γυναίκες, δούλοι, ξένοι), αλλά που είναι απαραίτητο για την επιβίωση και τη συγκρότηση της συλλογικής ταυτότητας της πόλης (τότε και τώρα).

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Παραγωγή νέων ερευνητικών ή/και καλλιτεχνικών ιδεών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στο αρχαίο θέατρο: όροι λειτουργίας, συνθήκες παράστασης, συγγραφείς-έργα, σχέση με το ευρύτερο ιστορικό πλαίσιο της εποχής (πολιτική-πολιτισμός-θρησκεία). Ζητήματα πρόσληψης του αρχαίου ελληνικού δράματος στη σύγχρονη θεατρική σκηνή.
2. Εισαγωγή στα ζητήματα φύλου στο αρχαίο θέατρο: σύντομη ιστορική επισκόπηση του θέματος από τις αρχαίες πηγές ως τις σύγχρονες θεωρίες, και συζήτηση των εφαρμογών τους στη σύγχρονη θεωρία και πράξη.
3. Εισαγωγή στη δραματουργία του Αισχύλου και στην πρόσληψη του έργου του στο σύγχρονο θέατρο.
4. Μελέτη της τραγωδίας Ικέτιδες υπό το φως των συνθηκών της παράστασης, των έμφυλων ταυτοτήτων και της πολιτικής λειτουργίας (του πολέμου συμπεριλαμβανομένου), σε συνδυασμό με τις σύγχρονες ερευνητικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις του δράματος.

5. Εισαγωγή στη δραματουργία του Σοφοκλή και στην πρόσληψη του έργου του στο σύγχρονο θέατρο. Παρακολούθηση παράστασης.
6. Μελέτη της τραγωδίας Αντιγόνη υπό το φως των συνθηκών της παράστασης, των έμφυλων ταυτοτήτων και της πολιτικής λειτουργίας (του πολέμου συμπεριλαμβανομένου), σε συνδυασμό με τις σύγχρονες ερευνητικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις του δράματος.
7. Συνάντηση-συζήτηση με καλλιτέχνη, και διερεύνηση των παραπάνω αξόνων (δράμα-φύλο-πόλεμος) στις σύγχρονες σκηνοθετικές τους προσλήψεις και στον προβληματισμό που τις συνοδεύει.
8. Εισαγωγή στη δραματουργία του Ευριπίδη και στην πρόσληψη του έργου του στο σύγχρονο θέατρο.
9. Μελέτη της τραγωδίας Ιφιγένεια εν Αυλίδι υπό το φως των συνθηκών της παράστασης, των έμφυλων ταυτοτήτων και της πολιτικής λειτουργίας (του πολέμου συμπεριλαμβανομένου) σε σχέση με την εποχή τους, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες ερευνητικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις του δράματος.
10. Εισαγωγή στη δραματουργία του Αριστοφάνη και στην πρόσληψη του έργου του στο σύγχρονο θέατρο.
11. Μελέτη της κωμωδίας Λυσιστράτη υπό το φως των συνθηκών της παράστασης, των έμφυλων ταυτοτήτων και της πολιτικής λειτουργίας (του πολέμου συμπεριλαμβανομένου) σε σχέση με την εποχή τους, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες ερευνητικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις του δράματος.
12. Πρώτο μέρος προφορικών παρουσιάσεων από τους φοιτητές των ενδιάμεσων ελεύθερων εργασιών τους και συζήτηση πάνω στους άξονες που επέλεξαν, την βιβλιογραφία που χρησιμοποίησαν, τους προβληματισμούς (μεθοδολογικούς-περιεχομένου) και τα συμπεράσματά τους.
13. Δεύτερο μέρος προφορικών παρουσιάσεων από τους φοιτητές των ενδιάμεσων ελεύθερων εργασιών τους και συζήτηση πάνω στους άξονες που επέλεξαν, την βιβλιογραφία που χρησιμοποίησαν, τους προβληματισμούς (μεθοδολογικούς-περιεχομένου) και τα συμπεράσματά τους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση:</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Προβολή πληροφοριακού υλικού για νεότερες παραστάσεις αρχαίων έργων με τη χρήση P.P., DVDs ή Διαδικτύου (μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα, συνεντεύξεις, κριτικές κ.ά.) .</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας (συμπεριλαμβάνεται 1 τρίωρη σεμιναριακή διάλεξη προσκεκλημένου καλλιτέχνη)</td><td>80</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	Εργασία 1300-1500 λ. (της Βιβλιογραφίας και των υποσημειώσεων συμπεριλαμβανομένων).	50
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	70
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: 1. Ι. Ενδιάμεση Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, αξιολόγηση: Συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στις συζητήσεις του μαθήματος –Επίδοση στην ενδιάμεση εργασία (προφορική παρουσίαση): 50% 2. ΙΙ. Τελικές γραπτές εξετάσεις (50%). 3. (η συμμετοχή σε αυτές προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση-παρουσίαση της γραπτής εργασίας)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

1. Δ. Αναστασιάδου, «Ο γυναικείος λόγος στην τραγωδία: έρως, θάνατος», *Ηρωίδες*, Ρ. Ζωίδου (επιμ.), εκδ. Συρτάρι, Αθήνα 2020, σ. 13-25.
2. Π. Βιντάλ-Νακέ, *Ο θρυμματισμένος καθρέφτης. Αθηναϊκή τραγωδία και πολιτική (*μετ. Χρ. Μεράντζας), Ολκός, Αθήνα 2003, σ. 39-47.
3. J. H. Blok, «Virtual voices: Towards a choreography of Women's Speech», A. Lardinois– L. McClure, (επιμ.), *Making Silence Speak: Women's Voices in Greek Literature and Society,* Princeton University Press, Princeton 2001, σ. 95-116.
4. S. Blundell, *Γυναίκα στην αρχαία Ελλάδα. Η θέση της γυναίκας στην τέχνη, στην κοινωνία, στη θρησκεία και στην οικογένεια* (μετ. Λ. Ι. Χατζηφώτη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004, σ. 147-230/γενική, 263-288.
5. P. Burian, «Athenian tragedy as democratic discourse», D.M. Carter (επιμ.), *Why Athens? A Reappraisal of Tragic politics,* Oxford University Press, Oxford 2011, σ. 95-117.
6. J. Butler, *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου (*μετ. Β. Σπυροπούλου), εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2014, σ. 1-26.
7. J. Butler, «Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory», *Theatre Journal* 40/4 (1988), σ. 519-531.
8. Μ. Γεωργούση, *Σπουδαίον-Γελοίον: Σημασίες, Λειτουργίες και η Σχέση των Όρων μεταξύ τους στις Κωμωδίες του Αριστοφάνη*, Παπαζήσης, Αθήνα 2015, σ. 15-51.
9. S.-E. Case, «Traditional History: A Feminist Deconstruction», της ιδίας, *Feminism and Theatre,* Macmillan, New York 2008, σ. 5-27.
10. P. Cartledge, «'Θεατρικά έργα με βάθος': το θέατρο ως διαδικασία στη ζωή των πολιτών της αρχαίας Ελλάδας», P.E.Easterling (επιμ.) *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία. Από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ*, (μετ-επιμ. Λ.Ρόζη-Κ.Βαλάκας), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 3-52.
11. D. Cohen, «Seclusion, Separation and the Status of Women in Classical Athens», I. Mc Auslan – P. Walcot (επιμ.), *Women in Antiquity*, Oxford University Press, Oxford 1996, σ. 134-145.
12. Κ. Διαμαντάκου, *Θεατρικές ιστορίες του παππού Αριστοφάνη. Σκηνές πρόσληψης*. Gutenberg, Αθήνα 2021, σ. 641-680.
13. K. Diamantakou, «From Aspasia to Lysistrata. Literary Versions and Intertextual Diffusions of the Feminine Other in Classical Athens», *Logeion* 10 (2020), σ. 238-260.
14. Κ. Διαμαντάκου, «Λυσιστράτη, 411 π.Χ. – 2016 μ.Χ. Η επιστροφή της γηραιάς κυρίας», Αριστοφάνη,

Λυσιστράτη (μετ. Δ. Δημητριάδης), Νεφέλη, Αθήνα 2017, σ. 85-107.
15. Κ. Διαμαντάκου, «Η γυναικεία παρουσία στο μικρόκοσμο της Αρχαίας Κωμωδίας», Θ. Παππάς – Α. Μαρκαντωνάτος (επιμ.), *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και προσεγγίσεις,* Gutenberg, Αθήνα 2011, σ. 631-671.
16. K. J. Dover, «Λυσιστράτη», του ιδίου, *Η κωμωδία του Αριστοφάνη* (μετ. Φ. Ι. Κακριδής), Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1989, σ. 211-227.
17. K. J. Dover, «Classical Greek Attitudes to Sexual Behaviour», J. Peradoto – J. P. Sullivan (επιμ.), *Women in the Ancient World. The* Arethusa *Papers*, State University of New York Press, New York 1984, σ. 143-157.
18. L. Ferris, «Cross-dressing and women's theatre», L.Goodman – J. de Gay (επιμ.), *The Routledge Reader in Gender and Performance,* Routledge, London 1998, σ. 165-169.
19. H. P. Foley, «Bad Women. Gender Politics in Late Twentieth-Century Performance and Revision of Greek Tragedy», E. Hall – F. Macintosh – A. Wringley (επιμ.). *Dionysus Since 69. Greek Tragedy at the Dawn of the Third Millenium*, Oxford University Press, Oxford 2004, σ. 78-111.
20. H. P. Foley, «Introduction» - «Women as moral agents», της ιδίας, *Female Acts in Greek Tragedy,* Princeton University Press, Princeton 2001, σ. 3-18, 109- 144.
21. H. P. Foley, «The Conception of Women in Athenian Drama», H. P. Foley (επιμ.). *Reflections of Women in Antiquity*, Gordon and Breach Science Publishers, New York 1981, σ. 127-168.
22. B. Goff, *Citizen Bacchae. Women's Ritual Practice in Ancient Greece,* University of California Press, 2004, σ. 289-322, 350-364.
23. S. Goldhill, «Το κοινό της αθηναϊκής τραγωδίας», P. E. Eeasterling (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία: Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μετ. Κ. Βαλάκας – Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 81-101.
24. M. Griffith, «Antigone and her Sister(s): Embodying Women in Greek tragedy», A. Lardinois, – L. McClure (eds.), *Making Silence Speak: Women's Voices in Greek Literature and Society,* Princeton University Press, Princeton 2001, σ. 117-137. βασικό
25. E. Hall, «Η κοινωνιολογία της αθηναϊκής τραγωδίας», P. E. Eeasterling (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία: Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μετ. Κ. Βαλάκας – Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 137-188.
26. J. Herington, «Οι Ικέτιδες», του ιδίου, *Αισχύλος* (μετ. Μ. Γιούνη), Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2000, σ. 101-118.
27. Κ. Καστοριάδης, *Η αρχαία ελληνική δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα*, Ύψιλον/Βιβλία, Αθήνα 1999, σ. 10-40.
28. N. Loraux, *Βίαιοι Θάνατοι Γυναικών στην Τραγωδία (*μετ. Α. Ροβάτσου), εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995, σ. 9-23, 35-67, 81-97, 109-115.
29. N. Loraux, «Εισαγωγή», της ιδίας, *Οι εμπειρίες του Τειρεσία. Το θηλυκό στοιχείο και ο άντρας στην αρχαία Ελλάδα* (μετ. Δ. Βαλάκα – Ε. Κελπερή), Πατάκης, Αθήνα 2002, σ. 9-38.
30. Α. Μαυρολέων, «Σοφοκλή *Αντιγόνη*. Μαθήματα πολιτικής φιλοσοφίας από σκηνής», της ιδίας, *Περί αναβίωσης. Από τους αρχαίους μύθους στους μύθους της θεατρικής ιστορίας,* Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2016, σ. 109-134.
31. Α. Μαυρολέων, «Η αναβίωση του αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ελλάδα του 19ου και 20ού αιώνα – The revival of the ancient Greek Drama in Greece during the 19th and 20th centuries», Γ. Ανδρεάδης (επιστ. επιμ.). *Στα ίχνη του Διονύσου – Παραστάσεις Αρχαίας Τραγωδίας στην Ελλάδα/ The tracks of Dionysus – Ancient Tragedy Performances in Greece 1867-2000.* Σιδέρης, Αθήνα 2005, σ. 109-130.
32. Α. Μαρίνης, «Χορικὴ πολυφωνία καὶ ἀρχαία τραγωδία. Ἡ ἑρμηνευτικὴ προσέγγιση τοῦ Claude Calame", *recto/verso* 3, Χειμώνας 2021, 40-60.
33. A. Marinis, "'Realism' and Reflections of Art in Aeschylean Stage Settings (Persae, Supplices, Theoroi)", *Λογείον/Logeion* 9, 2019, 45-79.
34. Α. Μαρίνης, "Ὁ Χορὸς καὶ ἡ συλλογικότητα τῆς πόλεως στοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας". Στο: Αλεξία Αλτουβά και Καίτη Διαμαντάκου (επιμ.), *Θέατρο και Δημοκρατία*, προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, β΄ τόμος, έκδ. Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2018, 73-92 Δημοσίευση στὸ διαδίκτυο: http://www.theatre.uoa.gr/proboli-anakoinwshs/ekdosh-praktikon-e-panellinioy-8eatrologikoy-synedrioy-8eatro-kai-dhmokratia-afierwmenoy-ston-balterpoyxner.html
35. L. McCLURE, «The city of words: Speech in the Athenian polis», της ιδίας, *Spoken like a Woman:*

Speech and Gender in Athenian Drama, Princeton University Press, Princeton 2002, σ. 3-31.
36. Chr. Meier, «Αθήνα» - «Ικέτιδες» - «Αντιγόνη», του ιδίου, *Η πολιτική τέχνη της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας*, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1997, σ. 19-66, 112-125, 222-239.
37. P. Michelakis, *Euripides: Iphigenia at Aulis,* Duckworth, London 2006, σ. 23-9, 47-59, 73-81.
38. Th. Papadopoulou, «Gender» - «Politics», της ιδίας, *Aeschylus: Suppliants*, Bristol Classical Press, London 2011, σ. 51-75.
39. Θ. Παπαδοπούλου, «Ανθρωπολογία, Κοινωνιολογία και Λογοτεχνική παράδοση: Το γυναικείο Στοιχείο στην Αρχαία Ελληνική Τραγωδία», Α. Μαρκαντωνάτος – Χρ. Τσαγγάλης (επιμ.), *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία. Θεωρία και Πράξη,* Gutenberg, Αθήνα 2008, σ. 149-177.
40. Σ. Πατσαλίδης, 'Φεμινιστικές Αναγνώσεις», του ιδίου, *(Εν)τάσεις και (Δια)στάσεις. Η ελληνική τραγωδία και η θεωρία του εικοστού αιώνα*, εκδ. τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 1997, σ. 305-332.
41. Γ. Π. Πεφάνης, «Παραστάσεις της έμφυλης ετερότητας στο θέατρο. Το κοινωνικό φύλο και οι περιπέτειες της φεμινιστικής σκέψης», του ιδίου, *Φαντάσματα του Θεάτρου. Σκηνές της Θεωρίας ΙΙΙ.* Παπαζήσης, Αθήνα 2013, σ. 305-337 [= *Παράβασις*, τόμ. 10 (2010), σ. 257-277].
42. S. B. Pomeroy, *Θεές, Πόρνες, Σύζυγοι και Δούλες. Οι Γυναίκες στην Κλασική Αρχαιότητα,* Καρδαμίτσας, Αθήνα 2008, σ. 95-124, 143-176.
43. D. M. Pritchard, «The Position of Women in Democratic Athens», *Greece & Rome* 61/2 (2014), σ. 174-193.
44. N.S. Rabinowitz, «Politics of inclusion/exclusion in Attic tragedy», F. McHardy – E. Marshall (επιμ.), *Women's Influence on Classical Civilization,* Routledge, London 2004, σ. 40-55.
45. N.S. Rabinowitz, «The Male Actor of Greek Tragedy: Evidence of Misogyny or Gender-Bending?», http://www.didaskalia.net/issues/supplement1/rabinowitz.html.
46. Ι. Ρεμεδιάκη, «Η Αντιγόνη στη νεοελληνική σκηνή: Σκέψεις για την ιδεολογία της μετάφρασης», Ανδρ. Μαράτος (επιμ.), *1821-2021. Μνήμες Τεχνών-Θραύσματα ιστορίας*, Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς / νήσος, Αθήνα 2021, σ. 177-190.
47. Fr. Ruzé, «Ο πόλεμος όπως τον είδαν οι δραματικοί ποιητές: ένα ειρηνιστικό μήνυμα;», M-C. Amouretti – J. Christien– Fr. Ruzé– P. Sineux, *Πώς έβλεπαν οι αρχαίοι Έλληνες τον πόλεμο. Μύθοι και πραγματικότητα,* (μετ. Γ. Γεωργαμλής), Πατάκης, Αθήνα 2001, σ. 68-103.
48. G. Sampatakakis, «Biology is not Destiny: Mask and Gender Construction in Greek Theatre", *focus (Quarterly Magazine on Literature, Culture and the Arts in Cyprus),* Vol. 3/Nr 344 (2006), σ. 99-107.
49. Ch. Segal, «Tragedy and the Civilizing Power», του ιδίου, *Tragedy and Civilization. An Interpretation of Sophocles*, Harvard University Press, Cambridge 1981, σ. 1-12.
50. A. H. Sommerstein, «Οι Δαναΐδες», του ιδίου, *Η Ζωή και το έργο του Αισχύλου* (μετ. Π. Πολυκάρπου), Gutenberg, Αθήνα 2016, σ. 152-189.
51. Is. Torrance, «Ιφιγένεια εν Αυλίδι», L. McClure, (επιμ.), 2021, *Ευριπίδης. 35 μελέτες,*. Ε. Σιστάκου-Α. Ρεγκάκος (ελλην. επιμ.), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2021, σ. 464-473.
52. J.P. Vernant,– P.V. Naquet, «Η ιστορική στιγμή της τραγωδίας στην Ελλάδα. Μερικές κοινωνικές και ψυχολογικές συνθήκες», των ιδίων, *Μύθος και Τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα* τ. Α (μετ. Στ. Γεωργούδη), Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1974, σ. 17-22.
53. D. Wiles, «Εισαγωγή», «Η Πολιτική», «Το Φύλο», του ιδίου, *Το αρχαίο ελληνικό δράμα ως παράσταση. Μια εισαγωγή* (μετ. Ελ. Οικονόμου), Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2009, σ. 15-23, 97-126, 127-164.
54. St. Wilmer, «Women in Greek Tragedy: A Question of ethics», A. Tabaki – W. Puchner (επιμ.), *Theatre and Theatre Studies in the 21st Century. Proceedings of the First International Conference (Athens, 28 September-1 October 2005),* Ergo, Athens 2010, σ. 419-430.
55. R. P. Winnigton-Ingram, *Σοφοκλής. Ερμηνευτική προσέγγιση*, Καρδαμίτσας, Αθήνα 2016, σ. 135-211.
56. L. Br. Zaidman, «Ο ανδρικός/γυναικείος λόγος για το *γένος γυναικών* στην αρχαία ελληνική τραγωδία», V. S. Cuchet,– N. Ernoult, (επιμ.), *Προβλήματα του φύλου στην Αρχαία Ελλάδα* (μετ. Μ. Χ. Ανδρόνικου – Α. Κεφαλά), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009, σ. 183-197.
57. L. Br. Zaidman – P. Schmitt-Pantel, «Η ιστοριογραφία του φύλου: αποτύπωση της κατάστασης», V. S. Cuchet,– N. Ernoult, (επιμ.), *Προβλήματα του φύλου στην Αρχαία Ελλάδα* (μετ. Μ. Χ. Ανδρόνικου – Α. Κεφαλά), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009, σ. 36-61.
58. Fr. Zeitlin, «Playing the Other: Theater, Theatricality, and the Feminine in Greek Drama», της ιδίας, *Playing the Other: Gender and Society in Classical Greek Literature*, The University of Chicago Press, 1996, σ. 341-374.

59. –, «Theater of Self and Society in Athenian Drama», P. J. Euben (επιμ.), *Greek Tragedy and Political Theory,* University of California Press, 1986, σ. 101-141.

Λεξικό
H.G. Liddell-R. Scott, *Μέγα Λεξικόν της ελληνικής γλώσσης, μεταφρασθέν εκ της Αγγλικής εις την ελληνικήν υπό Ξενοφ. Π. Μόσχου, δια πολλών δε βυζαντινών ιδίως λέξεων και φράσεων πλουτισθέν και εκδοθέν επιστασίαι Μιχ. Κωνσταντινίδου,* τομ. 1-4, Σιδέρης, Αθήναι 1901-4, και *Συμπλήρωμα* υπό Κ.Δ. Γεωργούλη-Ομάδος Φιλολόγων και επιστασίαι Π.Κ. Γεωργούντζου, Σιδέρης, Αθήναι 1977 (και online: https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html)
Διαδικτυακή πηγή
Διοτίμα (γυναικεία μη κερδοσκοπική οργάνωση εξειδικευμένη σε ζητήματα φύλου και ισότητας), https://diotima.org.gr/

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ03	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE258/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τη διαδικασία και ιδιομορφία της θεατρικής τέχνης, αλλά και η εκ μέρους τους απόκτηση ειδικών δεξιοτήτων που αφορούν στην κριτική υποδοχή, ανάλυση και τεκμηρίωση της θεατρικής παράστασης κατά την δια ζώσης ή/και εξ αποστάσεως πρόσληψη. Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Έχουν μια συνολική αντίληψη των διαδικασιών που αφορούν την παραγωγή του θεατρικού λόγου.

- Αποκτήσουν μια διεξοδική επαφή με τομείς όπως η δραματουργία, η σκηνοθεσία, η σκηνογραφία, η μουσική και ο φωτισμός για το θέατρο.
- Κατοχυρώσουν θεωρητικές αλλά και πρακτικές γνώσεις για τα άλλα μαθήματα της συγκεκριμένης Κατεύθυνσης του Μεταπτυχιακού.
- Αντιμετωπίσουν το θέατρο σαν χώρο καλλιτεχνικής δημιουργίας αλλά και ατομικής ολοκλήρωσης.
- Κάνουν χρήση των εργαλείων και των τεχνικών έρευνας πεδίου, με στόχο την ανάδειξη των εργαλείων σημειολογικής και συγκριτικής ανάλυσης.
- Διακρίνουν τις βασικές νοοτροπίες, την κυρίαρχη ιδεολογία αλλά και τις κοινωνικές και ιστορικές συνθήκες από τις οποίες επηρεάστηκαν οι παραστάσεις.
- Εντοπίσουν στοιχεία άμεσης ή έμμεσης επίδρασης στις υπό ανάλυση παραστάσεις.
- Εμβαθύνουν στη θεατρική λειτουργία του αυτοσχεδιασμού, της φορμαλιστικής σκηνικής προσέγγισης, του μοντερνισμού ή του μεταμοντέρνου στην σκηνική πράξη.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα προάγει μεταξύ άλλων τις εξής ικανότητες των φοιτητών:
Την αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
Την αυτόνομη εργασία του φοιτητή με βάση το αντικείμενο.
Την ομαδική εργασία μέσω ανταλλαγής ιδεών και διαλόγου.
Την εργασία σε διεθνές περιβάλλον και ξένη βιβλιογραφία.
Την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών σχετικά με το θέατρο.
Τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, ακολουθώντας τα πρότυπα της ελεύθερης καλλιτεχνικής παραγωγής.
Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσω της εργασίας.
Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του σπουδαστή.
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το Σεμινάριο περιλαμβάνει την εξέταση διαφόρων μεθόδων που συγκροτούν το πλέγμα της λεγόμενης δομιστικής σχολής παραστασιολογίας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Δίνεται έμφαση στα μοντέλα ανάλυσης του P. Pavis και στη μετέπειτα επεξεργασία και επέκτασή τους από τους H. Altena και Πλάτωνα Μαυρομούστακο.
2. Παρουσιάζονται νέα μοντέλα ανάλυσης (περιγραφική, διαβαθμισμένη και συγκριτική ανάλυση).
3. Η έρευνα στρέφεται στην απόπειρα συγκρότησης μιας θεωρητικής κατεύθυνσης στην ανάλυση παράστασης, η οποία λαμβάνει υπόψη της την ιεράρχηση των επιμέρους αισθητικών στοιχείων και τη γενικότερη αρχιτεκτονική της παράστασης.
4. Ιδιαίτερο βάρος αποκτά η εφαρμογή των παραπάνω μοντέλων στην πράξη της θεατρικής σκηνής. Ως προς αυτό οι σπουδαστές καλούνται να εξετάσουν και να κρίνουν τη λειτουργία τους σε σχέση με συγκεκριμένες μαγνητοσκοπημένες παραστάσεις. Παρουσιάζεται η μέθοδος εργασίας και καθορίζονται οι ομάδες και τα μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα παραστάσεων προς μελέτη.

5. Στη συνέχεια οι φοιτητές καλούνται να παραδώσουν μια εργασία που περιγράφει την ερευνητική τους εμπειρία (α' φάση πρακτικής εφαρμογής της θεωρίας ανάλυσης: περιγραφική ανάλυση). Η πρώτη ομάδα παρουσιάζει σε μορφή εργαστηρίου την ανάλυση ενός αποσπάσματος μαγνητοσκοπημένης παράστασης.
6. Η δεύτερη μονάδα ακολουθεί με τη δική της ανάλυση.
7. Η τρίτη ομάδα ολοκληρώνει το εργαστηριακό μέρος του σεμιναρίου με την ανάλυση του δικού της αποσπάσματος μαγνητοσκοπημένης παράστασης.
8. Μετά από επίσκεψη των φοιτητών -εκτός Σχολής- μιας ζωντανής παράστασης, ακολουθεί οργανωμένη συζήτηση με βάση τα στοιχεία της δομικής ανάλυση,
9. Τα πορίσματα της ανάλυσης (β' βάση πρακτικής εφαρμογής της θεωρίας: διαβαθμισμένη ανάλυση) κατατίθενται ενώπιον συντελεστών της παράστασης που επισκέπτονται το σεμινάριο προκειμένου να συμμετάσχουν σε μια ανοικτή συζήτηση με τους φοιτητές του σεμιναρίου.
10. Οι φοιτητές παρακολουθούν (γ' φάση πρακτικής εφαρμογής της θεωρίας: συγκριτική ανάλυση) μια σειρά από μαγνητοσκοπημένες παραστάσεις που δομούνται αυτή τη φορά με βάση έναν σταθερό άξονα ανάλυσης (όπως, λόγου χάρη, διαφορετικές παραγωγές του ίδιου σκηνοθέτη ή του ίδιου έργου από διάφορους σκηνοθέτες). Στη συνέχεια αναπτύσσουν σε μορφή εργασιών την αναλυτική προσέγγιση των παραστάσεων, με τρόπο που παρακολουθεί τις εξελικτικές διαδρομές του καλλιτέχνης ή του έργου. Εξετάζονται έννοιες όπως ο ορίζοντας προσδοκιών ή το ρυθμιστικό πλαίσιο υποδοχής ενός σκηνικού έργου από τον αναλυτή/θεατή.
11. Η πρώτη ομάδα αναπτύσσει και παρουσιάζει τη συγκριτική μέθοδο ανάλυσης με βάση παραστάσεις που της έχουν ανατεθεί.
12. Η δεύτερη ομάδα φοιτητών ακολουθεί με τη δική της παρουσίαση.
13. Η τρίτη ομάδα ολοκληρώνει την παρούσα φάση του μαθήματος με τη παρουσίαση των παραστάσεων που την έχουν ανατεθεί.

Το μάθημα, τέλος, ολοκληρώνεται με γραπτές εξετάσεις, μέσω μαγνητοσκοπημένου υλικού, που αξιολογούν την αποκτηθείσα δεξιότητα των σπουδαστών στη χρήση αναλυτικών μοντέλων για την αποκωδικοποίηση παραστάσεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις (3 x 13)	39
Ομαδικές Εργαστηριακές Ασκήσεις Ι - Παρακολούθηση βιντεοσκοπημένων αποσπασμάτων παραστάσεων	28
Ομαδικές Εργαστηριακές Ασκήσεις ΙΙ - Μελέτη & Ανάλυση βιβλιογραφίας	45
Ομαδικές Εργαστηριακές Ασκήσεις ΙΙΙ – Συγγραφή	45

	συμπερασμάτων της Παρασιολογικής Ανάλυσης	
	Μελέτη για Εξετάσεις	28
	Γραπτές Εξετάσεις	15
	Σύνολο Μαθήματος	160
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ως γλώσσα αξιολόγησης έχουν ορισθεί τα Ελληνικά. Οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση: • την επίδοσή τους στις εργαστηριακές εργασίες που παραδίδουν στη διάρκεια του μαθήματος (40%) • Τη συμμετοχή τους στο μάθημα (Δημόσια Παρουσίαση) (20%) • Το βαθμό τους στις τελικές γραπτές εξετάσεις (40%) Τα κριτήρια αξιολόγησης αφορούν κυρίως: • την εμβρίθεια και οξύνοια της ανάλυσης, • τη σαφή μεθοδολογία που ακολουθείται σε αυτήν, • την ποιότητα της δημόσιας ή γραπτής παρουσίασης της. Τα κριτήρια αυτά ανακοινώνονται και αναλύονται στους φοιτητές στη διάρκεια του μαθήματος.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Philip Auslander, «The Performativity of Performance Documentation», *A Journal of Performance and Art* , Sep., 2006, Vol. 28, No. 3 (Sep., 2006), pp. 1-10.

Jonas Barish, «Is There "Authenticity" in Theatrical Performance?», *The Modern Language Review* , Oct., 1994, Vol. 89, No. 4 (Oct., 1994), pp. 817-831.

Colin Counsell and Laurie Wolf (eds), *Performance analysis An introductory coursebook*, Routledge, London 2001.

Bronwen Martin & Felizitas Ringham, *Dictionary of Semiotics*, Cassel, London 2000.

Umberto Eco, *A theory of Semiotics*, Indiana University Press, London 1976.

Josette Féral and Ronald P. Bermingham, «The Specificity of Theatrical Language», *SubStance*, 2002, Vol. 31, No. 2/3, Issue 98/99: Special Issue: Theatricality (2002), pp. 94-108.

Keir Elam, *The Semiotics of Theatre and Drama*, Routledge, London and New York, 1980.

Erica Fischer Lichte, «Ενσάρκωση: από το χαρτί στη σκηνή. Η θεατρική μορφή», *Σκηνή*, Περιοδικό του Τμήματος του ΑΠΘ, τεύχ. 3, 2011, www.auth.gr/skene.

Erica Fischer Lichte, *The Semiotics of Theatre*, translated by Jeremy Gaines & Doris L. Jones, Indiana University Press 1983.

David Osipovich, «What is a Theatrical Performance?», *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*, Autumn, 2006, Vol. 64, No. 4, (Autumn, 2006), pp. 461-470.

Wilfried Passow and R. Strauss, «The Analysis of Theatrical Performance: The State of the Art», *Poetics Today*, Spring, 1981, Vol. 2, No. 3, Drama, Theater, Performance: A Semiotic Perspective (Spring, 1981), pp. 237-254.

Erika Fischer-Lichte & Minou Arjomand, Ramona Mosse (eds.), *The Routledge Introduction to Theatre and Performance Studies*, Routledge, London and New York, 2014.

«Theatricality and Performativity: A General Bibliography», *SubStance* , 2002, Vol. 31, No. 2/3, Issue 98/99: Special Issue: Theatricality (2002), pp. 280-287.

Fernando de Toro, *Theatre semiotics*, *Text and Staging in Modern Theatre*, translated from the Spanish by John Lewis, revised and edited by Carole Hubbard, University of Toronto Press, Toronto, Buffalo, 1995.

Anne Ubersfeld, *Reading Theatre*, Edited by Jean-Patrick Debbèche and Paul J. Perron, Translated by Frank Collins University of Toronto Press, 1999.

Tzachi Zamir, «Theatrical Repetition and Inspired Performance», *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*, Fall, 2009, Vol. 67, No. 4 (Fall, 2009), pp. 365-373.

Umberto Eco, «Semiotics of Theatrical Performance», *The Drama Review: TDR* , Mar., 1977, Vol. 21, No. 1, Theatre and Social Action Issue (Mar., 1977), pp. 107-117.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ08	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/course_home/register.php?course=THEATRE606 https://eclass.uoa.gr/modules/course_home/register.php?course=THEATRE550 https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE510/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο /η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: Γνωρίζει βασικούς όρους και έννοιες σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος Διακρίνει την αποτύπωση των κοινωνικών ζυμώσεων στη μεταπολεμική νεοελληνική δραματουργία ανά είδος και χρονική περίοδο Κάνει δραματολογική ανάλυση κειμένων που αγγίζουν το ζήτημα της ετερότητας εστιάζοντας σε θέματα περιεχομένου, δομής, χαρακτηριστικών Εμβαθύνει σε ειδικά θέματα ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου που συνδέονται με την υπό εξέταση περίοδο Κατανοεί τις ρήξεις και συνέχειες στη δραματουργία και τη σκηνική πρακτική σε σχέση με σημαντικά ιστορικά και πολιτικά γεγονότα και τις εκάστοτε κοινωνικές συνθήκες

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει σε ζητήματα του νεοελληνικού θεάτρου που σχετίζονται με τον θεματικό άξονα Ετερότητα και Θέατρο. Η ύλη του επικεντρώνεται σε ζητήματα ορολογίας σχετικά με τα είδη θεάτρου και δράματος που άπτονται της ευρύτερης θεματικής του μαθήματος. Περιλαμβάνει ανάπτυξη θεμάτων ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου, ανάλυση δραματικών κειμένων, και επεκτείνεται σε ζητήματα έρευνας, βιβλιογραφικές και ψηφιακές πηγές, και χρήση οπτικοακουστικού υλικού. Μέσα από την ανάλυση έξι δραματικών κειμένων προσεγγίζεται η σχέση κοινωνίας, ιστορίας και θεάτρου από τη μετεμφυλιακή περίοδο μέχρι τις αρχές του 21ου αιώνα. Πως η νεοελληνική δραματουργία υποδέχεται, επεξεργάζεται και μεταφράζει σε θεατρικό λόγο τις κοινωνικές, πολιτικές και αισθητικές ζυμώσεις.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στη νεοελληνική δραματουργία του 20ου αιώνα. Η ετερότητα στη νεοελληνική δραματουργία του 20ου αιώνα.
2. Ανάλυση της *Αγγέλας* του Γ. Σεβαστίκογλου.
3. Ανάλυση της *Στέλλας με τα κόκκινα γάντια* του Ιάκ. Καμπανέλλη.
4. Ανάλυση της *Στέλλας με τα κόκκινα γάντια* του Ιάκ. Καμπανέλλη.
5. Ανάλυση του *Εξορία* του Π. Μάτεσι.
6. Ανάλυση του *Σε εσάς που με ακούτε* της Λ. Αναγνωστάκη.
7. Ανάλυση του *Σε εσάς που με ακούτε* της Λ. Αναγνωστάκη.
8. Ανάλυση του *Μουγγού* του Στρ. Καρρά.
9. Ανάλυση του *Bella Venezia* του Γ. Διαλεγμένου.
10. Ανάλυση του *Bella Venezia* του Γ. Διαλεγμένου.

11. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών των σπουδαστών.
12. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών των σπουδαστών.
13. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών των σπουδαστών.

Στους σπουδαστές δίνονται επίσης ομαδικές εργασίες όπου καλούνται να παρουσιάσουν ένα έργο από προκαθορισμένους θεατρικούς συγγραφείς από τις εν λόγω περιόδους με στόχο την παρουσίασή τους στο μάθημα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>43</td></tr>
<tr><td>Εκπόνηση εργασιών</td><td>40</td></tr>
<tr><td>Παρουσίαση εργασιών</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>200</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Η αξιολόγηση στο μάθημα γίνεται στην ελληνική γλώσσα.

Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση.

Συνεκτιμάται η ενεργός συμμετοχή στο μάθημα.

Συνεκτιμάται η εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών.</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Θέατρο και Ετερότητα. Θεωρία, δραματουργία και θεατρική πρακτική, τόμος Β΄, επιμ. Μ. Βελιώτη- Γεωργοπούλου, Β. Γεωργοπούλου, Ιωάν. Καραμάνου, Μ. Κοτζαμάνη, Θ. Μπλέσιος & Αστ. Τσιάρας, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Ναύπλιο 2021

Γραμματάς Θόδωρος, *Νεοελληνικό θέατρο. Ιστορία - Δραματουργία. Δώδεκα μελετήματα*, Κουλτούρα, Αθήνα 1987.

Καρρά, Κατερίνα, «Δημοκρατία σε κρίση: ο πολιτικός στις νεοελληνικές κωμωδίες. Από το

έργο του Σπύρου Μελά *Ο Μπαμπάς εκπαιδεύεται* στο έργο του Δημήτρη Ψαθά *Φον Δημητράκης*», στο Αλεξία Αλτουβά – Καίτη Διαμαντάκου (επιμ.)*Θέατρο και Δημοκρατία*. Πρακτικά του Ε΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ, 2018, σσ. 661-668.

Λαδογιάννη Γεωργία, *Ο τόπος του δράματος. Μελέτες για την ελληνική δραματουργία του 19ου και 20ου αιώνα*, Παπαζήση, Αθήνα 2011.

Μαυρομούστακος Πλάτων, *Το θέατρο στην Ελλάδα 1940-2000. Μια επισκόπηση,* Καστανιώτη, Αθήνα 2005.

Μπακονικόλα Χαρά, «Το πορτραίτο του μετανάστη στη Λούλα Αναγνωστάκη και στον Παναγιώτη Μέντη», στο: *Ταυτότητες στον Ελληνικό κόσμο από το 1204 έως σήμερα. Τόμος Ά, Δ΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών, Γρανάδα 9-12 Σεπτεμβρίου 2010*, επιμ. Κων/νος Α. Δημάδης, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2011, σ.639-646.

Μπλέσιος Αθανάσιος, *Μελέτες νεοελληνικής δραματουργίας. Από τον Χορτάτση ως τον Καμπανέλλη*, Παπαζήση, Αθήνα 2011.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Ιάκωβος Καμπανέλλης, Διαδρομές σε μεγάλη χώρα, Ανιχνεύσεις και προσεγγίσεις στο θεατρικό του έργο*, Εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα 2000.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Θέματα του μεταπολεμικού και σύγχρονου ελληνικού θεάτρου,* Κέδρος, Αθήνα 2001.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Τοπία της δραματικής γραφής. Δεκαπέντε μελετήματα για το νεοελληνικό θέατρο*. Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2003.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Επί σκηνής. Κριτική θεάτρου 1994-2004*, Εκδόσεις Ergo, Αθήνα 2004.

Πεφάνης Γιώργος Π., «Τα θεατρικά τραγούδια του Ιάκωβου Καμπανέλλη» *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, Αθήνα 2005.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Σκηνές της θεωρίας. Ανοιχτά πεδία στη θεωρία και την κριτική του θεάτρου*, Παπαζήση, Αθήνα 2007.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Η άμμος του κειμένου. Αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2008.

Πεφάνης Γιώργος Π., «The Greek Emigrant Experience between 1945 and 1980 in the Plays of Petros Markaris and Loula Anagnostaki», *Journal of Modern Greek Studies*, Οκτ. 2007.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Φαντάσματα του θέατρου. Σκηνές της θεωρίας ΙΙΙ,* Παπαζήσης, Αθήνα 2013.

Πεφάνης Γιώργος Π., *Οι Μυκήνες δεν ήταν το παν. Καμπανελλικά ανάλεκτα*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2022.

Πεφάνης Γιώργος Π. (επιμ.), *Επιστροφή στον Έσω θίασο. Νέες προσεγγίσεις στο έργο του Ιάκ. Καμπανέλλη*, Αιγόκερως, Αθήνα 2023.

Πετράκου Κ., *Θεατρολογικά miscellanea*, Δίαυλος, Αθήνα 2004.

Πετράκου Κ., *Θεατρικές (Σ)τάσεις και Πορείες*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.

Πετράκου Κ., «Identity of a woman: aytenticity kai individuality in the work of three modern playwrights: Lyberaki, Anagnostaki, Mitropoulou», στο: *Ταυτότητες στον Ελληνικό κόσμο από το 1204 έως σήμερα. Τόμος Δ΄, Δ΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών, Γρανάδα 9-12 Σεπτεμβρίου 2010*, επιμ. Κων/νος Α. Δημάδης, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2011, σ.241-254.

Πούχνερ Βάλτερ, *Ο μίτος της Αριάδνης. Δέκα θεατρολογικά μελετήματα*, Εστία, Αθήνα 2001.

Πούχνερ Βάλτερ, *Πορείες και σταθμοί. Δέκα θεατρολογικά μελετήματα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2005.

Πούχνερ Βάλτερ, *Τοπία Ψυχής και Μύθοι Πολιτείας, το θεατρικό σύμπαν του Ιάκωβου Καμπανέλλη,* Παπαζήση, Αθήνα 2010.

Πούχνερ Βάλτερ, *Θεωρητικά Θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2010.

Σολδάτος Γιάννης, *Ο Ιάκωβος Καμπανέλλης και ο κινηματογράφος*, Αιγόκερως, Αθήνα 2021.

Τσατσούλης Δ., *Ιψενικά διακείμενα στη δραματουργία του Ιάκωβου Καμπανέλλη*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2004.

Χατζηπανταζής Θόδωρος, *«Ρωμαίικος συβολισμός». Διασταύρωση εγχώριας λαϊκής παράδοσης και ευρωπαϊκής πρωτοπορίας στο νεοελληνικό θέατρο ή θέατρο και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2018.

1. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ11	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE527/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • Προσδιορίζει το διαρκώς εξελισσόμενο σύγχρονο θεατρικό πεδίο, μέσα από πολύ εξειδικευμένες γνώσεις αιχμής • Αναπτύξει πρωτότυπη σκέψη ή/και έρευνα • Εντοπίζει τα ζητήματα του σύγχρονο θεατρικού πεδίου και τη διασύνδεσή τους με διαφορετικά επιστημονικά πεδία (ανθρωπολογία, κοινωνιολογία, κ.ά.) • Σχεδιάζει τρόπους επίλυσης προβλημάτων, στο πλαίσιο της έρευνας και/ή της καινοτομίας σε σχέση με το θεατρικό πεδίο, προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις και διαδικασίες και να ενσωματωθούν γνώσεις από διαφορετικά επιστημονικά πεδία • Διαχειρίζεται και να διαμορφώνει νέες στρατηγικές προσεγγίσεις, που σχετίζονται με τα περιβάλλοντα εργασίας και σπουδής του σύνθετου σύγχρονου θεατρικού πεδίου

- Αναλαμβάνει ευθύνη για τη συνεισφορά στις επαγγελματικές γνώσεις και πρακτικές και/ή για την αξιολόγηση της στρατηγικής απόδοσης ομάδων
- Διασυνδέει κριτικά την επιστημονική γνώση με το επαγγελματικό θεατρικό πεδίο

Γενικές Ικανότητες

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο επιχειρεί να εξετάσει τη δυναμική των νεωτερικών και μετανεωτερικών πολιτισμικών κινημάτων και να την εντάξει στο περιβάλλον του σύγχρονου θεάτρου, με άμεση αναφορά σε παραστάσεις που έχουν σηματοδοτήσει τη σκηνική έρευνα και πράξη από τη δεκαετία του ’60 έως σήμερα. Επίσης, μέσω της χρήσης οπτικοακουστικών μέσων, μαγνητοσκοπημένων και σύγχρονων, παραστάσεων, οι οποίες παρουσιάζονται παράλληλα με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιχειρεί να διευρύνει το πεδίο διαλόγου γύρω από ζητήματα που σχετίζονται με το σκηνικό πειραματισμό και την πρόσληψη της πρωτοπορίας από το ελληνικό κοινό. Σημαντική παράμετρος του μαθήματος αποτελεί η διεπιστημονικότητα, δηλαδή η διασύνδεση με και η ενσωμάτωση γνώσεων από διαφορετικά επιστημονικά πεδία (ανθρωπολογία, κοινωνιολογία, κ.ά.), η κριτική σύνδεση της επιστημονικής γνώσης με το επαγγελματικό θεατρικό πεδίο και η διαχείριση και μετασχηματισμός νέων στρατηγικών προσεγγίσεων, που σχετίζονται με τα περιβάλλοντα εργασίας και σπουδής του σύνθετου σύγχρονου θεατρικού πεδίου.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή – Επισκόπηση του μαθήματος. Από τη ρωσική πρωτοπορία στις ΗΠΑ. Αρτώ, Κάιτζ, Κάνινχαμ.
2. Από τον Γκροτόφσκι στον Σέχνερ – *Acropolis*, *Dionysus in 69*.
3. Θέατρα Τέχνης – Θέατρα συνόλου. Από τον Στανισλάφσκι στον Τζόρτζιο Στρέλερ – *La tempesta*.
4. Θέατρα συνόλου. Αριάν Μνουσκίν – *Tambours sur la digue*
5. Θέατρα συνόλου – Συλλογική γραφή. Αριάν Μνουσκίν – *Le dernier caravansérail* και *Les Éphémères*
6. Θέατρα συνόλου – Ψηφιακές τεχνολογίες. Σάιμον Μακμπέρνι – *The Encounter*
7. Σύχγρονες προσεγγίσεις κλασικών κειμένων. Τόμας Όστερμάιερ – *Η Νόρα*
8. Το αρχαίο δράμα στη διεθνή και ελληνική σκηνή. Θεόδωρος Τερζόπουλος – *Ορέστεια*.
9. Παρακολούθηση παράστασης και συζήτηση με τους δημιουργούς.
10. Το σύγχρονο ελληνικό θεατρικό πεδίο. Ανάλυση παράστασης που έχει παρακολουθήσει όλη η τάξη.
11. Το αρχαίο δράμα στο ελληνικό θεατρικό πεδίο. Νίκος Καραθάνος – *Οι Όρνιθες*
12. Παρουσίαση εργασιών. Συζήτηση. Ανατροφοδότηση.
13. Παρουσίαση εργασιών. Συζήτηση. Ανατροφοδότηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις, σεμινάρια</td><td>27 ώρες</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας, Ομαδικών παρουσιάσεων</td><td>55 ώρες</td></tr>
<tr><td>Καλλιτεχνικές/εκπαιδευτικές Επισκέψεις</td><td>13 ώρες</td></tr>
<tr><td>Παρακολούθηση βιντεοσκοπημένων παραστάσεων</td><td>30 ώρες</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση Βιβλιογραφίας</td><td>70 ώρες</td></tr>
<tr><td>Κατ’ ιδίαν συνεδρίες</td><td>5 ώρες</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>200 ώρες</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Η αξιολόγηση γίνεται στα ελληνικά.
Ομαδική δημόσια παρουσίαση εργασίας για ένα παραστασιακό γεγονός (20΄-30΄). Κριτήρια: δομή, βιβλιογραφική πληρότητα, μεθοδολογία, ανάλυση θεματικής, χρονικό πλαίσιο παρουσίασης.
Γραπτή εργασία 5.000-5.500 λέξεις.
Κριτήρια: δομή, βιβλιογραφική πληρότητα, μεθοδολογία, ανάλυση θεματικής.
Προφορική εξέταση.</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Μιχαέλα Αντωνίου, *Φυγόκεντρες αφηγήσεις*, Παπαζήσης, Αθήνα 2024.
Μιχαέλα Αντωνίου, *Σκότος, εμόν φάος*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 2025.
Michaela Antoniou, “Aristophanes’ The Birds under the auspice of the Onassis Cultural Centre at the Epidaurus Festival, 2016”, *New Theatre Quarterly*, 39:2, 2018, pp. 272-282. DOI: https://doi.org/10.1017/S0266464X18000258
Αντονίν Αρτώ, *Το θέατρο και το είδωλο του*, Δωδώνη, Αθήνα 2013.
Rustom Bharucha, “Peter Brook's "Mahabharata": A View from India”, *Economic and Political*
Weekly, Vol. 23, No. 32 (Aug. 6, 1988), pp.1642-1647.
Pierre Bourdieu, *Οι κανόνες της τέχνης*, Πατάκης, Αθήνα 2006.
Γιέρζι Γκροτόφσκι, *Για ένα φτωχό θέατρο*, Θεωρία, Αθήνα 1982.
Christopher Innes, *Avant Garde Theatre 1892-1992*, Routledge, London & New York 1993.
Πήτερ Μπρουκ, *Ο άδειος χώρος*, Κοάν, Αθήνα 2016.
Αριάν Μνουσκίν, *Η τέχνη του τώρα. Συζητήσεις με την Φαμπιέ Πασκώ*, Κοάν, Αθήνα 2010.

Magda Romanska, *The Post-Traumatic Theatre of Grotowski and Kantor*, Anthem Press, London & New York 2012.
Richard Schechner, *Θεωρία της επιτέλεσης*, Τελέθριον, Αθήνα 2011.
Richard Schechner and Lisa Wolford, *The Grotowski Sourcebook*, Routledge, London & New York 1997.
Maria Shevtsova, *Rediscovering Stanislavsky*, Cambridge University Press, Cambridge 2021.
Maria Shevtsova, *Robert Wilson*, Routledge, London & New York 2007.
Δημήτρης Τσατσούλης, *Δυτικό ηγεμονικό "παράδειγμα"και διαπολιτισμικό θέατρο: Για την πρόσληψη του αρχαιοελληνικού δράματος στην Ελληνική και μη Δυτική Σκηνή*, Παπαζήση, Αθήνα 2017.
Victor Turner, *Από την τελετουργία στο θέατρο. Η ανθρώπινη βαρύτητα του παιχνιδιού*, Ηριδανός, Αθήνα 2015.
David Williams, *The Théâtre du Soleil Sourcebook*, Routledge, London & New York 1999.

Ενδεικτικές Βιντεοσκοπημένες Παραστάσεις

Akropolis, σκην. Jerzi Grotowski
Dionysus in 69, σκην. Richard Schechner
La Tempesta, σκην. Giorgio Strehler
Tambours sur la Digue, σκην. Ariane Mnouchkine
Le dernier caravansérail, σκην. Ariane Mnouchkine
Les Éphémères, σκην. Ariane Mnouchkine
The Encounter, σκην. Simon McBurney
Όρνιθες, σκην. Νίκος Καραθάνος

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ26	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΘΕΑΤΡΟ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/info_course.php?c=THEATRE637

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή εξειδικευμένης γνώσης για τους τρόπους με τους οποίους οι δημιουργοί και οι επαγγελματίες του θεάτρου (καλλιτέχνες της σκηνής, θεατροπαιδαγωγοί, εμψυχωτές/τριες, κλπ) μπορούν να λειτουργήσουν σε μη θεατρικά περιβάλλοντα, κοινότητες και οριακούς χώρους, ώστε να δράσουν ως καταλύτες μετασχηματισμών, ατομικών και κοινωνικών, με όχημα τις παραστατικές τέχνες. Το μάθημα επιδιώκει την εξοικείωση με είδη, παραστατικές τεχνικές, δραματουργία, υποκριτικές μεθοδους και μεθοδολογίες εκπαίδευσης του εφαρμοσμένου θεάτρου, διεπιστημονικού και υβριδικού αντικειμένου, με έμφαση στα είδη: κοινωνικό και κοινοτικό θέατρο, θέατρο των πολιτών, θέατρο των καταπιεσμένων, θέατρο ως κοινωνική έρευνα, θέατρο ως κοινωνική παρέμβαση στον δημόσιο χώρο, θέατρο της πραγματικότητας / θέατρο της τεκμηρίωσης (θέατρο-ντοκουμέντο), εθνογραφικό θέατρο (εθνόδραμα), διαπολιτισμικό-ανθρωπολογικό θέατρο, θέατρο στη δια βίου μάθηση, θεατροπαιδαγωγική, θέατρο με ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κοινωνιόδραμα, θέατρο playback, θέατρο στις φυλακές, θέατρο ως θεραπεία κ.ά.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/ριες θα είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν τη λειτουργία του επαγγελματία του θεάτρου στο πεδίο των εφαρμοσμένων παραστατικών τεχνών.
- Να εντοπίζουν και να σταθμίζουν τις ηθικές, αισθητικές, πολιτισμικές, πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις του εφαρμοσμένου θεάτρου και να στοχάζονται κριτικά πάνω στα ανακύπτοντα ζητήματα δεοντολογίας, ευθύνης και ορίων του καλλιτέχνη κατά τη δράση του στην κοινότητα.
- Να διακρίνουν τα στάδια του training και τις μεθοδολογίες εμψύχωσης του "κοινωνικού ηθοποιού" και να αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες του πεδίου, ώστε να μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εργαστήρια και παιδαγωγικά προγράμματα εφαρμοσμένου θεάτρου.
- Να επινοούν επιτελεστικές δράσεις εφαρμοσμένου θεάτρου και να κάνουν τις κατάλληλες συνδυαστικές επιλογές ανάλογα με το «δραματουργικό ερώτημα» που θέτει η συνθήκη προς διερεύνηση.
- Να σχεδιάζουν, να παρουσιάζουν και να αξιολογούν θεατρικές δράσεις και παρεμβάσεις εφαρμοσμένου θεάτρου
- Να τεκμηριώνουν θεωρητικά τις καλλιτεχνικές επιλογές τους.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι παρακάτω ενότητες περιέχουν ένα θεωρητικό και ένα βιωματικό – εργαστηριακό μέρος και συνδυάζονται με στοχευμένες επισκέψεις και συνεργασίες με κοινωνικούς χώρους, δομές, κοινότητες καθώς και διαδικτυακές συναντήσεις με διεθνείς δημιουργούς/επαγγελματίες του εφαρμοσμένου θεάτρου.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στο εφαρμοσμένο θέατρο: Διδακτική, συλλογικές μέθοδοι επινόησης, παραστατικές τεχνικές, γενεαλογία, θεμελιωτές, σύγχρονες υβριδικές μορφές και προοπτικές. Τα κοινά σημεία και οι διαφορές στις κοινωνικές, εκπαιδευτικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις του εφαρμοσμένου θεάτρου.

2. Η ποιητική του εφαρμοσμένου θεάτρου:

α) Η επιτελεστική στροφή των κοινωνικών επιστημών (παιδαγωγική ενηλίκων, διαπολιτισμική εκπαίδευση, κοινωνική ανθρωπολογία, κοινωνική εργασία, κοινωνική ψυχολογία) και του πολιτικού/κοινωνικού/πολιτισμικού ακτιβισμού στον δημόσιο χώρο.

β) Οι ηθικές, αισθητικές, πολιτισμικές, πολιτικές και κοινωνικές συνισταμένες στη δουλειά του καλλιτέχνη της σκηνής με τις κοινότητες σε μη θεατρικούς χώρους και οριακά περιβάλλοντα.

γ) Οι πολίτες στη σκηνή: Ζητήματα υποκριτικής, εμψύχωσης και επινόησης παραστάσεων με μη ηθοποιούς. Τα στάδια του training του «κοινωνικού ηθοποιού».

3. Το Θέατρο των Καταπιεσμένων (ΘτΚ): Θεωρητική και εργαστηριακή προσέγγιση των ειδών Θέατρο Φόρουμ, Θέατρο Εικόνα, Αόρατο Θέατρο, Νομοθετικό Θέατρο. Σημεία προσοχής στη δραματουργία, στην εμψύχωση και στην ερμηνεία παραστάσεων ΘτΚ.

4. Το Θέατρο-Ντοκουμέντο και τα συναφή είδη του θεάτρου του πραγματικού/ της τεκμηρίωσης με τη συμμετοχή των πολιτών ως ερευνητών-ερμηνευτών: θεωρία και καλλιτεχνικό εργαστήριο.

5. Η κριτική εθνογραφία, η αυτοεθνογραφία και η κοινωνική έρευνα ως παράσταση: Η επινόηση και η ερμηνεία παραστάσεων εθνογραφικού θεάτρου (εθνοδράματος.)

6. Το Θέατρο της Κοινότητας: μεθοδολογία, τεχνικές, παραστάσεις, διεθνείς πρακτικές και αντίκτυπος. Οι τοποειδικές – κοινοτικές παραστάσεις, η συμμετοχική δημοκρατία ως παράσταση, η κοινοτικές γιορτές, το θέατρο της αναπόλησης, το θέατρο στα μουσεία, ανθρωπολογικές-τελετουργικές επιτελέσεις.

7. Διαπολιτισμικότητα, συμπερίληψη και θέατρο: η διαχείριση της ετερότητας σε οριακά περιβάλλοντα (φυλακές, κέντρα προσφύγων, αποκλεισμένες κοινότητες, παραβατικές ομάδες, κέντρα απεξάρτσης), σε δομές πρόληψης και υγείας.

8. Σχεδιασμός δράσεων, επιτελέσεων και προγραμμάτων παρέμβασης στην κοινότητα και τον δημόσιο χώρο από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΠΜΣ πάνω σε θεματικές, κοινότητες και τεχνικές της επιλογής τους.

9. Ανατροφοδότηση πάνω σε σύντομες ενδεικτικές παρουσιάσεις δράσεων, επιτελέσεων και προγραμμάτων παρέμβασης στην κοινότητα και τον δημόσιο χώρο από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΠΜΣ. Επισκόπηση των μεθόδων αξιολόγησης των παρεμβάσεων και οδηγίες συγγραφής των εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td colspan="2">• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td></tr>
<tr><td></td><td>Θεωρητικές διαλέξεις</td><td>13,5</td></tr>
</table>

	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	13,5
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	13
	Επισκόπηση βιβλιογραφίας/ Αυτοτελής μελέτη	50
	Σχεδιασμός παρεμβάσεων	10
	Παρουσιάσεις Παρεμβάσεων	25
	Συγγραφή εργασιών	50
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά 1. Πρακτικό μέρος (σε μικρές ομάδες): Σχεδιασμός κι εμψύχωση ενός σύντομου εργαστηρίου ή παρουσίαση μιας σύντομης επιτελεστικής δράσης και ανατροφοδότηση (30%). 2. Θεωρητικό μέρος (ατομική αξιολόγηση): εργασίες 5000 λέξεων με αντικείμενο τον σχεδιασμό προγραμμάτων, δράσεων ή παραστάσεων εφαρμοσμένου/κοινωνικού θεάτρου (70%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ackroyd, J. & O'Toole, J. (2010). *Performing Research: Tensions, Triumphs and Trade-offs of Ethnodrama.* Trentham Books.

Boal, Augusto (1981). *Το θέατρο των καταπιεσμένων (*Μτφρ. Ε. Μπραουδάκη). Θεωρία.

Boal Augusto (2013). *Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και για μη ηθοποιούς* (Μτφ. Μαρία Παπαδήμα). Σοφία.

Cohen-Cruz & Schutzman Mady (Επιμ.) (2006). *A Boal Companion: Dialogues on theatre and cultural politics*. Routledge.

Denzin, N. K. (2003). *Performance ethnography: Critical pedagogy and the politics of culture.* Sage.

Gallagher, K., Rodricks D. J., & Jacobson, K. (Eds.). (2020). *Global Youth Citizenry and Radical Hope: Enacting Community-Engaged Research through Performative Methodologies*. Springer.

Ganguly, S. (2010). *Jana Sanskriti: Forum Theatre and Democracy in India*. Routledge.

Fischer-Lichte, Erika (2005). Theatre, Sacrifice, Ritual: Exploring Forms of Political Theatre. Routledge Press.

Jürs-Munby, K., Carroll J., &. Giles, S. (Eds.) (2013). *Postdramatic Theatre and the Political: International Perspectives on Contemporary Performance*. Bloomsbury.

Kaye, N. (2008). *Site-specific art: performance, place and documentation.* Routledge.

Malzacher, F. (2023). *The Art of Assembly. Political Theatre Today.* Alexander Verlag.

Martin, C. (2010). *Dramaturgy of the Real on the World Stage.* Palgrave Macmillan.

Mavrocordatos, A. (Ed.) (2009*). mPPACT Manifest: Methodology for a pupil and performing arts-centred teaching.* Authors Online.

Mienczakowski, J., & Stephen, M. (2006). Ethnodrama: Constructing participatory and compelling action research through performance. In P. Reason & H. Bradbury (Eds.), *Handbook of action research: The concise paperback edition* (pp. 176-184). Sage Publications.

Nicholson, H. (2005). *Applied Drama: The gift of theatre.* Pelgrave Macmillan.
Oddey, A. (1994). *Devising theatre: a practical and theoretical handbook*. Routledge.
O'Toole, J. (2006). *Doing drama research. Stepping into enquiry in drama, theatre and education.* A Drama Australia Publication.
Pigkou-Repousi, M. (2012). *Ensemble theatre and citizenship education: How ensemble theatre contributes to citizenship education* [PhD Thesis, University of Warwick].
Prentki, T. & Preston, S. (2008). *The applied theatre reader.* Routledge.
Robson, M. (2018). Performing Democracy. *Journal of English Philology*, *136*(1), pp. 154-170. https://doi.org/10.1515/ang-2018-0014
Saldana, J. (2005). *Ethnodrama: An anthology of reality theatre*. Alta Mira Press.
Schechner, R. (2002). *Performance studies:* An introduction. Routledge.
Saldana, J. (2011). *Ethnotheatre: Research from page to stage.* Left Coast Press.
Taylor, P. (2003). *Applied theatre: creating transformative encounters in the community.* Heinemann
Thompson, James (2008). *Applied Theatre: Bewilderment and beyond*. Peter Lang Ltd.
Zoniou, C. (Ed.) (2016). *YouthDOCs – Documentary Theatre & Video on Youth Culture, Personal Identity and Contemporary Reality, A Handbook for Practitioners & Teachers.* Directorate of Secondary Education of Eastern Attica, Greece.
Zoniou, C. (2023). The politics of Chorus. Introducing the Chorus in Jana Sanskriti's Theatre of the Oppressed performances. In R. Yarrow, *Jana Sanskriti's Khelar Ghor: Ibsen, Forum Theatre and Patriarchy in Bengal. Critical Essays and framing perspectives* (pp. 142-166). Talpata Publication
Άλκηστις (2008). *Μαύρη Αγελάδα - Άσπρη Αγελάδα: Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και Διαπολτισμικότητα.* Αθήνα: Τόπος
Γκόβας Ν. & Ζώνιου Χ. (Επιμ.) (2010). *Θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα με τεχνικές Θεάτρου Φόρουμ για την πρόληψη και την κοινωνική ενσωμάτωση*. Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση και Ώσμωση - Κέντρο Τεχνών & Διαπολιτισμικής Αγωγής.
Ζώνιου, Χ. & Ν. Μποέμη (Επιμ.) (2013). *Αριάδνη. Τέχνες και διαπολιτισμική προσαρμογή: Καλλιτεχνικά εργαστήρια με ομάδες μεταναστών.* Αθήνα: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου & Εκδόσεις Γρηγόρη.
Ζώνιου, Χ. (2017). Παραστάσεις θεάτρου ντοκουμέντο με νέους, εφήβους, παιδιά και μη επαγγελματίες ενήλικες: ένας πρακτικός οδηγός για εμψυχωτές. *Εκπαίδευση και Θέατρο, 18*, σ. 32-39.
Ζώνιου, Χ. (2018). Προσεγγίσεις της υποκριτικής του κοινωνικού θεάτρου: Η περίπτωση του ηθοποιού-εμψυχωτή του Θεάτρου του Καταπιεσμένου του Augusto Boal. Στο Αλτουβά, Α. & Διαμαντάκου, Κ. (Επιμ*.) Πρακτικά Ε΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου «Θέατρο και Δημοκρατία», ΕΚΠΑ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014,* σσ. 511-526.
Ζώνιου, Χ. (2019). Αρχές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην εμψύχωση θεατρικών/ θεατροπαιδαγωγικών εργαστηρίων. Στο Χολέβα, Ν. (Επιμ.) *Κι αν ήσουν εσύ; Θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε θέματα προσφύγων.* Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση.
Ζώνιου, Χ. (2021). Από την επιτέλεση της ετερονομίας προς την επινόηση μιας θεατρικότητας της αυτονομίας – Παρουσίαση μιας εξελικτικής διαδικασίας Θεάτρου του Καταπιεσμένου, θεάτρου τεκμηρίωσης και κριτικής εθνογραφίας σε μια πολυπολιτισμική κοινότητα στη Ρώμη. *Εκπαίδευση και Θέατρο, 22,* σσ.24-35.
Ζώνιου, Χ., & Τσίχλη, Α. (2023). Θέατρο-Ντοκουμέντο, Θέατρο της Επινόησης και Εκπαιδευτική Σεισμολογία: Παιδαγωγικές εφαρμογές και επινόηση της παράστασης Beat the Quake! Στο Ι. Καλογεράς κ.ά., *Εκπαιδευτική Σεισμολογία Για Το Σχολείο Και Την Κοινωνία: Διεπιστημονική Προσέγγιση Με Καινοτόμες Μεθόδους Θεατρικής Αγωγής Και Ψηφιακών Τεχνολογιών*, σσ.74–119.
Ζώνιου, Χ. & Μάγος, Κ. (2024). Διαπολιτισμικότητα και θέατρο: μια κριτική επισκόπηση ή ποιο θέατρο είναι κατάλληλο για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Στο Χ. Παρθένης, Λ. Γιώτη & Τ. Κατωπόδη (Επιμ.), *Διά Βίου Εκπαίδευση και Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στις Σύγχρονες Πολυπολιτισμικές Κοινωνίες* (σσ. 358-374)*.* Gutenberg.

Μάγος, Κ. (2022). *Το πέταγμα του Ερόλ. Κριτική διαπολιτισμική εκπαίδευση στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία*. Gutenberg.

Πίγκου-Ρεπούση, Μ. (2019). *Εκπαιδευτικό Δράμα: Από το θέατρο στην εκπαίδευση. Θεωρητική χαρτογράφηση του πεδίου.* Καστανιώτης.

Φανουράκη Κ. & Πεφάνης Γ. Π. (Επιμ.) (2021). *Εφαρμοσμένο θέατρο. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παρασταστικών τεχνών*. Παπαζήση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ38	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις θεμελιώδεις θεωρίες της υποκριτικής με έμφαση στο σύστημα Stanislavski. Η εισαγωγή στην υποκριτική τέχνη βασίζεται σε διερευνητικές ασκήσεις. Εξετάζεται το φάσμα των συναισθημάτων και η ανάπτυξη της συναισθηματικής ζωής των ηθοποιών για τη δημιουργία ενός αληθοφανούς δραματικού χαρακτήρα. Το μάθημα διαρθρώνεται από θεωρητικό πλαίσιο και ασκήσεις αυτοσχεδιασμού. Σε δεύτερο επίπεδο, οι φοιτητές διερευνούν πώς το ίδιο το κοινωνικό περιβάλλον μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη ενός χαρακτήρα. Οι φοιτητές ενισχύουν την ικανότητά τους να αναλύουν δραματικά κείμενα και να εφαρμόζουν τα σημεία της ανάλυσης στην υποκριτική πράξη. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: Περιγράφει τις βασικές θεωρίες της υποκριτικής και ιδιαίτερα το σύστημα Stanislavski Εφαρμόσει διερευνητικές ασκήσεις που θα επιτρέψουν τη δημιουργία του ρόλου Συνδέσει θεωρία με πράξη περνώντας από τη δραματολογική ανάλυση στην υποκριτική πράξη Εξοικειωθεί με τους τρόπους διερεύνησης και ανάπτυξης του συναισθηματικού φάσματος του ηθοποιού με στόχο τη δημιουργία ενός αληθοφανούς δραματικού χαρακτήρα

Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν από κοινού σύντομες θεατρικές σκηνές
Γενικές Ικανότητες
Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στην Υποκριτική
2. Σύστημα Stanislavski
3. Η συναισθηματική ζωή και η δημιουργία του ρόλου
4. Από το σύστημα Stanislavski στη Μέθοδο
5. Αυτοσχεδιασμοί-δοκιμές
6. Ασκήσεις αλληλεπίδρασης
7. Ρεαλισμός και Κοινωνία
8. Μετάβαση από το θεατρικό κείμενο στην σκηνή
9. Δημιουργία σύντομων σκηνών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Εβδομαδιαίες διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Δημιουργία αυτοσχεδιασμών</td><td>60</td></tr>
<tr><td>Σύνθεση τελικής εργασίας</td><td>58</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική
I. Ενδιάμεση αξιολόγηση: Συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στις συζητήσεις του μαθήματος: 40%
II. Τελική εργασία: 60%</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Artaud, Antonin (1964) *The Theatre and its Double*, Paris, Gallimard
Ball, William (19--) *A Sense of Direction,* New York, Drama Book Publishers
Barba, Eugenio (1995) *The Paper Canoe,* New York, Rutledge
Benedetti, Robert (1976) *The Actor at Work,* Englewood Cliffs
Brecht, Bertolt (1992) *Brecht on Theatre* (Translated: by John Willet), Hill & Wang
Brook, Peter (1978) *The Empty Space*, New York, Atheneum
Bruder, Melissa (1986) *The Practical Handbook for the Actor,* Vintage
Chaikin, Joseph (1972) *The Presence of the Actor*, New York, Atheneum
Gordon, Mel (1991) *On the Technique of Acting,* New York, Harper Collins
Growtowski, Jerzy (2002) *Towards a Poor Theatre*, New York, Rutledge
Hagen, Uta (1991) *A Challenge for the Actor,* New York, Charles Scribners
Hagen, Uta (1973) *Respect For Acting*, Mew York, Macmillan
Hanh, Thich Nhat (1975) *The Miracle of Mindfulness*, Boston, Beacon Pres
Hornby, Richard (1977) *The End of Acting: A Radical View*, New York, Applause
Johnstone, Keith (1979) *Impro: New York,* Theatre Arts Books
Meisner, Sanford (1987) *Sanford Meisner On Acting*, New York, Vintage
Roach, Joseph P (1993) *The Player's Passion*, Ann Arbor, Univ. of Michigan Press
Shurtleff, Michael (1978) *Audition,* New York, Walker & Co
Spolin, Viola (1999) *Improvisation for the Theatre,* Northwestern Univ. Press
Stanislavski (1936) *An Actor Prepares,* New York, Theatre Arts Books
Stanislavski (1949) *Building a Character,* New York, Theatre Arts Books
Stanislavski (1961) *Creating A Role,* New York, Theatre Arts Books
Stanislavski (1948) *My Life in Art,* New York, Theatre Arts Books
Zarilli, Phillip B (1995) *Acting (Re) Considered,* New York, Rutledge

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ35	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει κατά το δυνατόν σφαιρικά και ευσύνοπτα τη συνολική διάρθρωση, τον σχεδιασμό και την πορεία προς την υλοποίηση μιας θεατρικής σκηνοθεσίας. Επισημαίνονται οι διαφοροποιήσεις και οι επιπλέον απαιτήσεις στα διαφορετικά ήδη σκηνοθεσιών. Η προσέγγιση των σκηνοθετικών μεθόδων γίνεται μέσω της ανάλυσης των θεατρικών έργων. Οι φοιτητές αντιλαμβάνονται τα σημεία όπου ιδανικά κατατέμνεται ένα κείμενο για να γίνει σε τμήματα η μεταφορά του και επανασύνθεση στη σκηνή. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • Προσδιορίζει τις επιμέρους προσεγγίσεις και τις διαφοροποιήσεις στα διαφορετικά ήδη σκηνοθεσιών • Υποδιαιρεί σε επιμέρους βήματα την πορεία υλοποίησης της θεατρικής σκηνοθεσίας • Εντοπίζει τις κύριες αφηγηματολογικές δομές των θεατρικών έργων και να προβαίνει σε δραματολογική ανάλυση • Συνθέτει τις αφηγηματολογικές δομές των θεατρικών έργων σε μια σκηνοθετική ερμηνεία • Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν από κοινού σκηνοθετικές προτάσεις θεατρικών έργων
Γενικές Ικανότητες
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ανάλυση θεατρικών έργων μέσα από αφηγηματολογικές δομές και κατάτμηση σε όσο το δυνατόν πιο ορθολογικά επιλεγμένα δομικά στοιχεία που επιτρέπουν και εμπνέουν την δημιουργική επανασύνθεση κατά τη σκηνοθετική ερμηνεία τους, η οποία δεν θα αλλοιώνει ερμηνευτικά το ύφος, την δομή και το περιεχόμενό τους επιτρέποντας ταυτόχρονα τη χωρίς αυθαιρεσίες ερμηνευτική ελευθερία του ενίοτε καλλιτέχνη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td colspan="2">• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td colspan="2"><table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr><tr><td>Εργαστηριακή άσκηση</td><td>20</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>28</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνικό εργαστήριο</td><td>30</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>20</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης</td><td>18</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>17</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>15</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td colspan="2">Γραπτή εργασία, Προφορική εξέταση</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ανατόλι Βασίλιεφ, *Επτά ή οκτώ μαθήματα θεάτρου,* Αθήνα, Κοάν, 2008.

Β. Ε. Μέγιερχολντ, *Κείμενα για το θέατρο* (μετάφραση, επιμέλεια: Αντώνης Βογιάζος). Αθήνα, Ιθάκη, 1982

Eugenio Barba (επιμ.), *Jerzy Grotowski: Towards a Poor Theatre*, New York, Routledge, 2002.

Denis Bablet, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας: 1ος τόμος: 1887-1914* (μτφ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης), Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2008.

Γιάννα Βιδάλη – Ιωάννα Ρεμιεδάκη (επιμ*.), Μιχαήλ Μαρμαρινός, η σκηνοθεσία ως δραματουργία: Εθνικός Ύμνος, ένα θεώρημα για την ομαδικότητα,* Αθήνα, Κοάν, (α.χ.)

Αν Μπόγκαρντ, *Ένας σκηνοθέτης προετοιμάζεται*, Αθήνα, εκδ. Παπακώστα, 2009.
Πίτερ Μπρουκ, *Νήματα χρόνου,* Αθήνα, Κοάν, 2001
Τόμας Ρίτσαρντς, *Για τη δουλειά με τον Γκροτόφσκι πάνω στις σωματικές δράσεις,* (μτφ. Κωνσταντίνος Αν. Θέμελης), Αθήνα-Γιάννινα, Δωδώνη, 1998.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΘΕΑΜΑΤΩΝ / ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ 17	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΘΕΑΜΑΤΩΝ / ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE614/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • Συζητά έννοιες που συνδέονται με όρους όπως πολιτισμικές και δημιουργικές βιομηχανίες, διαχείριση (μάνατζμεντ), στρατηγική, και διαχείριση της πολιτισμικής παραγωγής (arts management) στο πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες της πολιτισμικής βιομηχανίας • Αναλύει τη σημασία της στρατηγικής για την επιβίωση και ανάπτυξη των καλλιτεχνικών οργανισμών • Εξηγεί τρέχοντα ζητήματα και προβλήματα στη διαχείριση των θεατρικών οργανισμών και τη σημασία τους για την κοινότητα, την κοινωνία και φυσικά τους ίδιους τους οργανισμούς. • Αναγνωρίζει και αναλύει την πολυπλοκότητα, τα προβλήματα, τις προκλήσεις αλλά και τις ιδιαιτερότητες που ενέχονται στη διαχείριση πολιτισμικών οργανισμών • Περιγράφει τα βασικά συστατικά στοιχεία του επιχειρησιακού σχεδίου (business plan) • Εκτιμά τη σημασία της στοχοθεσίας και αναλύει τις διαφορές ανάμεσα στα διαφορετικά είδη στόχων

- Γνωρίζει πώς να εφαρμόζει τα διαφορετικά μεθοδολογικά εργαλεία που είναι διαθέσιμα στην στρατηγική διοίκηση ενός οργανισμού στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού, και συγκεκριμένα εργαλεία που αφορούν: (α) την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος, (β) την επιλογή και υλοποίηση και (γ) την παρακολούθηση υλοποίησης της
- Αναλύει και συγκρίνει τις διαφορετικές εναλλακτικές επιλογές στρατηγικής
- Κατανοεί πώς τα επιμέρους λειτουργικά (functional) σχέδια, όπως για παράδειγμα στο μάρκετινγκ, την ανάπτυξη κοινού (audience development), στην παραγωγή, και στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού εξειδικεύουν και υποστηρίζουν τη συνολική στρατηγική του οργανισμού.
- Αναλύει τις παραμέτρους του εξωτερικού περιβάλλοντος (απειλές και ευκαιρίες) και του εσωτερικού περιβάλλοντος (δυνάμεις και αδυναμίες) που παίζουν βαρύνοντα ρόλο στην στρατηγική κατεύθυνση του οργανισμού και στη βιωσιμότητα του
- Περιγράφει τις διαφορετικές τακτικές με τις οποίες ένας οργανισμός μπορεί να αναπτύξει τη σύνδεση του με το κοινό στο οποίο απευθύνεται (audience development & engagement)
- Περιγράφει τις διαφορετικές τακτικές με τις οποίες ένας οργανισμός μπορεί να αναζητήσει και συγκεντρώσει πρόσθετη χρηματοδότηση (fundraising)

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει μια εισαγωγή στο πώς το μάναζμεντ/διοίκηση/διαχείριση μπορεί να είναι χρήσιμο στην βιωσιμότητα και ανάπτυξη οργανισμών στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού, με έμφαση φυσικά στους θεατρικούς οργανισμούς. Θα συνδυάσουμε θεωρητική και "εφαρμοσμένη" γνώση εστιάζοντας στην στρατηγική ενός θεατρικού οργανισμού, και ειδικότερα σε θέματα που αφορούν την διαμόρφωση αποστολής και οράματος, τις διαθέσιμες εναλλακτικές στρατηγικές, την ανάλυση της παραγωγικής διαδικασίας και του κόστους που ενέχεται, τις τακτικές μάρκετινγκ και ανάπτυξης κοινού, και την αναζήτηση χρηματοδότησης.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Γιατί να μας απασχολεί το μάνατζμεντ; Πολιτισμικές και δημιουργικές βιομηχανίες (cultural and creative industries)
2. Αποστολή, Όραμα, Αξίες
3. Παραγωγή: Το καλλιτεχνικό έργο ως "προϊόν", κόστη & πλεόνασμα
4. Πόροι και Ικανότητες
5. Στρατηγική
6. Εργαλεία διαμόρφωσης στρατηγικής
7. Μάρκετινγκ στις τέχνες: επικοινωνία του έργου στο κοινό
8. Αναζήτηση Χρηματοδότησης (fundraising)

9. Σύνθεση: Το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan)
10. Προγραμματισμού/διάκριση θεσμικού και προγραμματικού μάρκετιγκ
11. Δημιουργία Προϋπολογισμού
12. Δημιουργία στρατηγικής χορηγιών, ο ρόλο του marketing, καλλιτεχνική καινοτομία και περιορισμοί, περιπτώσεις
13. Πνευματικά δικαιώματα, δημιουργία σύμβασης, θέματα διαχείρισης κοινού, περιπτώσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Εβδομαδιαίες διαλέξεις	37
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
Παρουσιάσεις από επαγγελματίες του χώρου της πολιτισμικής διαχείρισης	10
Εκπόνηση υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας	100
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	23
Σύνολο Μαθήματος	200

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	*Γραπτή Εξέταση επί της ύλης 50%* *Ομαδική Εργασία 50%*

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Σημειώσεις του διδάσκοντα
Σπανός, Γιάννης. *Μάνατζμεντ και Στρατηγική στις Τέχνες και τον Πολιτισμό*, Παπαζήσης, 2025
Rosewall, Ellen. *Arts Management: Uniting Arts and Audiences in the 21st Century*. Oxford University Press, 2021.
Snider, David Andrew. *Managing Arts Organizations.* Rowman & Littlefield Publishers, 2021.
Varbanova, Lidia. *Strategic Management in the Arts*. Routledge, 2013.
Byrnes, William J.. *Management and the Arts*. Elsevier Focal Press, 2009.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Arts Management, Law, and Society (JAMLS)
International Journal of Arts Management
Journal of Cultural Economics
International Journal of Cultural Policy
The Journal of Creative Industries and Cultural Studies

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ PERFORMANCE

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ39	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ PERFORMANCE			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με εργασία στην αγγλική γλώσσα)			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE499/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / φοιτήτρια θα είναι σε θέση: • Να κατανοήσει τη σημασία της καλλιτεχνικής περφόρμανς στη σύγχρονη τέχνη και τη μετεξέλιξη της performance art ως ένα διακριτό καλλιτεχνικό και ερευνητικό πεδίο • Να κατανοήσει τη διεύρυνση της περφόρμανς σε πολλαπλές σύγχρονες εφαρμογές και μορφές παραστατικότητας. • Να αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων περφόρμανς, τις γενεαλογίες τους και τη σύνδεσή τους με την μεταπολεμική και σύγχρονη τέχνη • Να προσδιορίζει βασικούς καλλιτέχνες και εμβληματικά έργα της performance art της μεταπολεμικής και της σύγχρονης περιόδου στην Ελλάδα και το εξωτερικό • Να εξετάζει, αναλύει και να ερμηνεύει κριτικά τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων περφόρμανς, καθώς και τη σύνδεσή τους με τους καλλιτεχνικούς και πολιτισμικούς όρους τόσο την εποχή δημιουργίας και πρόσληψής τους, όσο και σήμερα • Να περιγράφει μεθόδους και τεχνικές της διαχείρισης ενός καλλιτεχνικού πρότζεκτ και να να τις ρησιμοποιεί για να εξασφαλίσει την επιτυχή ολοκλήρωση ενός καλλιτεχνικού πρότζεκτ performance • Να συνεργάζεται με τους συμφοιτητές/συμφοιτήτριές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σύντομο πρότζεκτ περφόρμανς (ατομικό ή ομαδικό)
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών Αυτόνομη Εργασία - Ομαδική Εργασία Σχεδιασμός και Διαχείριση Έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Λήψη αποφάσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα: 1. Εισαγωγικό θεωρητικό και εννοιολογικό πλαίσιο, όροι και ορισμοί 2.Επιτελεστικές γενεαλογίες στην μεταπολεμική τέχνη - δημιουργοί & έργα-σταθμοί 3 Γενεαλογίες: Event, Happenings, Acts, Body art, κ.ά. 4. Site-specific περφόρμανς – βασικές έννοιες και παραδείγματα 5. Εργαστήριο- ασκήσεις σύνδεσης σώματος- χώρου 6. Εργαστήριο με θεματικό πλαίσιο- δράσεις- αντικείμενο- σκορ 7. Εργαστήριο- περιπατητική διαδρομή 8. Εργαστήρια εκτός αίθουσας / στον δημόσιο χώρο 9. Εργαστήρια εκτός αίθουσας / στον δημόσιο χώρο – προπαρουσίαση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td colspan="2">• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td></tr>
<tr><td></td><td>Διαλέξεις</td><td>18</td></tr>
<tr><td></td><td>Ομαδική εργαστηριακή εξάσκηση</td><td>10</td></tr>
<tr><td></td><td>Ασκήσεις- μελέτες περιπτώσεων</td><td>45</td></tr>
<tr><td></td><td>Εκπαιδευτικά εργαστήρια</td><td>7</td></tr>
<tr><td></td><td>Εκπόνηση πρότζεκτ</td><td>50</td></tr>
<tr><td></td><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>45</td></tr>
<tr><td></td><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td colspan="2">Συμμετοχή στο μάθημα (συζητήσεις- εκπαιδευτικές δραστηριότητες) 20%
Γραπτή τελική εργασία (80%) ή εναλλακτικά</td></tr>
</table>

	πρότζεκτ (ομαδική ή ατομική παρουσίαση) και συντομότερη γραπτή εργασία τεκμηρίωσης (80%)

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Αδαμοπούλου, Αρετή, «Εισαγωγή στην ιστορία της Performance», στον τόμο Α. Αδαμοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά Διημερίδας*, *Η Γλώσσα του Σώματος. Σημειώσεις για την Performance*, (Ιωάννινα 7-8 Απριλίου 2014), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Καλών Τεχνών, Ιωάννινα 2014, 11-38.
Αθανασίου, Αθηνά (επιμ.- εισαγωγή), *Φεμινστική θεωρία και πολιτισμική κρτική*, Νήσος, Αθήνα 2006.
Αυγητίδου, Αγγελική, *Εισαγωγή στην πράξη της Περφόρμανς στις εικαστικές τέχνες*, Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2023, http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-249
Αυγητίδου, Αγγελική, *Performance art. The basics. A Beginners' Course Guide*, University Studio Press,
Θεσσαλονίκη 2020.
Αυγητίδου, Αγγελική (επιμ.), *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2021.
Bachelard, G. *Η ποιητική του χώρου*, Αθήνα 2014.
Γερογιάννη, Ειρήνη, *Η περφόρμανς στην Ελλάδα, 1968-1986*, futura, Αθήνα 2019.
Carlson, Marvin, *Performance. Μια κριτική εισαγωγή*, μτφρ. Ελευθερία Ράπτου, Παπαζήσης, Αθήνα 2014.
Δασκαλοθανάσης, Νίκος, *Ιστορία της Τέχνης 1945-1975. Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη (Ζωγραφική- Γλυπτική-Αρχιτεκτονική)*, futura, Αθήνα 2021.
Δασκαλοθανάσης, Νίκος, *Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19ο στον 21ο αιώνα*, Άγρα, Αθήνα 2012.
Δασκαλοθανάσης, Νίκος (επιμ.), *Από τη μινιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη. Μια κριτική ανθολογία*, ΑΣΚΤ, Αθήνα 2006.
de Certeau, M. *Επινοώντας την Καθημερινή Πρακτική. η πολύτροπη τέχνη του πράττειν*, μετ. Καψαμπέλη, Αθήνα 2010
Εμμανουήλ, Μελίτα, *Ιστορία της Τέχνης από το 1945 σε πέντε ενότητες*, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2017.
Κονομή, Μαρία, «Performance, χώρος και φεμινιστική οπτική του φύλου: τρεις σύγχρονες περιπτώσεις μελέτης», στον τόμο Α. Αυγητίδου (επιμ.), *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα,*
University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2021, 201-227.
Κονομή, Μαρία, «Η Αφροδίτη των κουρελιών σε μετάβαση (2014): ιδιοτοπικές μετεγκαταστάσεις και κριτικές ανταποκρίσεις», *Mary Zygouri, Venus of the rags*, Ρώμη 2017, 97-103.
Κονομή, Μαρία, «Νέες Χωρικότητες: Ανοιχτός και Υπαίθριος Παραστασιακός Χώρος», *Prague Quadrennial Hellenic Participation*, Ελληνικό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Αθήνα 2015, 26-31 (με τον Θάνο Βόβολη).
Κονομή, Μαρία «Περί γενεαλογιών στις παραστάσεις υπαίθριου χώρου: η κληρονομιά των πειραματικών παραστάσεων τραγωδίας του Γιάννη Τσαρούχη (1977- 1982)», *Prague Quadrennial Hellenic Participation*, Ελληνικό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Αθήνα 2015, 39-57.
Κονομή Μαρία, *Μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία: ορόσημα και εξελίξεις. Μια σύντομη επισκόπηση*, εκδ. Κάπα, Αθήνα 2021.
Ζορζ Περέκ, *Χωρείες χώρων*, μετ. Αχιλλέας Κυριακίδης, εκδόσεις ΥΨΙΛΟΝ, Αθήνα 2000
Ρηγοπούλου, Πέπη, *Το σώμα: Από την ικεσία στην απειλή*, Πλέθρον, Αθήνα 2003.
Τζάκου, Άννα, «Geopoetics: μια παραστατική πρακτική, έρευνας σώματος και τοπίου», *σκηνή* 12 (2020), 62-64.
Τζιρτζιλάκη, Ελένη (επιμ.), *Νομαδική Αρχιτεκτονική, περπατώντας σε ευάλωτα τοπία*, futura, Αθήνα 2020.
Χατζηγιαννάκη, Άννα, «Stelarc, Ο τοκετός του Μετασώματος» http://www.artopos.org/artists/stelarc/accouch-gr.html

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Archer, Michael, *Art Since 1960*, Thames & Hudson, London 1997.
Birch, Anna and Joanne Tompkins (eds.) (2012). *Performing Site-Specific Theatre: Politics, Place, Practice*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan (ιδίως το εισαγωγικό κεφάλαιο "The 'Place' and Practice of Site Specific Theatre and Performance", 1-20).
Butler, Judith. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge, 1990.
Carlson Marvin, «Streets, squares and strollers: The city as performative space», *Paravasis*, 12/1 (2014), 17-27.
Edelman, Lee. *No Future: Queer Theory and the Death Drive*. Duke University Press, 2004.
Ferdman, Bertie. *Off-sites. Contemporary Performance beyond Site-Specific*. Southern Illinois University Press, 2018.
Goldberg, Rose Lee. *Performance Now: Live Art for the Twenty First Century*, Thames &Hudson, 2018.
Goldberg, Rose Lee. *Performance: Live Art since the 60s*, Thames & Hudson, 1998.
Goldberg, Rose Lee. *Performance: From Futurism to the present*, Thames & Hudson, 1990.
Halberstam, Judith. In a Queer Time and Place: Transgender Bodies, Subcultural Lives. NYU Press, 2005.
Heathfield, Adrian, Hsieh, Tehching, *The Life works of Tehching Hsieh*, MIT Press, 2008.
Jones, Amelia, *A Companion to Contemporary Art Since 1945*, Blackwell Publishing, Ltd, 2006.
Jones, Amelia, *Body Art: Performing the Subject,* University of Minnesota Press, 1998.
Jones, Amelia, Stephenson, Andrew, *Performing the Body/Performing the Text,* Routledge, 1999.
Kaye, Nick. *Site-Specific Art: Performance, Place and Documentation*. London and New York: Routledge, 2000.
Konomis, Maria, «Theatre and the City: Spatial and Performative Perspectives», *Παράβασις* 12.1 (2014), Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, 29-45. https://www.academia.edu/7026997/Theatre_and_the_City_Spatial_and_Performative_Perspectives
Konomi, Maria, «Performing crisis in Greek theatre: scenographic strategies as dramaturgies of crisis», A. Sidiropoulou, E. Gini (eds.), *Making Theatre at a Time of Global Crisis, Acotaciones* Vol 1 No. 46 (2021), 45-70
https://www.resad.com/Acotaciones.new/index.php/ACT/article/view/521/670
Konomis, Maria, «Venus of the rags / In transit / Eleusis (2014): site-specific relocations and critical responses», Mary Zygouri, *Venus of the rags*, Rome 2017, 6-13.
Konomis, Maria, «Teatime Europe (2014/15): Europe in a 'state of exception'», *Critical Stages*, 13 (June 2016) https://www.critical-stages.org/13/teatime-europe-201415-%CE%B5urope-in-a-constant-state-of-exception/
LeGates, R.T. - Stout, F., (επιμ.) *The City Reader*, 5th έκδ., Routledge, Oxon 2005.
Lefebvre, H. (2004). *Rhythmanalysis: Space, time and everyday life*. Continuum.
Nochlin, Linda, *The Body in Pieces. The Fragment as a Metaphor of Modernity*, Thames &Hudson, 2001.
Nochlin, Linda, *Representing Women*, Thames & Hudson, 1999.
Mac Auley Gay, «Site-specific Performance. Place, memory and the creative agency of the spectator», *Arts: The Journal of the Sydney University Arts Association*, 27 (2005), 27-38.
Muñoz, José Esteban. Cruising Utopia: The Then and There of Queer Futurity. NYU Press, 2009.
Pearson, Mike. *Site-Specific Performance.* Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan Palgrave Macmillan, 2010.
O'Rourke, Karen, *Walking and Mapping: Artists as Cartographers*, The MIT Press, 2013.
O'Bryan Jill, *Carnal Art. ORLAN's Refacing*, University of Minnesota Press, 2005.
O'Reilly, Sally, *The Body in Contemporary Art*, Thames & Hudson, 2009/2015.
"Performance Art into the 90s", *Art & Design*, 38, 1994 (θεματικό τεύχος)
Pearson, Mike, *Site-Specific Performance*, Palgrave Macmillan, Basingstoke 2010.
Phelan, Peggy, *Unmarked: the politics of performance*, Routledge, 1993.
Reckitt, Helena, Phelan, Peggy (επιμ.), *Art and Feminism*, Phaidon, 2001.
Rugg, Judith, *Exploring Site-specific Art: Issues of Space and Internationalism*, I. B. Tauris, 2010.

Sandford, Mariellen, R. (επιμ.), *Happenings and Other Acts*, Routledge, 1994.
Schechner, Richard. *Performance Studies: An Introduction*. NYU Press, 2006
Schor, Gabriele, *Feminist Avant-Garde*, Prestel, 2016.
Smith, P. (2018). *Making site-specific theatre and performance: A handbook*. London: Bloomsbury (Red Globe Press).
Solnit, Rebecca, *Wanderlust: A History of Walking*, Penguin, Νέα Υόρκη 2001.
Turner, Cathy D., "Palimpsest or Potential Space? Finding a Vocabulary for Site-Specific Performance',
New Theatre Quarterly, 20:4 (2004), 373-390.
Vergine, Lea, *Body Art and Performance*. *The Body as Language*, Skira, 1974/2000.
Warr Tracy, Jones, Amelia, *The Artists' Body*, Phaidon, 2006.
Wilke Fiona, "Mapping the terrain: A survey of Site-specific performance in Britain", *New Theatre Quarterly*, 18:2 (2002), 140-160.
Smith, J. [JohnSmithFilms]. (2011, July 29). *The girl chewing gum (1976)* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=57hJnT0K3yA
https://www.artsy.net/article/art-history-101
https://www.tate.org.uk/art/archive
https://www.moma.org/artists/4410-yoko-ono
https://www.maryzygouri.art/en https://vimeo.com/user9515713
https://www.elizasoroga.com/
https://www.elizasoroga.com/What-I-do
https://francisalys.com/

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ: ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ 30	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ: ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://drive.google.com/drive/folders/1N3tbqFE94weXkoJF6aw_JDOjFbeL1wv3		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της διασταύρωσης των παραστατικών τεχνών με την ψηφιακή τεχνολογία, και του τρόπου με τον οποίον επηρεάζεται τόσο η καλλιτεχνική δημιουργία όσο και η πρόσληψη των έργων και η κατάσταση του "θεατή". Διερευνώνται οι αισθητικοί μετασχηματισμοί που προκαλούνται από την παρουσία νέων μέσων στη σκηνή, συμπεριλαμβανομένης της *υβριδικότητας, της διάδρασης και* της *επιτελεστικότητας* του ήχου, της εικόνας. Οι φοιτητές εισάγονται στην εξερεύνηση της καλλιτεχνικής/φιλοσοφικής σχέσης θεάτρου/τεχνολογίας από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι και τις απαρχές του 21ου. Στο επίκεντρο τίθενται οι πειραματισμοί στις απαρχές του 21ου αιώνα με την εικόνα, τον ήχο και τη διάδραση (εμβυθιστικά περιβάλλοντα, motion tracking systems, βίντεο σε πραγματικό χρόνο, cyborgs, virtual theatres, ηχητικά περιβάλλοντα, ο προγραμματισμός σε πραγματικό χρόνο, κ.ο.κ.), μέσα από την εξερεύνηση παραδειγμάτων από την Ευρώπη, την Αμερική, την Ασία: παραστάσεις μεικτών μέσων, υβριδικοί περίπατοι, εμβυθιστικά θεατρικά περιβάλλοντα. Εξετάζεται η παραστασιακή διαδικασία στα ιστορικο-πολιτικά και κοινωνικά της πλαίσια και δεδομένα, οι δυναμικές που αναπτύσσονται, ενώ, επιπλέον, διερευνώνται οι μεταπλάσεις του θεατρικού χώρου μέσω της ποικιλότητας των επιλογών που προτείνονται στις σύγχρονες υβριδικές παραστάσεις, τον πειραματισμό και την καινοτομία. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι

φοιτητές έρχονται σε επαφή με το έργο σημαντικών δημιουργών, γνωρίζουν τη δραστηριότητα σύγχρονων καλλιτεχνών, ενώ συναντήσεις οργανώνονται με καλλιτέχνες των νέων μέσων/υβριδικών θεαμάτων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζουν τις βασικές έννοιες και τα διακυβεύματα που σχετίζονται με τα Νέα Μέσα και τις Παραστατικές Τέχνες.
- Εντάσσουν το τρέχον τοπίο στην περιπέτεια της σκέψης, να αρθρώνουν κριτικό λόγο, να αναλύουν.
- Αναπτύσσουν και να προωθούν την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή και την καλλιτεχνική και πολυμεσική πρακτική, και τον διάλογο διαφορετικών πειθαρχιών, ενισχύοντας τις νέες μεθοδολογίες, προσεγγίσεις, προτάγματα και δραματουργίες.
- Παράγουν κριτικό λόγο για τις σύγχρονες θεωρητικές διαμάχες των θεατρικών σπουδών.
- Αναγνωρίζουν τις μεθοδολογίες, θεωριες, προσεγγίσεις, εργαλεία, έτσι ώστε αργότερα, σε άλλη ευκαιρία, ικανοί/ές να στοχαστούν τον καλλιτεχνικό κόσμο σε πειραματική αταξία και να προτείνουν προοπτικές και νέες τάσεις.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της διασταύρωσης των παραστατικών τεχνών με την ψηφιακή τεχνολογία, και του τρόπου με τον οποίον επηρεάζεται τόσο η καλλιτεχνική δημιουργία όσο και η πρόσληψη των έργων και την κατάσταση του "θεατή". Διερευνώνται οι αισθητικοί μετασχηματισμοί που προκαλούνται από την παρουσία νέων μέσων στη σκηνή, συμπεριλαμβανομένης της υβριδικότητας, της διάδρασης και της επιτελεστικότητας του ήχου, της εικόνας.

Οι φοιτητές εισάγονται στην εξερεύνηση της καλλιτεχνικής/φιλοσοφικής σχέσης θεάτρου/τεχνολογίας από τις αρχές του 20ου αιώνα μέχρι και τις απαρχές του 21ου. Στο επίκεντρο τίθενται οι πειραματισμοί των απαρχών του 21ου αιώνα με την εικόνα, τον ήχο και τη διάδραση (εμβυθιστικά περιβάλλοντα, motion tracking systems, βίντεο σε πραγματικό χρονο, cyborgs, virtual theatres, ηχητικά περιβάλλοντα, ο προγραμματισμός σε πραγματικό χρόνο, κ.ο.κ.), μέσα από την εξερεύνηση παραδειγμάτων από την Ευρώπη, την Αμερική, την Ασία: παραστάσεις μεικτών μέσων, υβριδικοί περίπατοι, εμβυθιστικά θεατρικά περιβάλλοντα.

Εξετάζεται η παραστασιακή διαδικασία στα ιστορικο-πολιτικά και κοινωνικά της πλαίσια και δεδομένα, οι δυναμικές που αναπτύσσονται, ενώ, επιπλέον, διερευνώνται οι μεταπλάσεις του θεατρικού χώρου μέσω της ποικιλότητας των επιλογών που προτείνονται στις σύγχρονες υβριδικές παραστάσεις, τον πειραματισμό και την καινοτομία.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με το έργο σημαντικών δημιουργών, γνωρίζουν τη δραστηριότητα σύγχρονων καλλιτεχνών, ενώ συναντήσεις οργανώνονται με καλλιτέχνες των νέων μέσων/υβριδικών θεαμάτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td colspan="2">• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td></tr>
<tr><td></td><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td></td><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας και συγγραμμάτων</td><td>48</td></tr>
<tr><td></td><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>100</td></tr>
<tr><td></td><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td colspan="2">Απαλλακτικές ατομικές εργασίες</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ARFARA K., MANCEWICZ A., REMSHARDT R., (επιμ.) *Intermedial Performance and Politics in the Public Sphere,* Palgrave Macmillan, UK 2018.

AUSLANDER P., *Liveness: Performance in a mediatized culture,* Routledge, London – New York 2008.

BABLET D., *Svoboda*, La Cité, 1970.

BOLTER D.J., GRUSIN R., *Remediation, Understanding new media,* The MIT Press, Cambridge – Massachusetts 1998.

BUTLER J., *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης, η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου,* μτφ. Β. Σπυροπούλου, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2014.

DEBORD G., *Η κοινωνία του θεάματος*, μτφ. Π.Δ. Τσαχαγέας, Ελεύθερος Τύπος, 1986 (1967).

DIXON S. *Digital performance, A history of New Media in Theater, Dance, Performance Art, and Installation*, The MIT Press, Cambridge – Massachusetts, 2007.

HARAWAY D., «A Manifesto for Cyborgs: Science, Technology, and Socialist Feminism in the 1980's», στον τόμο *Coming to Terms: Feminism, Theory, Politics*, επιμ. Elizabeth Weed, Routledge, London – New York 1995 (1989).

KITTLER F., *Γραμμόφωνο, Κινηματογράφος, Μηχανή* , Νήσος, Αθήνα 2005.

LAMBROPOULOS V., *The tragic idea,* Duckworth, London 2006.

LATOUR B., Ουδέποτε *υπήρξαμε μοντέρνοι,* Σύναλμα, Αθήνα 2000.

LEHMANN H – T., *Tragedy and dramatic theatre, μ*τφ. E.Butler, Routledge, London–New York 2016.

LEWIS E.- POULOU A., *From fruit to root, Medea Electronique's Interactive Archive of New Media Art,* Onassis Foundation Publications & IICSI, Athens-Canada 2021

ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Οχι ακριβώς τέχνη*, Πλέθρον, Αθήνα 2021

MUMFORD L., «Αυταρχικές και δημοκρατικές τεχνικές», μτφ. Α.Φασούλας, *Πρόταγμα,* 5 (2012).

ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ Σ.,*Θέατρο και θεωρία ΙΙ. (Μετα)μοντέρνες διαδρομές σε τόπους, ουτοπίες και ετεροτοπίες,* Studio University Press, Θεσσαλονίκη 2019.

ΠΕΦΑΝΗΣ Γ., *Θεατρικά Βεστιάρια, Θεατρικές και Φιλοσοφικές Σκηνές της Ζωτικότητας*, Παπαζήσης, Αθήνα 2018

ΠΟΥΛΟΥ Α., *Η αρχαία ελληνική τραγωδία και το ψηφιακό θέατρο*, Αιγόκερως, Αθήνα 2020

RANCIERE J., Δ*υσφορία στην αισθητική*, μτφ. Θ. Συμεωνίδης, Εκκρεμές, Αθήνα 2018

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ Π. , *Αυτοματοποιητική*, Άποψη, Αθήνα 1988.

RODOSTHENOUS G., (επιμ.), *Contemporary Adaptations of Greek Tragedy, Auteurship and Directorial Visions,* Bloomsbury, London 2017.

SUTTON – SMITH B., *The ambiguity of play,* Harvard University Press, Cambridge, London 2001 (1997).

ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ Δ., *Σημεία γραφής κώδικες σκηνής στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο*, «Νεφέλη», Αθήνα 2007.

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΚΑΙ ΚΩΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ 41	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΚΑΙ ΚΩΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			2	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE444/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αναζητά τους τρόπους με τους οποίους οι θεμελιώδεις όσο και σύνθετες έννοιες του τραγικού και του κωμικού μορφοποιούνται στο σύγχρονο παγκόσμιο θέατρο. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές της Ειδίκευσης Δραματουργία και Παράσταση στην προβληματική που διανοίγουν οι έννοιες του τραγικού και του κωμικού διερευνώντας σε πρώτο επίπεδο τη γενεαλογία των εννοιών αυτών, τη διαχρονική/ιστορική τους σημασιοδότηση αλλά και τον συσχετισμό τους με συναφείς όρους και έννοιες. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται αναλυτικά οι θεωρητικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις των εν λόγω εννοιών, ώστε ο φοιτητής/τρια να αποκτήσει μια ικανοποιητική κατόπτευση των συγκεκριμένων πεδίων. Σε δεύτερο επίπεδο, και παράλληλα με την ανωτέρω προσέγγιση, διερευνώνται οι τρόποι με τους οποίους εκφράζονται οι έννοιες του τραγικού και του κωμικού σε συγκεκριμένα παραδείγματα έργων της παγκόσμιας δραματουργίας και παράστασης, με έμφαση στα σύγχρονα έργα. Έτσι, μέσα από μια αντιπροσωπευτική, ποιοτικά και ποσοτικά, παρουσία κειμένων και παραστάσεων, αποτυπώνεται η δυναμική των μορφών, των μοτίβων και των λειτουργιών του κωμικού και του τραγικού.

Τέλος, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις γειτνιαστικές σχέσεις και την αλληλοπεριχώρηση που χαρακτηρίζει τις έννοιες του τραγικού και του κωμικού, ιδιαίτερα στο σύγχρονο θέατρο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει την εξέλιξη και τη δυναμική των εννοιών του τραγικού και του κωμικού.
- Αναγνωρίζει το πλήθος των συναφών εννοιών και τη σχέση τους με τις μελετώμενες έννοιες.
- Διακρίνει και να αξιολογεί τις μεταμορφώσεις του τραγικού και του κωμικού προϊόντος του χρόνου.
- Εξετάζει πτυχές των εννοιών που μελετήθηκαν εντός ενός σύγχρονου θεατρικού κειμένου ή παράστασης.
- Αξιοποιεί τις θεωρητικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις των εννοιών προκειμένου να προσπελάσει και να αναλύσει ένα σύγχρονο θεατρικό κείμενο ή παράσταση.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) δίωρα μαθήματα:

1. Ορισμός του τραγικού Α: Σχέση τραγικού και τραγωδίας. Από τον Αριστοτέλη στους φιλοσόφους του 19ου αι. Παραδείγματα θεατρικών έργων.
2. Ορισμός του τραγικού Β: Το τραγικό στη θεωρία και τη φιλοσοφία του 20ού αι. Παραδείγματα θεατρικών έργων.
3. Τραγικά σχήματα-μοτίβα-έννοιες Α. Σύγχρονη αρχαιόμυθη δραματουργία.
4. Τραγικά σχήματα-μοτίβα-έννοιες Β. Σύγχρονη αρχαιόμυθη δραματουργία
5. Μεταθεατρικές τεχνικές.
6. Συγκρότηση του σύγχρονου (δραματικού) τραγικού προσώπου Α. Σύγχρονα έργα και παραστάσεις.
7. Συγκρότηση του σύγχρονου (δραματικού) τραγικού προσώπου Β. Σύγχρονα έργα και παραστάσεις.
8. Το κωμικό στοιχείο και οι συναφείς όροι Α.
9. Το κωμικό στοιχείο και οι συναφείς όροι Β.
10. Το κωμικό στην ιστορία του θεάτρου.
11. Από τον Gogol στον Pirandello.
12. Το θέατρο του παραλόγου και η αλληλοπεριχώρηση των εννοιών του τραγικού και του κωμικού.
13. Μεταπολεμικό θέατρο. Νέες οπτικές του κωμικού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>40</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασιών</td><td>58</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική
Μέθοδος αξιολόγησης:
Γραπτή ατομική εργασία
Μπορεί να χωρίζεται σε δύο μέρη όπου οι δύο έννοιες θα εξετάζονται σε ξεχωριστά θεατρικά έργα/παραστάσεις ή να συνεξετάζονται στη μελέτη μίας περίπτωσης.
Κριτήρια αξιολόγησης
• Βαθμός δυσκολίας του έργου που επιλέχτηκε
• Επαρκής αιτιολόγηση των ιδεών και του τρόπου προσέγγισης του έργου
• Μορφοποίηση και δόμηση της εργασίας
• Επαρκής βιβλιογραφική έρευνα και τεκμηρίωση
• Γλωσσική μορφή</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Abel Lionel: *Metatheater: A new view of dramatic form*, Hill and Wang, New York 1963.

Abirached Robert: *La crise du personnage dans le théâtre moderne*, Paris, Gallimard, 1994 ([1]1978).

Αριστοτέλης: *Ποιητική*, πρόλ.-μτφρ.-επιμ. Δ. Λυπουρλής, Ζήτρος, Αθήνα 2008.

Διαμαντάκου-Αγάθου Καίτη: *Περί τραγωδίας και τρυγωδίας. Οκτώ διαδρομές στο τραγικό και το κωμικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.

Bergson Henri: *Το γέλιο. Δοκίμιο για τη σημασία του κωμικού*, μτφρ. Β. Τομανάς, Εξάντας, Αθήνα 1998.

Billings Joshua: *Genealogy of the tragic: Greek tragedy and German philosophy*, Princeton University Press, Princeton/N.J. 2014.

Booth Wayne C.: *A rhetoric of irony*, The University of Chicago Press, Chicago-London 1974.

Breton André: *Ανθολογία του μαύρου χιούμορ*, μτφρ. Γ.Κ. Καραβασίλης-Γ. Βαρβέρης-Μ. Αφεντόπουλος, Αιγόκερως, Αθήνα 1996.

Camus Albert: *Ο μύθος του Σισύφου. Δοκίμιο για το παράλογο*, Καστανιώτης, Αθήνα 2007.

Domenach Jean-Marie: *Le retour du tragique*, Seuil, Paris 1967.

Dupont Florence: *L'insignifiance tragique*, Gallimard, coll. « L'arpenteur », Paris 2001.

Eagleton Terry: *Sweet violence. The idea of the tragic*, Blackwell publishing, Oxford 2003.

Esslin Martin: *Το θέατρο του παραλόγου*, μτφρ. Μ. Λυμπεροπούλου, «Δωδώνη», Αθήνα 1996.

Gouhier Henri: *Το θέατρο και η ύπαρξη*, μτφρ. Χ. Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1991.
Hegel Georg Wilhelm Friedrich: *Αισθητική*, μτφρ. Στ. Γιακουμής, Νομική βιβλιοθήκη, Αθήνα 2009.
Hutcheon Linda: *A theory of parody. The teachings of twentieth century art forms*, Methuen, New York 1985.
Jankélévitch Vladimir: *Η ειρωνεία*, Πλέθρον, Αθήνα 2005.
Jaspers Karl*: Περί του τραγικού*, μτφρ. Θ. Λουπασάκης, Έρασμος, Αθήνα 1990.
Kierkegaard Søren: *Φόβος και τρόμος*, μτφρ. Ά. Σολωμού, Νεφέλη, Αθήνα 1994.
Κωστίου Κατερίνα: *Εισαγωγή στην ποιητική της ανατροπής (Σάτιρα-Ειρωνεία-Παρωδία-Χιούμορ)*, Νεφέλη, Αθήνα 2005.
Lesky Albin: *Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων*, μτφρ. Ν. Χ. Χουρμουζιάδης, 2 τόμ., ΜΙΕΤ, Αθήνα 2007.
Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου Χαρά: *Στιγμές της ελληνικής τραγωδίας*, τόμ. Α΄, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.
— : *Στιγμές της ελληνικής τραγωδίας*, τόμ. Β΄, Καρδαμίτσα, Αθήνα 2004.
Nietzsche Friedrich: *Η γέννηση της τραγωδίας*, μτφρ. Χρ. Μαρσέλλος, Εστία, Αθήνα 2009.
Πεφάνης Γιώργος Π.: *Θέματα του μεταπολεμικού και σύγχρονου ελληνικού θεάτρου*, Κέδρος, Αθήνα 2001.
Πεφάνης Γιώργος Π.: «Πολιτική και θεατρική φαντασία. Οι φιλοσοφικές παρατηρήσεις του Καστοριάδη στην αττική τραγωδία», στο *Φαντάσματα του θεάτρου. Σκηνές της θεωρίας ΙΙΙ*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013.
Pirandello Luigi: *On humour*, μτφρ. A. Illiano-D.P. Testa, The University of North Carolina Press, Chapel Hill, 1960 (και στα ελληνικά: *Η αισθητική του χιούμορ*, μτφρ. Ε. Νταρακλίτσα, Πολύτροπον, Αθήνα 2005).
Ricœur Paul: «Culpabilité tragique et culpabilité biblique», *Revue d'histoire et de philosophie religieuses* 33 (1953), n° 4, σσ. 285-307 [https://www.persee.fr/doc/rhpr_0035-2403_1953_num_33_4_3349].
Ricœur Paul: « Sur le tragique », στο *Lectures 3 : Aux frontières de la philosophie*, Seuil, Paris 1994, σσ. 187-209.
Sartre Jean-Paul: *Άγιος Ζενέ. Κωμωδός και μάρτυρας*, μτφρ. Λ. Θεοδωρακόπουλος Εξάντας, Αθήνα 1990.
Scheler Max: *Το φαινόμενο του τραγικού*, μτφρ. Θ. Λουπασάκης, Έρασμος, Αθήνα 1991.
Schelling Friedrich Wilhelm Joseph: Η δραματική ποίηση. Τραγωδία και κωμωδία, μτφρ. Θ. Λουπασάκης, Έρασμος, Αθήνα 2005.
Steiner George: *Ο θάνατος της τραγωδίας*, μτφρ. Φ. Κονδύλης, Δωδώνη, Αθήνα 1988.
Szondi Peter: *Essai sur le tragique*, trad. Jean-Louis Besson, Myrto Gondicas, Pierre Judet de la Combe, Jean Jourdheuil, Circé, Belval 2003.
Thomson Philip: *Το Γκροτέσκο*, μτφρ. Ι. Ράλλη-Κ. Χατζηδήμου, Ερμής, Αθήνα 1984.
Unamuno Miguel de: *Το τραγικό αίσθημα της ζωής*, μτφρ. Η. Νικολούδης, Printa, Αθήνα 1993.
Vernant J.-P. – P. Vidal-Naquet: *Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα*, τομ. 1 (μτφρ. Στ. Γεωργούδη), τομ. 2 (μτφρ. Α. Τάττη), Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1991.
Williams Raymond: *Modern tragedy*, The Hogarth Press, London 1992.

2. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ14	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE325/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην ειδίκευση της Διδακτικής του θεάτρου και αφορά στις θεωρητικές δομές και στις πρακτικές εφαρμογές του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση, μέσα από τη διεπιστημονική προσέγγιση των επιστημών της Θεατρολογίας, της Αγωγής και των Τεχνών στην Εκπαίδευση. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές έννοιες της Διδακτικής και της Παιδαγωγικής του θεάτρου και του δράματος, στις ηλικιακές ανάγκες και προτεραιότητες που διέπουν τη Διδακτική του θεάτρου ανά ηλικιακή ή σχολική βαθμίδα (θέατρο για βρέφη, παιδιά, εφήβους και νέους) και σύμφωνα με τα είδη, τις μεθοδολογίες και τις θεωρητικές και πρακτικές εφαρμογές της θεατρικής αγωγής στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση. Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη και η διερεύνηση, μέσα από τη σύγχρονη έρευνα, των μεθόδων προσέγγισης του θεάτρου και του δράματος στην εκπαίδευση καθώς και των παιδαγωγικών, κοινωνικών και θεατρολογικών διαστάσεων του πολυμορφικού “Ρόλου” που καλείται να ερμηνεύσει ο σύγχρονος εκπαιδευτικός θεατρικής αγωγής και οι δεξιότητες, οι συνεργασίες και οι ικανότητες που καλείται να αναπτύξει. Ειδικοί στόχοι του μαθήματος αφορούν στην παρουσία και στη διάχυση της θεατρικής αγωγής

στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στις διαθεματικές προσεγγίσεις των Επιστημών και των άλλων Τεχνών μέσω του θεάτρου.

Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- Έχουν αφομοιώσει το εύρος του αντικειμένου, να μπορούν να σχεδιάζουν διδασκαλίες θεάτρου και δράματος, με θεωρητικό ή πρακτικό χαρακτήρα, για όλες τις βαθμίδες, τα είδη και τα στάδια της εκπαίδευσης (μάθημα, παράσταση, μικρής ή μεγάλης διάρκειας εκπαιδευτικά/ερευνητικά προγράμματα).
- Μπορούν να παράγουν δόκιμο ακαδημαϊκό λόγο που συνθέτει τη θεωρητική γνώση με τις πρακτικές δραστηριότητες (μέσα από επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο).
- Αναλύουν και εφαρμόζουν βάσει των διαφοροποιητικών στοιχείων της εφαρμογής του θεάτρου ανά βαθμίδα εκπαίδευσης σχεδιασμούς, εφαρμογές και αξιολογήσεις μαθημάτων.
- Παράγουν πρωτότυπο ακαδημαϊκό λόγο και καλλιτεχνικό-ερευνητικό έργο ως ανατροφοδότηση στις βασισμένες στην τέχνη του θεάτρου μεθοδολογίες.
- Συμμετέχουν δημοκρατικά και να συνεργάζονται δημιουργικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες στις ομαδοσυνεργατικές ασκήσεις του μαθήματος (στο Πανεπιστήμιο, σε σχολεία και σε δομές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, κ.ά.).
- Δημιουργούν καλλιτεχνικά δρώμενα που συνάδουν με την υφή και τη φιλοσοφία του μαθήματος
- Αφομοιώνουν τη θεωρία και να την αποτυπώνουν σε γόνιμο ερευνητικό και θεατροπαιδαγωγικό έργο.
- Μετασχηματίζουν τη θεατρολογική ύλη (πρώτου εξαμήνου) σε περιεχόμενο και είδη θεάτρου και δράματος στην εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες

Ομαδοσυνεργατική εργασία

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Δημοκρατική διαχείριση ομάδας και προσώπων

Σεβασμός στην ατομική καλλιτεχνική έκφραση

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών- καλλιτεχνικών προγραμμάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Βασικές έννοιες θεάτρου, δράματος στην εκπαίδευση και αποσαφήνιση ορολογίας (θέατρο, εκπαίδευση, κοινότητα, εφαρμογές και θεατρολογικές/θεατροπαιδαγωγικές διαστάσεις και διακτινώσεις).
2. Είδη και μορφές θεατρικής έκφρασης και δημιουργίας για την προσχολική ηλικία (περιεχόμενο & σχεδιασμός).
3. Είδη και μορφές θεάτρου και δράματος για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (περιεχόμενο & σχεδιασμός).

4. Ευπαθείς ομάδες και κοινωνικές, ψυχικές και συμπεριληπτικές διαστάσεις του θεάτρου στην εκπαίδευση.
5. Πρακτικές του 20ου και 21ου αιώνα από το θέατρο και την performance στη θεατρική παιδεία και αγωγή.
6. Δραματουργία, θεατρική γραφή και διδακτική του θεάτρου.
7. Παιδαγωγικές θεωρίες, θεωρίες μάθησης και διδασκαλίας και διδακτική του θεάτρου.
8. Ψυχολογία και Διδακτική του θεάτρου για βρέφη, παιδιά, εφήβους και νέους.
9. Διδακτική του θεάτρου και εκπαίδευση εκπαιδευτικών και ενεργών πολιτών (για ευπαθείς και μη ομάδες): διαφοροποιήσεις, όρια, στόχοι, προγράμματα και κοινότητες.
10. Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα.
11. Διδακτική άσκηση στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο.
12. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω θεάτρου και παραστατικών τεχνών.
13. Αξιολόγηση σταδίων διδασκαλίας, μάθησης και σύνδεσης θεωρίας και πράξης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Εργαστηριακή/Διδακτική άσκηση (συμμετοχή στα βιωματικά εργαστήρια)</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>35</td></tr>
<tr><td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Εκπαιδευτικές/καλλιτεχνικές Επισκέψεις (παραστάσεις, φεστιβάλ, εκπαιδευτικά/θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα) & Μικρές εργασίες εξάσκησης (διδακτική άσκηση σε σχολεία, θεατρικούς οργανισμούς και δομές εκπαίδευσης κ.ά.)</td><td>25</td></tr>
<tr><td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)-ασκήσεις πράξης και ανάλυσης περιεχομένου για μικρές ομάδες φοιτητών</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή ή παραγωγή εργασίας (ατομικής ή ομαδικής)</td><td>35</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>200</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Ι. Γραπτή ή προφορική τελική εργασία (ατομική ή ομαδική)
& Παρουσίαση της εργασίας στην Ολομέλεια (διάλεξη ή διάλεξη & δρώμενο/παρέμβαση/παράσταση) και</td></tr>
</table>

	παραγωγή κριτικού λόγου στο στάδιο της ομαδικής-δημιουργικής αξιολόγησης [σύνολο 60%) ΙΙ. Συμμετοχή στις ασκήσεις και δραστηριότητες μαθήματος, όπως αναγράφονται παραπάνω [στο Πανεπιστήμιο και σε δομές τυπικές και μη τυπικής εκπαίδευσης, σύνολο 40%]. *Σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος λαμβάνονται υπόψιν τα εξής:* Διαμορφωτική αξιολόγηση Αξιολόγηση βασισμένη στην τέχνη του θεάτρου και του δράματος Προφορικές και γραπτές ασκήσεις και δραστηριότητες Αυτοαξιολόγηση και διαμορφωτική αξιολόγηση ομάδων και προσώπων Αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών στις δημιουργικές διεργασίες αξιολόγησης Περιγραφική αξιολόγηση εργασιών και ανάλυση επί μέρους στοιχείων (γραπτή ή και προφορική). Προφορική αξιολόγηση πρακτικών/προφορικών δρώμενων με την ενεργοποίηση της ομαδικής διαμορφωτικής αξιολόγησης

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Abbs, Peter, *The Educational Imperative. A Defence of Socratic and Aesthetic Learning*, London- Washington DC, Falmer Press, 1994.

Fleming, Mike, *Starting Drama Teaching*, London: David Fulton Publishers, 2003.

Gardner, Howard, *Art, Mind and Brain. A Cognitive Approach to Creativity*, United States of America: Basic Books, 1982.

Heathcote, Dorothy, *Drama as a learning medium*, Washington DC, National Educational Association, 1985.

Κολιάδης, Εμμανουήλ, *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη. Γνωστικές θεωρίες*, τ. Γ΄, Αθήνα, 2007.

Κουκουνάρας-Λιάγκης Μάριος, *Εκπαιδευτικοί εν δράσει. Νέα πολυτροπική διδακτική*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη, 2011.

Λενακάκης Αντώνης–Παρούση Αντιγόνη, *Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση. Παιχνίδι συγκλίσεων και αποκλίσεων*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2019.

Παπαδόπουλος, Σίμος, Παιδαγωγική του Θεάτρου, Αθήνα: αυτοέκδοση, 2010.

Spolin, Viola, *Theater Games for the Classroom. A Teacher's Handbook,* Evanston, Illinois: Northwestern University Press.

Φανουράκη Κλειώ –Πεφάνης Γιώργος Π. (επιμ), *Εφαρμοσμένο θέατρο. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών,* Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 2021.

Wooland, Brian, *Η Διδασκαλία του Δράματος στο Δημοτικό Σχολείο*, μτφρ. Ελένη Ι. Κανήρα, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999.

Αναλυτική και ανανεωμένη βιβλιογραφία αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: «ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ / ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΚΗΝΗ»

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ49	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: «ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ / ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΚΗΝΗ»		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE532/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • διακρίνει τα βασικά αισθητικά γνωρίσματα του σκηνογραφικού σχεδιασμού κορυφαίων εκφραστών του μοντερνισμού από τον νατουραλισμό έως την Μπρεχτική σκηνή και να εντοπίζει τη σχέση τους με το σχολικό θέατρο. • προσδιορίζει τη σκηνογραφική δομή της παραδοσιακής ιταλογενούς σκηνογραφίας από εκείνη των λαϊκών ή ανθρωποκεντρικών μορφών θεάτρου (μεσαιωνικό θέατρο, ομιλίες, commedia dell' arte) και να εντοπίζει τη σχέση τους με το σχολικό θέατρο. • Αναγνωρίζει τη σημασία και τη λειτουργία της κινηματογραφικής και ψηφιακής εικόνας στη θεατρική σκηνή και τη ειδική λειτουργία της στη σχολική θεατρική δημιουργία. • περιγράφει την αρχιτεκτονική μορφή ενός σχολικού θεατρικού χώρου, τις ιδιομορφίες και τις αδυναμίες του. • δημιουργεί μία νέα προσωρινή μορφή της σχολικής σκηνής (σε αρχιτεκτονικό επίπεδο) που να είναι προσαρμοσμένη στη δομή και το περιεχόμενο του εκάστοτε δραματικού κειμένου.

- επιλέγει τη μορφή και τη δομή της σκηνογραφίας για μία δεδομένη σχολική παράσταση.
- επιλέγει τη μορφή και τη δομή των κοστουμιών για μία δεδομένη σχολική παράσταση.
- συγκροτεί μία αισθητική σκηνογραφική/ενδυματολογική λύση με βάση τα οικονομικά, τεχνικά δεδομένα μίας σχολικής μονάδας.
- γνωρίζει και να διαχειρίζεται πρόσφορα υλικά για τη δημιουργία της σχολικής σκηνογραφίας/ενδυματολογίας.
- υλοποιεί την πρότασή του σε συνεργασία με τις μαθήτριες και τους μαθητές δημιουργούς και τους/συνεργαζόμενους/νες εκπαιδευτικούς.
- αναλύει σε επιμέρους βήματα την πορεία υλοποίησης της σκηνογραφικής/ενδυματολογικής του/της πρότασης και να τη μετασχηματίζει σε διδακτικά σενάρια.
- αξιολογεί κάθε βήμα της υλοποίησης της σκηνογραφικής/ενδυματολογικής του/της πρότασης και να την μετασχηματίζει ανάλογα με τα προβλήματα/εμπόδια που προκύπτουν.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη και ομαδική εργασία
Παραγωγή νέων ιδεών
Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψεης
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
Σχεδιασμός και διαχείριση έργου
Ανάπτυξη χειροτεχνικών δεξιοτήτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εν λόγω μάθημα αποσκοπεί στην προετοιμασία των σπουδαστών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της σκηνογραφίας και της ενδυματολογίας σε μία σχολική παράσταση. Φιλοδοξεί να παρέχει εφόδια για τη λειτουργία και την αισθητική σημασία της σκηνογραφίας σε συνάρτηση με τον χώρο που τη δεξιώνεται και το δραματικό κείμενο που καλείται να πλαισιώσει.
Μελετά τη ενδυματολογία ως τον κύριο δραματουργικό σημαίνον στη σχολική παράσταση. Επιπλέον, αναλύει τη σκηνογραφία/ενδυματολογία ως καλλιτεχνικό στοιχείο της παράστασης που οφείλει να υπηρετηθεί από τη φαντασία των μαθητών-τριών και να κατασκευαστεί με όρους και υλικά πρόσφορα στη σχολική κοινότητα και τους δημιουργούς της παράστασης. Προετοιμάζει
τους σπουδαστές στον μετασχηματισμό των ιδεών τους σε πρωτότυπα διδακτικά σενάρια με στόχο την από κοινού με τους μαθητές και τις μαθήτριες δημιουργία των σκηνικών και των κοστουμιών της δικής τους σχολικής παράστασης.
Με οδηγό τις προτάσεις και τις θεωρίες για τη σκηνογραφία/ενδυματολογία και τον σκηνικό χώρο των μεγάλων δημιουργών του μοντερνισμού και του μεταμοντερνισμού, γνωρίζοντας και αντιμετωπίζοντας κριτικά της παραδοσιακή ιταλογενή σκηνογραφία και τις λαϊκές αντιπροτάσεις, επιλέγονται εκείνες οι σκηνογραφικές/ενδυματολογικές στρατηγικές που αποφεύγουν τη
διακοσμητικότητα, διακρίνονται για τη συμβολική τους ή τη μεταδραματική τους λειτουργία, διαθέτουν παιγνιώδη χαρακτήρα, συνάδουν με την παιδική/εφηβική αντίληψη και σκέψη ενώ παράλληλα βασίζονται στη δυναμική του χώρου και την ανάπτυξη μίας δημοκρατικής θέασης και δημιουργίας της σχολικής παράστασης.
Η σκηνογραφία/ενδυματολογία στη σχολική παράσταση αντιμετωπίζεται ως βασικό στοιχείο της σκηνοθεσίας της παράστασης που δημιουργείται σε συνεργασία με τους /τις μαθητές/τριες, επομένως ως κύριο στοιχείο για την κατανόηση και ερμηνεία του δραματικού κειμένου. Οι σπουδαστές καλούνται για την αξιολόγησή τους να επιμεληθούν πλήρως (σχεδιαστικά και κατασκευαστικά) μία αληθινή σχολική παράσταση στο σκηνογραφικό, ενδυματολογικό και

φωτιστικό επίπεδο.
Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Τι είναι η σκηνογραφία; Ποιος ο ρόλος της σχολικής σκηνογραφίας/ενδυματολογίας;
2. Από τον νατουραλισμό, στον συμβολισμό, στη μπρεχτική σκηνή και στη μετά-δραματική σκηνογραφία: προτάσεις που εξυπηρετούν τη σκηνογραφία/ενδυματολογία στο πλαίσιο της Θεατρικής Αγωγής σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
3. Η σκηνογραφία ως δραματουργία κι ως σκηνοθεσία στη σχολική παράσταση
4. Ο φωτισμός ως δραματουργικό, σκηνογραφικό και σκηνοθετικό μέσο στη σχολική σκηνή.
5. Συγκρότηση καλλιτεχνικού/παιδαγωγικού σχεδιασμού της σκηνογραφίας/ενδυματολογίας μίας σχολικής παράστασης με τη συνεργαζόμενη σχολική μονάδα- μέρος Α΄
6. Συγκρότηση καλλιτεχνικού/παιδαγωγικού σχεδιασμού της σκηνογραφίας/ενδυματολογίας μίας σχολικής παράστασης με τη συνεργαζόμενη σχολική μονάδα- μέρος Β΄
7. Κατασκευή σκηνικών και κοστουμιών της σχολικής παράστασης ευθύνης των σπουδαστών – μέρος Α΄
8. Κατασκευή σκηνικών και κοστουμιών της σχολικής παράστασης ευθύνης των σπουδαστών – μέρος Β΄
9. Σχεδιασμός φωτισμών της σχολικής παράστασης ευθύνης των σπουδαστών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>12</td></tr>
<tr><td>Άσκηση στο πεδίο</td><td>13</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>32</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση σχολικών παραστάσεων και παραστάσεων για παιδιά</td><td>23</td></tr>
<tr><td>Επινόηση σκηνογραφίας/ενδυματολογίας για νέα σχολική παράσταση</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Κατασκευή σκηνικών/κοστουμιών</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή τελική εργασίας</td><td>33</td></tr>
<tr><td>Δημιουργία βίντεο παρουσίασης εργασίας</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Ακολουθείται η διαμορφωτική αξιολόγηση με τα ακόλουθα κριτήρια:
• Συμμετοχή στις διαλέξεις και στην άσκηση πεδίου 40%
• Γραπτή εργασία 40%</td></tr>
</table>

	• Βίντεο εργασίας 20% Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται από την ενάρξη των μαθημάτων στην η-τάξη.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ίλια Λακίδου, "Σχολική σκηνογραφική αισθητική και δημοκρατική παιδεία", στο: Μ. Κλαδάκη, Κ. Μαστροθανάσης (επιμ.), *Θεατροπαιδαγωγική επιστήμη και έρευνα*, Πεδίο, Αθήνα 2024, σ. 117-130.
2. Ίλια Λακίδου, «Η σκηνογραφία στο έργο του Άγγελου Τερζάκη: η ανάγκη και το πρόβλημα της μεγάλης παραγωγής» στο: Θ.Αλεξιάδου, Μιχ.Αντωνίου (επιμ.), *Άγγελος Τερζάκης: αγωνιών και άγρυπνος*: *πρακτικά επιστημονικής ημερίδας*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα, 2021, σ. 235-247.
3. Ίλια Λακίδου, «Σκηνογράφοι στο θέατρο και στον κινηματογράφο την πρώτη και δεύτερη μεταπολεμική περίοδο (1949-1967 και 1968-1989)» στο: Γ. Π. Πεφάνης, Ι.Αθανασάτου (επιμ.), *Σκηνές, εικόνες, βλέμματα: διασταυρώσεις του θεάτρου και του κινηματογράφου*, Εκδόσεις ΕΑΠ, Αθήνα, 2021, σ. 149-159.
4. Μαρία Κονομή, *Μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία*: *ορόσημα και εξελίξεις. Μία σύντομη επισκόπηση ,*Κάπα, 2021
5. Ίλια Λακίδου, «Ο σχολικός θεατρικός χώρος ως πεδίο ανάδειξης και διάχυσης της πολιτιστικής δράσης του σχολείου: πραγματικότητα και προοπτικές», στο: Γιώτα Παπαδημητρίου, Χριστόφορος Κωσταρής (επιμ.), *4ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: σχολείο και πολιτισμός», ΕΚΕΔΙΣΥ, Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, Κολλέγιο Αθηνών, 10-12/05/2019, Πρακτικά Συνεδρίου*, τόμος Β΄, σ.514-525.
6. Βασίλης Ρώτας, *Οδηγός για θεατρικές παραστάσεις*, Αθήνα, 1930.
7. Ann Surgers, *Σταθμοί της σκηνογραφίας του Δυτικού θέατρου*, Εισαγωγή, Μτφ, Επίμετρο Ίλια Λακίδου Αιγόκερως, 2014
8. Oscar G. Brockett, Margaret A. Mitchell, and Linda Hardberger "Making the Scene A History of Stage Design and Technology in Europe and the United States", 2010
9. Καραϊσκου, Βίκυ, *Εικαστικές και σκηνικές πρωτοπορίες το πρώτο μισό του 20ού αιώνα*, Παπασωτηρίου, 2009.
10. Freydefont, Marcel. *Petit traité de scénographie: Représentation de lieu / Lieu de representation*. Nantes: Maison de la Culture de Loire- Atlantique / Éditions joca seria, 2007.
11. Carlson, Marvin. *Places for perfomances: The Semiotics of Theatre Architecture.* Usa: Cornell University Press,1993.
12. Howard, Pamela. *Τι είναι η σκηνογραφία;* Θεσσαλονική: 2005.
13. Landa & Landa, *Το θέατρο και τα παιδιά: παιχνίδια, έργα, κοστούμια και σκηνικά*, Μτφ. Πίτσα Μπουρνόζου, Βασιλείου, 1998
14. Ελένη Θεοχάρη-Περάκη, *Κουκλοθέατρο: τέχνη και τεχνική*, Εστία, 1994.
15. James Hull Miller, *Self-supporting scenery*, Meriwether Publishing Ltd, 1993.
16. Χριστίνα Θανάσουλα*, Σχεδιασμών φωτισμών: ζωγραφίζοντας επί σκηνής στις τέσσερις διαστάσεις*, Αθήνα 2021.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ50	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		2	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE570/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τις βασικές αρχές και τη διεπιστημονικότητα του πεδίου της Κοινωνικής Παιδαγωγικής.
- Διακρίνει τις διαφορετικές φιλοσοφικές και πολιτικές βάσεις της παιδείας και εκπαίδευσης.
- Σχεδιάζει κοινωνικοπαιδαγωγική παρέμβαση με σκοπό την αλλαγή και τη βελτίωση χρησιμοποιώντας εφαρμοσμένο θέατρο και το πλαίσιο ικανοτήτων για δημοκρατικό πολιτισμό.
- Περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τις δυνατότητες μαθητών/τριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ)
- Καθορίζει διδακτικούς στόχους που θα προάγουν τις κοινωνικές, γλωσσικές, γνωστικές και συναισθηματικές ανάγκες των μαθητών/τριών με ΕΕΑ, στο πλαίσιο δραστηριοτήτων θεατρικής αγωγής
- Σχεδιάζει προγράμματα παρέμβασης για την υποστήριξη μαθητών/τριών με ΕΕΑ στο πλαίσιο της θεατρικής αγωγής, αξιοποιώντας εμπεριστατωμένες διδακτικές τεχνικές.
- Αναλύει τα πιθανά εμπόδια που ενδέχεται να δυσχεράνουν την υλοποίηση του προγράμματος.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην ολοκληρωμένη προσέγγιση της παιδείας, συνδυάζοντας τις πτυχές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και της Ειδικής Αγωγής με τη δυναμική του εφαρμοσμένου θεάτρου. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες προσεγγίζουν κριτικά και δημιουργικά δύο επιστημονικά πεδία. Η Κοινωνική Παιδαγωγική είναι μια προσέγγιση στην εκπαίδευση που εστιάζει στην αλληλεπίδραση του ατόμου με το κοινωνικό περιβάλλον του, δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, την επίγνωση της κοινωνικής δικαιοσύνης και την κοινωνική ευαισθησία.
Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση συνιστά πεδίο εφαρμογών των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών Μέσα από τη σύνδεση ειδικής και θεατρικής αγωγής μπορούν να παραχθούν σημαντικά οφέλη για τους/τις μαθητές/μαθήτριες με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, τόσο στους τομείς των κοινωνικών και γλωσσικών δεξιοτήτων, όσο και στη διαχείριση και έκφραση του συναισθήματος, αλλά και τη γνωστική ανάπτυξη, μέσα από τυπικές και μη-τυπικές ευκαιρίες μάθησης, που προάγουν τα κίνητρα των μαθητών/μαθητριών για συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) δίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και την Κοινωνική Παιδαγωγική
2. Φιλοσοφίας της παιδείας ως βάση της εκπαίδευσης για την αλλαγή
3. Σχολείο και Δημοκρατία ως πλαίσιο εκπαιδευτικής παρέμβασης και εφαρμοσμένου θεάτρου
4. Θεατροπαιδαγωγικά Προγράμματα: Μοχλός παρέμβασης και αλλαγής
5. Διδακτική και επίμαχα/ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα.
6. Βασικά χαρακτηριστικά και αρχές της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
7. Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος
8. Νοητική Αναπηρία
9. Διδακτική μεθοδολογία Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
10. Εμπεριστατωμένες διδακτικές τεχνικές
11. Εμπεριστατωμένες διδακτικές τεχνικές
12. Σχολική ένταξη μαθητών με αναπτυξιακές διαταραχές
13. Εμπεριστατωμένες διδακτικές τεχνικές

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	*Δραστηριότητα*	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
	Διαλέξεις	27
	Μελέτη βιβλιογραφίας	48
	Εκπόνηση μελέτης	45
	Συγγραφή εργασίας	55
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Δύο γραπτές ατομικές ή ομαδικές εργασίες	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γαλάνης, Π. (2020). *Εκπαίδευση μαθητών και μαθητριών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Καλές πρακτικές για τη σχολική τους ένταξη*. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Γενά, Α. (επιμ.) (2017). *Συστημική, Συμπεριφορική-Αναλυτική Προσέγγιση: Αξιολόγηση, διάγνωση, εκπαίδευση, θεραπευτικές παρεμβάσεις και ένταξη παιδιών με νευρο-αναπτυξιακές διαταραχές με έμφαση στη Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος*. Gutenberg.

Eichsteller, G. & Holthoff, S. (2011). Conceptual Foundations of Social Pedagogy: A Transnational Perspective from Germany. In: C. Cameron, & P. Moss (Eds.), Social Pedagogy and Working with Children and Young People: Where Care and Education Meet. London: Jessica Kingsley PublishersHallahan, D. P., Kauffman, J. M., & Pullen, P. C. (2022). *Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες*. Gutenberg.

Heward, W. L. (2011). *Παιδιά με ειδικές ανάγκες: Μια εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή*. Εκδόσεις Τόπος.

Καλαντζή-Αζίζι, Α. & Ζαφειροπούλου, Μ. (2011). *Προσαρμογή στο σχολείο: Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών*. Πεδίο.

Κουκουνάρας Λιάγκης, Μ. (2024). Σχολείο και Δημοκρατία. Biesta και Dewey στη σχολική πράξη. Αθήνα: Gutenberg

Κουρκούτας, Η. Ε. & Caldin, R. (επιμ.) (2012). Οικογένειες παιδιών με ιδιαίτερες δυσκολίες και σχολική ένταξη. Πεδίο.

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2013). Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρητικές, Επιστημολογικές και Μεθοδολογικές Διαστάσεις. Αθήνα: Διάδραση.

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2021). Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρία και Πράξη. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμβούλιο της Ευρώπης. (2018). Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Τόμ. 1,2,3). (Μ. Παΐζη, & Α. Φακάλου, Μεταφρ.) Στρασβούργο: Συμβούλιο της Ευρώπης.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Social Pedagogy (UCL Press)
Social Pedagogy (Pedagogium Varsovia)
Research in Autism Spectrum Disorders (Elsevier)
Research in Developmental Disabilities (Elsevier)
Journal of Autism and Developmental Disorders (Springer)
Journal of Positive Behavior Interventions (SAGE)
Autism (SAGE)
Exceptional children (SAGE)
International Journal of Inclusive Education (Taylor & Francis)

ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ37	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	2	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE485/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές τις ιδιαίτερες συνιστώσες του θεάτρου που απευθύνεται σε παιδικό και εφηβικό κοινό (Theatre for Young Audiences), με έμφαση στη δραματουργία για παιδιά και νέους
- Να μελετήσουν την ιστορία και την εξέλιξη του είδους στην Ελλάδα (βασικοί εκπρόσωποι, κείμενα, θεατρική δραστηριότητα)
- Να εξοικειωθούν με τη δραματουργία για ανήλικους θεατές και να προχωρήσουν σε δραματολογική ανάλυση χαρακτηριστικών κειμένων αυτού του είδους
- Να ασκηθούν σε εφαρμογές που στοχεύουν στην ανάδειξη των δυνατοτήτων αξιοποίησης των κειμένων αυτών στο πλαίσιο της Θεατρικής Αγωγής, στην Πρωτοβάθμια αλλά και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής ικανότητας

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) δίωρα μαθήματα:

1. Εννοιολογική αποσαφήνιση και οριοθέτηση της ιδιαίτερης κατηγορία θεάτρου που απευθύνεται σε κοινό ανηλίκων θεατών (Theatre for Young Audiences). Από τον όρο «παιδικό θέατρο» στο «θέατρο για ανήλικους θεατές».
2. Κώδικες του Δράματος και του Θεάτρου για τους ανήλικους θεατές: κειμενικοί και παραστασιακοί δείκτες που συγκροτούν την ιδιαίτερη αυτή μορφή θεάτρου.
3. Ιστορική εξέλιξη και περιοδολόγηση του είδους από το «σχολικό θέατρο» στο «παιδικό θέατρο» και κατόπιν στο «θέατρο για ανήλικους θεατές» στην Ελλάδα καθώς και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της δραματουργίας και του θεάτρου για παιδιά και εφήβους, από τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα έως τις μέρες μας (Γρηγόριος Ξενόπουλος, Αντιγόνη Μεταξά-Κροντηρά, Ευφροσύνη Λόντου-Δημητρακοπούλου, Βασίλης Ρώτας, Στέλιος Σπεράντσας, Γαλάτεια Καζαντζάκη, Άλκη Ζέη, Ζωρζ Σαρή, Ξένια Καλογεροπούλου, Δημήτρης Ποταμίτης, Γιάννης Καλατζόπουλος, Γιάννης Ξανθούλης, Ευγένιος Τριβιζάς, Ανδρέας Φλουράκης κ.ά.).
4. Αισθητική και ιδεολογική στόχευση του είδους : καλλιτεχνική δημιουργία σε ισόρροπη σχέση με την παιδαγωγική διάσταση. Παιδαγωγικά πρότυπα και κανόνες συμπεριφοράς.
5. Τυπολογία του ανήλικου θεατή: ιδανικός ή εγγεγραμμένος αναγνώστης (=ο αναγνώστης στον οποίο απευθύνεται ο συγγραφέας). Στην περίπτωση του θεάτρου για παιδιά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ψυχοπνευματικός ορίζοντας των μικρών θεατών, το γνωστικό δυναμικό και οι συσσωρευμένες εμπειρίες τους Με βάση αυτά τα στοιχεία δομείται η πρόσληψη του έργου από το θεατή.
6. Αξιακά πρότυπα και δείκτες ιδεολογίας: μέσα από την ανάλυση του περιεχομένου των έργων ανιχνεύεται η εικόνα που μια κοινωνία έχει για το παιδί, ο ρόλος που του αναθέτει και η γενικότερη ιεράρχηση των αξιών και των προτύπων που θέτει.
7. Πηγές έμπνευσης και θεματικοί άξονες: Αρχαιοελληνική γραμματεία, λαϊκή παράδοση και πολιτισμός, κλασσική λογοτεχνία και θέατρο, λογοτεχνία για παιδιά, θρησκεία και Ιστορία, πρωτότυπη σύγχρονη θεματική.
8. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να μελετήσουν σχετικά κείμενα και να ασκηθούν στη δραματουργική ανάλυσή τους, μέσα από την οποία αναδεικνύονται οι θεματικές, η ιδεολογία και η αισθητική των έργων. Αναπτύσσονται, επίσης, οι μηχανισμοί μεταγραφής του κειμένου σε σκηνική δράση και δίνεται έμφαση στις ιδιαίτερες ανάγκες του κοινού των ανηλίκων θεατών, στην εγγενή παιδαγωγική

διάσταση του είδους αλλά και στη συζήτηση των σύγχρονων τάσεων και εξελίξεων σχετικά με το Θέατρο για ανήλικους θεατές.

9. Κοινωνιολογικές παράμετροι και πολιτισμικές αξίες: κοινωνιολογία της παραγωγής, κοινωνιολογία της πρόσληψης, κοινωνιολογία της διαμεσολάβησης.
10. Θεατρο-παιδαγωγικά προγράμματα: Ενιαίος εκπαιδευτικό κώδικα (integrated code) σύμφωνα με τη θεωρία αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών του Basil Bernstein. Δια-θεατρική (inter-aesthetic) ή Παρα-θεατρική (para-aesthetic) παράδοση του εκπαιδευτικού θεάτρου δράματος
11. Ερευνητικές μέθοδοι για την προσέγγιση του είδους – εφαρμογή και αποτελέσματα σε συγκεκριμένη θεατρική παράσταση ως μελέτη περίπτωσης.
12. Παραγωγή δραματικού λόγου για ανήλικους θεατές: η δραματοποίηση ως μέθοδος διδασκαλίας και μεταγραφής λογοτεχνικού κειμένου στη σκηνή του θεάτρου για ανήλικους θεατές.
13. Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση, με βάση και τις προφορικές παρουσιάσεις των εργασιών των φοιτητών/τριών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	52
Επισκέψεις σε θέατρα και παρακολούθηση παραστάσεων	12
Συγγραφή εργασίας	52
Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη	20
Σύνολο Μαθήματος	175

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή Εργασία με προφορική παρουσίαση

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Αναγνωστόπουλος, Β. Δ., *Τάσεις και Εξελίξεις της Παιδικής Λογοτεχνίας* Οι Εκδόσεις των Φίλων, Αθήνα 2008.

Γραμματάς, Θ., *Fantasyland. Θέατρο για Παιδικό και Νεανικό Κοινό*, τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, [Θεατρική Παιδεία, 1], Αθήνα 1999 (α΄ έκδοση 1996).

Γραμματάς, Θ. (επιμ.), *Στη Χώρα του Τοτώρα. Θέατρο για ανήλικους θεατές*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2010.

Δημάκη-Ζώρα, Μ., *Θεατρικές Σελίδες. Μελέτες για τη νεοελληνική δραματουργία και το Θέατρο για ανήλικους θεατές*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2018.

Καγγελάρη, Δ., «Από το "Παιδικό Θέατρο" του '30 στο "Θέατρο για Παιδιά" του '70», στο: *Θέατρο για Παιδιά. Ένας πρακτικός οδηγός*, Ελληνικό Κέντρο Θεάτρου για το Παιδί και τα Νιάτα, Αθήνα 1991.

Καραγιάννης, Θ., *Ο Βασίλης Ρώτας και το έργο του για παιδιά και εφήβους. Θέατρο – Ποίηση – Πεζογραφία – «Κλασσικά Εικονογραφημένα»*, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 2007.

Καραγιάννης, Θ., *Ιστορία της δραματουργίας για παιδιά στην Ελλάδα (1871-1049) και στην Κύπρο (1932-1949)*, Εκδόσεις Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2012.

Κουρετζής, Λ., *Το Θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα*, Καστανιώτης, Αθήνα 1990.

Λαδογιάννη, Γ., *Το Παιδικό Θέατρο στην Ελλάδα. Ιστορία και Κείμενα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998.

Λόντος, Κ., *Η Ιστορία του Θεάτρου Νεότητος Ελλάδος. Η δημιουργία του – Η δράσις του – Η παγκόσμιος αναγνώρισίς του. Σελίδες άγνωστοι – Επίσημα έγγραφα. Φωτογραφίαι – Σκίτσα – Σκηναί*, Αθήνα 1955.

Ματθαίος, Δ., «Το παιδικό θέατρο στην Ελλάδα», *Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας* (1991) 6, 13-27.

Σακελλαρίου, Χ., *Οι πρωτοπόροι της ελληνικής παιδικής λογοτεχνίας. Θέατρο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1996.

Πούχνερ, Β., «Το παιδικό θέατρο στην Ελλάδα», *Διαδρομές* 10 (1988), 94-105 (= Πούχνερ, Βάλτερ, *Το θέατρο στην Ελλάδα. Μορφολογικές επισημάνσεις*, Αθήνα 1992, 283-305).

Τσιάρας, Α., *Το δράμα και το θέατρο στην εκπαίδευση*, Αθήνα 2005.

Deldime, R., *Θέατρο για την Παιδική και Νεανική Ηλικία*, εισαγωγή-μετάφραση: Θόδωρος Γραμματάς, τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, [Θεατρική Παιδεία, 2], Αθήνα 1996.

Georgakaki, K., «Children's Theater in Greece from 1949 to 2001». *Journal of Modern Greek Studies* 25:2 (2007), 163-180.

Maguire, T. & Schuitema, K. (eds.), *Theatre for Young Audiences: A Critical Handbook*, Trentham Books, London 2013.

O΄ Toole, J., Adams, R. J., Anderson, M., Burton, B. & Ewing, R., *Young Audiences, Theatre and the Cultural Conversation* [Landscapes: The Arts, Aesthetics, and Education 12], Springer, New York 2014.

Reason, M., *The Young Audience: Exploring and Enhancing Children's Experiences of Theatre*, Trentham Books, London 2010.

Wartemman, G. «Theatre as Interplay: Processes of Collective Creativity in Theatre for Young Audiences». *Youth Theatre Journal* 23:1 (2009), 6-14.

van de Water, M., «TYA as Cultural Production: Aesthetics, Meaning and Material Conditions». *Youth Theatre Journal* 23:1 (2009), 15-21

van de Water, M., *TYA, Culture, Society. International Essays on Theatre for Young Audiences*, Peter Lang, Frankfurt 2012.

van de Water, M., *Theatre, Youth and Culture. A critical and historical exploration*, Palgrave Macmillan, New York 2012.

Way, B. *Audience Participation: Theatre for Young People*, Walter H Baker Co., Boston 1981.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Youth Theatre Journal

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ15	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Διδακτική του θεάτρου: θεωρία και πράξη
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE307/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά στην ξεχωριστή εφαρμογή του θεάτρου και του δράματος για την εφηβική ηλικία, στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση, με εστίαση στο εφηβικό θέατρο και στις μορφές της θεατρικής αγωγής για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το θέατρο/δράμα για, με και από εφήβους και νέους αποτελεί ένα πεδίο που ελευθερώνει δυναμικές μετασχηματίζουσας μάθησης, καλλιεργεί δεξιότητες πολιτειότητας, αυτενέργειας και ενδυνάμωσης για τους μαθητές ως πρόσωπα και ως ομάδα στην σύνθετη εφηβική ηλικία και σε όλα τα στάδιά της. Για τον λόγο αυτό το μάθημα εστιάζει στις κοινωνικές, ψυχοπαιδαγωγικές διαστάσεις του θεάτρου για εφήβους (περίπου από 12-18 ετών) και νέους (άνω των 18 ετών) καθώς και στις αισθητικές, διακαλλιτεχνικές και θεατροπαιδαγωγικές προεκτάσεις του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η μελέτη της αναγκαιότητας του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οδηγεί στη διερεύνηση των προϋποθέσεων, των παραμέτρων και των δομικών στοιχείων που συναποτελούν τις προσεγγίσεις και τις μεθοδολογίες διδακτικής του θεάτρου/δράματος στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται είδη του εφηβικού θεάτρου και του θεάτρου για νέους (Youth Theatre), διερευνώνται τάσεις και μορφές του σύγχρονου θεάτρου και της Performance, μελετώνται θεατρικά έργα, κείμενα και δραματουργία για το εφηβικό κοινό, καθώς και μορφές θεατρικής αγωγής για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και του

Λυκείου. Το θέατρο για, με και από εφήβους και νέους (άνω των 18 ετών) αποτελεί τόσο αντικείμενο έρευνας και μελέτης όσο και πεδίο εφαρμογής σε σχολεία, θεατρικούς οργανισμούς, φορείς και σε δομές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης (δομές για εφήβους και νέους: καλλιτεχνικές, ψυχικής υγείας, υποστήριξης, ανηλίκων προσφύγων, ευπαθών ομάδων κ.ά.)

Με άξονα ποιοτικές και μεικτές μεθόδους έρευνας και διδασκαλίας και με εστίαση στον σχεδιασμό προγραμμάτων, μαθημάτων και δράσεων θεάτρου/δράματος για εφηβικό και νεανικό κοινό συμμετεχόντων, οι φοιτητές/τριες παίρνουν θέση σε έναν έμπρακτο διάλογο για την αναγκαιότητα της συστηματικής παρουσίας του θεάτρου στην εκπαίδευση. Ειδικοί στόχοι του μαθήματος αφορούν στη μελέτη της διεθνούς πρακτικής για το θέατρο για εφήβους, στη δημιουργία και διάχυση καλών πρακτικών καθώς και στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις των Επιστημών και των άλλων Τεχνών μέσω του θεάτρου.

Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Έχουν αφομοιώσει το εύρος του αντικειμένου, να μπορούν να σχεδιάζουν διδασκαλίες θεάτρου και δράματος, με θεωρητικό ή πρακτικό χαρακτήρα, για το εφηβικό θέατρο και το θέατρο στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο.
- Μπορούν να παράγουν δόκιμο ακαδημαϊκό λόγο που συνθέτει τη θεωρητική γνώση με τις πρακτικές δραστηριότητες (μέσα από επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο) με άξονα το θέατρο και το δράμα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Αναλύουν και εφαρμόζουν βάσει των διαφοροποιητικών στοιχείων της εφαρμογής του θεάτρου για τα αναπτυξιακά στάδια της εφηβικής ηλικίας, σχεδιασμούς, εφαρμογές και αξιολογήσεις μαθημάτων και παραστάσεων.
- Παράγουν πρωτότυπο ακαδημαϊκό λόγο και καλλιτεχνικό-ερευνητικό έργο ως ανατροφοδότηση στις βασισμένες στην τέχνη του θεάτρου μεθοδολογίες για το εφηβικό θέατρο.
- Συμμετέχουν δημοκρατικά και να συνεργάζονται δημιουργικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες στις ομαδοσυνεργατικές ασκήσεις του μαθήματος (στο Πανεπιστήμιο, σε σχολεία, σε θεατρικούς οργανισμούς και φορείς, και σε δομές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, κ.ά.).
- Δημιουργούν καλλιτεχνικά δρώμενα και να λαμβάνουν μέρος ως διδάσκοντες/ουσες σε βιωματικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες διδασκαλίας και μάθησης.
- Επιλέγουν κατάλληλη δραματουργία, να διασκευάζουν και να συνθέτουν νέες μορφές δραματικού και σκηνικού λόγου, με βάση το παγκόσμιο θέατρο και δράμα.
- Αφομοιώνουν τη θεωρία και να την αποτυπώνουν σε γόνιμο ακαδημαϊκό, ερευνητικό και θεατροπαιδαγωγικό έργο.
- Μετασχηματίζουν τη θεατρολογική ύλη για το εφηβικό θέατρο (δραματουργία, αυτοσχεδιασμός, θεματικές, θεατρική και δημιουργική γραφή κ.ά.) σε περιεχόμενο και είδη θεάτρου και δράματος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες

Ομαδοσυνεργατική εργασία

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Δημοκρατική διαχείριση ομάδας και προσώπων

Σεβασμός στην ατομική καλλιτεχνική έκφραση

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών καλλιτεχνικών προγραμμάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Βασικές έννοιες θεάτρου, δράματος για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αποσαφήνιση ορολογίας.
2. Είδη και μορφές θεατρικής έκφρασης και δημιουργίας για την εφηβική ηλικία (περιεχόμενο & σχεδιασμός).
3. Είδη και μορφές θεάτρου και δράματος για τη δευτεροβάθμια τυπική εκπαίδευση (περιεχόμενο & σχεδιασμός).
4. Ευπαθείς ομάδες και κοινωνικές, ψυχικές και συμπεριληπτικές διαστάσεις του θεάτρου στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εφηβική ζωή και μετάβαση στην ενηλικίωση (ειδική αγωγή, διαπολιτισμική εκπαίδευση, θέατρο και κοινότητες νέων, γονέων και εκπαιδευτικών).
5. Πρακτικές του 20ου και 21ου αιώνα από το θέατρο και την performance στη θεατρική παιδεία και αγωγή (σωματικό θέατρο, σύγχρονο θέατρο, θέατρο της επινόησης, θέατρο ντοκουμέντο, θέατρο Forum, ψηφιακό θέατρο κ.ά.).
6. Δραματουργία, θεατρική γραφή και διδασκαλία του αυτοτελούς θεατρικού έργου για εφηβικό κοινό.
7. Παιδαγωγικές θεωρίες, θεωρίες μάθησης και διδακτική του θεάτρου για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
8. Ψυχολογία και Διδακτική του θεάτρου για εφήβους και νέους.
9. Εφηβικό θέατρο και θέατρο για την κοινότητα. Μεθοδολογίες, οπτικές, προεκτάσεις.
10. Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα.
11. Διδακτική άσκηση στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο.
12. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω θεάτρου και παραστατικών τεχνών.
13. Αξιολόγηση σταδίων διδασκαλίας, μάθησης και σύνδεσης θεωρίας και πράξης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td colspan="2">• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td></tr>
<tr><td></td><td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr>
<tr><td></td><td>Εργαστηριακή/Διδακτική άσκηση (συμμετοχή στα βιωματικά εργαστήρια)</td><td>30</td></tr>
<tr><td></td><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>35</td></tr>
<tr><td></td><td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>15</td></tr>
<tr><td></td><td>Εκπαιδευτικές/καλλιτεχνικές Επισκέψεις (παραστάσεις, φεστιβάλ, εκπαιδευτικά/θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα) & Μικρές εργασίες εξάσκησης (διδακτική άσκηση σε</td><td>25</td></tr>
</table>

	σχολεία, θέατρικούς οργανισμούς και δομές εκπαίδευσης κ.ά.)	
	Καλλιτεχνική δημιουργία	15
	Εκπόνηση μελέτης (project)-ασκήσεις πράξης και ανάλυσης περιεχομένου για μικρές ομάδες φοιτητών	15
	Συγγραφή ή παραγωγή εργασίας (ατομικής ή ομαδικής)	35
	Σύνολο Μαθήματος	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ι. Προφορική τελική εργασία (ομαδική), με στοιχεία γραπτής ατομικής ανατροφοδότησης & Παρουσίαση της εργασίας στην Ολομέλεια (διάλεξη & δρώμενο/παρέμβαση/παράσταση) και παραγωγή κριτικού λόγου στο στάδιο της ομαδικής-δημιουργικής αξιολόγησης [σύνολο 60%) ΙΙ. Συμμετοχή στις ασκήσεις και δραστηριότητες μαθήματος, όπως αναγράφονται παραπάνω [στο Πανεπιστήμιο και σε δομές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, σύνολο 40%]. *Σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος λαμβάνονται υπόψιν τα εξής:* Διαμορφωτική αξιολόγηση Αξιολόγηση βασισμένη στην τέχνη του θεάτρου και του δράματος Προφορικές και γραπτές ασκήσεις και δραστηριότητες Αυτοαξιολόγηση και διαμορφωτική αξιολόγηση ομάδων και προσώπων Αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών στις δημιουργικές διεργασίες αξιολόγησης Περιγραφική αξιολόγηση εργασιών και ανάλυση επί μέρους στοιχείων (γραπτή ή και προφορική). Προφορική αξιολόγηση πρακτικών/προφορικών δρώμενων με την ενεργοποίηση της ομαδικής διαμορφωτικής αξιολόγησης	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Kempe, Andy–Ashwell, Marigold, *Progression in Secondary Drama*, London: Heinemann, 2000.
- Kempe, Andy–Warner Lionel, *Starting with Scripts. Dramatic Literature for KS3&KS4*, Cheltenham: Nelson Thornes, 2002.
- Patterson Jim, McKenna-Crook Donna, Swick Melissa, *Theatre in the Secondary Classroom*. Methods & Strategies for the Beginning Teacher, Portsmouth, Heinemann, 2006.
- Ryngaert Jean-Pierre, *Le jeu dramatique en milieu scolaire. Pratiques Pedagogiques*, Paris, Bruxelles: De Boeck Université, 1996.
- Taylor, Philip, *The Drama Classroom. Action, Reflection, Transformation,* London and New York: RoutledgeFalmer, 2000.
- Φανουράκη Κλειώ –Πεφάνης Γιώργος Π. (επιμ), *Εφαρμοσμένο θέατρο. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παρασταστικών τεχνών*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 2021.

- Φανουράκη Κλειώ, Η διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων μέσω της θεατρικής αγωγής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, Πανεπιστήμιο Πατρών, Διδακτορική διατριβή, Πάτρα 2010.
- Zaporah, Ruth, *Action Theatre. The Improvisation of Presence*, Berkeley, California: North Atlantic Books, 1995.

Αναλυτική και ανανεωμένη βιβλιογραφία αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ33	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη του θεάτρου ως ψυχοκοινωνικής και καλλιτεχνικής διαδικασίας και διδακτικής μεθόδου σε εκπαιδευτικό περιβάλλον. Ειδικότεροι στόχοι είναι: α. η κατανόηση της διερευνητικής δραματοποίησης (inquiry drama) και του θεατρικού παιχνιδιού ως ψυχοκοινωνικών και καλλιτεχνικών διαδικασιών και διδακτικών μεθόδων σε εκπαιδευτικό περιβάλλον. β. η εμπλοκή των συμμετεχόντων στη θεωρία και πράξη της θεατρικής εμψύχωσης με αξιοποίηση κατάλληλων θεατρικών τεχνικών που αποσκοπούν στη δημιουργία συγκινησιακών, διαλεκτικών και στοχαστικών βιωμάτων στην ομάδα. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να κατανοεί την Παιδαγωγική του Θεάτρου ως γνωστικό αντικείμενο (Οροθέτηση, Ψυχολογική θεώρηση, Ψυχοκοινωνική διάσταση), καλλιτεχνική έκφραση και διδακτική μεθοδολογία και τις μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση.
- Να κατανοεί τη σημασία του θεάτρου στην εκπαίδευση, της θεατρικής έκφρασης και επικοινωνίας και της σημασίας του εμψυχωτή και της ομάδας.
- Να έχει εξοικειωθεί με τις θεατρικές - διδακτικές μεθόδους και τεχνικές (Θεατρικό Παιχνίδι, Διερευνητική Δραματοποίηση [inquiry drama]), μέσω εξήγησης και κατανόησης της υπό διαπραγμάτευση κοινωνικής πραγματικότητας και της ερμηνείας της σε θεατρικό ρόλο συμμετέχοντας σε θεατρικά εργαστήρια.
- Να διακρίνει και να κατανοεί τα δομικά στοιχεία και τις τεχνικές του θεάτρου, τις Τεχνικές Θεατρικού κειμένου, τα Παιχνίδια και τις Ασκήσεις, τις Σκηνικές Πρακτικές και τις Ερωτήσεις.
- Να συνεργάζεται με συμφοιτητές/τριές του/της, μέσω ενεργητικής συμμετοχής του/της σε δράσεις θεατρικής έρευνας για την επαγγελματική του/της ανάπτυξη.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Η Παιδαγωγική του Θεάτρου: Παιδαγωγική, ψυχολογική, ψυχοκοινωνική, διδακτική, καλλιτεχνική θεώρηση.
2. Ιστορική αναδρομή του θεάτρου στην εκπαίδευση.
3. Το θεατρικό παιχνίδι: Αρχές και γνωρίσματα, Φάσεις ανάπτυξης, Ερεθίσματα και κίνητρα.
4. Η διερευνητική δραματοποίηση: Η μέθοδος, Αρχές και γνωρίσματα, Μορφές και στάδια ανάπτυξης, Ενεργοί θεατές, Διεπιστημονικότητα, Διαθεματικότητα.
5. Οργάνωση (σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση) θεατρικού εργαστηρίου.
6. Στρατηγικές θεάτρου: Δομικά στοιχεία θεάτρου, Τεχνικές του δραματικού κειμένου και Θεατρικές τεχνικές, Σκηνικές τεχνικές, Παιχνίδια και ασκήσεις, Τεχνικές ερώτησης. Α
7. Στρατηγικές θεάτρου: Δομικά στοιχεία θεάτρου, Τεχνικές του δραματικού κειμένου και Θεατρικές τεχνικές, Σκηνικές τεχνικές, Παιχνίδια και ασκήσεις, Τεχνικές ερώτησης. Β
8. Θεατρική εμψύχωση και δυναμική της ομάδας: Ο εκπαιδευτικός ως εμψυχωτής, Ο εμψυχωτής ως ερευνητής.
9. Θεατρικές μέθοδοι και διαλογικές, ενσυναισθητικές και ψυχοκοινωνικές δεξιότητες των συμμετεχόντων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
	Διαλέξεις	20
	Διαδραστική διδασκαλία	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Εργαστηριακή Άσκηση	20
	Συγγραφή εργασιών	30
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	**175**
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Διαμορφωτική, Διαγνωστική ή Συμπερασματική α) με διαμορφωτική αξιολόγηση με παράδοση εργασίας 9 τουλάχιστον γραπτών εργασιών (300 περίπου λέξεων καθεμιά) στα ισάριθμα εργαστηριακά μαθήματα **30% της συνολικής αποτίμησης** β) με παράδοση γραπτής εργασίας (3500 λέξεων καθεμιά). **70% της συνολικής αποτίμησης** Κριτήρια αξιολόγησης: Η δημιουργικότητα μέσα από την πρωτοτυπία, την ευελιξία και την ευχέρεια της σκέψης στη διαπραγμάτευση των ζητημάτων και στην ανάληψη θεατρικού ρόλου. Αξιοποίηση των πολλαπλών οπτικών γωνιών για θέση και λύση προβλημάτων, της σκηνικής δράσης, του αναστοχασμού με στόχο τη μεταγνωστική διαδικασία. Αξιοποίηση της επιστημονικής μεθόδου με ανάδειξη της προβληματικής, των σχετικών ερωτημάτων, των υποθέσεων και της σύνολης διερεύνησης των θεματικών πεδίων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Άλκηστις. (2008). *Μαύρη αγελάδα, άσπρη αγελάδα. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα.* Αθήνα: Τόπος.

Altrichter, H., Posch, P. & Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους. Μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης*. (μτφρ. Μ. Δεληγιάννη), Αθήνα: Μεταίχμιο.

Bailey, S. (2021). *Drama for the inclusive classroom. Activities to support curriculum and social-emotional learning*. London: Routledge.

Bakhtin, M. M. (1981). Discourse in the Novel. In M. Holoquist (Ed.), *The dialogic imagination: Four essays by M. Bakhtin* (C. Emerson & M. Holquist, trans.), (pp. 259-422). Austin: University of Texas Press.

Baldwin, P. (2009). *School improvement through drama. A creative whole class, whole school approach*. New York: Bloomsbury.

Beauchamp, H. (1998). *Τα παιδιά και το δραματικό παιχνίδι. Εξοικείωση με το θέατρο*. (μτφρ. Ε. Γιανίτσκα), Αθήνα: Τυπωθήτω.

Bigge, M. (1999). *Θεωρίες μάθησης*. Αθήνα: Πατάκης.

Boal, A. (1992). *Games for actors and non-actors*. London: Routledge.

Bolton, G. & Heathcote, D. (1999). *So you want to use role play*. Stoke on Trent: Trentham Books.

Bolton, G. (1984). *Drama as education: An argument for placing drama at the centre of the curriculum.* Essex: Longman.

———. (2007). A history of drama education: a search for substance. In L. Bresler (ed.) *International Handbook of research in Arts Education* (pp. 45-62). Dordrecht: Springer.

Booth, D. (1994). *Story drama: Reading, writing and roleplaying across the curriculum*. Markham: Pembroke Publishers.

———. (ed.), (1996). *Literacy techniques for building successful readers and writers*. Markham: Pembroke Publishers.

———. (2012). Testimony: Reconsidering Dorothy Heathcote's educational legacy. *Drama Drama Research: International Journal of Drama in Education,* 3(1).
Bruner, J. et al. (eds.), (1976). *Play – Its role in the development and evolution*. New York: Penguin Books.
———. (1986). *Actual minds, possible worlds*. Cambridge: Harvard University Press.
Buber, M. (1959). *La Vie en dialogue*. Paris: Aubier-Montaigne.
Βυγκότσκι, Λ. (1993). *Σκέψη και Γλώσσα*. (μτφρ. Α. Ρόδη), Αθήνα: Γνώση.
Chang, L.-Y. S., & Winston, J. (2012). Using stories and drama to teach English as a foreign language at primary level. In J. Winston (ed.), *Second Language Learning Through Drama. Practical Techniques and Applications* (pp. 15-30). New York: Routledge.
Chapman, G. (1991). *Teaching Young Playwrights*. Portsmouth NH: Heinemann Educational Books.
Chapman, L. (1993). *Διδακτική της τέχνης: Προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική αγωγή*. (μτφρ. Α. Λαπούρτας, Γ. Χαραλαμπίδης, Ε. Κυπραίου, Α. Βαρδάλου). Αθήνα: Νεφέλη.
Γκροτόφσκι, Γ. (1982). *Για ένα φτωχό θέατρο*. (μτφρ. Φ. Κονδύλης & Μ. Γαΐτη- Βορρέ), Αθήνα: Θεωρία.
Courtney, R. (1985). The dramatic metaphor and learning. In J. Kase-Polisini (ed.), *Creative Drama in a Developmental Context* (pp. 39-64), New York: University Press of America.
———. (1990). *Drama and intelligence. A cognitive theory*. Canada: McGill- Queens's University Press.
Courtney, R. (1994). *Drama and feeling: An aesthetic theory*. Downsville, Ontario: McGill-Queens University Press.
Γραμματάς, Θ. (1999). *Διδακτική του θεάτρου*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
———. (2017). *Θεατρική αγωγή και παιδεία*. Αθήνα: Διάδραση.
Farone, M. (2015). *Project living History*. Broward Education Foundation.
Fernández, R. (2015). Readers' Theatre in the CLIL classroom. In S. N. Román & J. J. T. Núñe (eds.), *Drama and CLIL. A new challenge for the teaching approaches in bilingual education* (pp. 141–164). Bern, Switzerland: Peter Lang.
Gardner, H. (1985). Towards a theory of dramatic intelligence. In J. Kase-Polisini (ed.), *Creative Drama in a Developmental Context* (pp. 295-312). New York: University Press of America.
Guss, F. G. (2005). Dramatic playing beyond the theory of multiple intelligences. *Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance*, 10(1), 43-54.
Heathcote, D. & Herbert, P. (1985). A drama of learning: Mantle of the expert. *Theory Into Practice*, 24(3), 173-180.
Heathcote, D. & Bolton, G. (1995). *Drama for learning, Dorothy Heathcote's Mantle of the Expert approach to education*. Portsmouth: Heinemann.
Kase-Polisini, J. (ed.), (1985). *Creative drama in a developmental context*. New York: University Press of America.
Kemmis St. & McTaggart, R. (2005). *Participatory action research: Communicative action and the public sphere*. SAGE Publications.
Kempe, A. & Ashwell, M. (2000). *Progression in secondary drama*. Oxford: Heinemann.
Κουρετζής, Λ. (1991). *Το Θεατρικό Παιχνίδι - Παιδαγωγική Θεωρία, πρακτική και θεατρολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Καστανιώτης.
McCaslin, N. (1999). *Creative drama in the classroom and beyond*. New York: Longman.
Ματσαγγούρας, Η. Γ. (1998a). *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη*, τόμ. Β΄. Αθήνα: Gutenberg.
Μουδατσάκις, Τ. (2005). *Το θέατρο ως πρακτική τέχνη στην εκπαίδευση. Από τον Stanislavsky, τον Brecht και τον Grotowski στο σκηνικό δοκίμιο*. Αθήνα: Εξάντας.
Μπρεχτ, Μπ. (1977). *Ο Μπρεχτ ερμηνεύει Μπρεχτ*, (μτφρ. Α. Βερυκοκάκη). Αθήνα: Νέα Σύνορα.
———. (1979). Μικρό όργανο για το θέατρο, στο *Από τον Αριστοτέλη στον Μπρεχτ*. (μτφρ. Α. Βερυκοκάκη), Αθήνα: Κάλβος.
———. (1983). *Αυτός που λέει Ναι και αυτός που λέει Όχι*. (μτφρ. Σ. Ματζίρη), Αθήνα: Δωδώνη.
Μπρουκ, Π. (1976). *Η Σκηνή χωρίς Όρια*. (μτφρ. Μ-Π. Παπαρά), Θεσσαλονίκη: Εγνατία.
———. (1998). *Η ανοιχτή πόρτα. Σκέψεις πάνω στην τέχνη και την πρακτική του* θεάτρου. (μτφρ. Μ. Φραγκουλάκη), Αθήνα: ΚΟΑΝ.
———. (1999). *Ένας άλλος κόσμος: Σαράντα χρόνια θεατρικής αναζήτησης 1947-1987*. (μτφρ. Ε. Καραμπέτσου), Αθήνα: Εστία.
Neelands, J. & Goode, T. (2015). *Structuring drama work. A handbook of available forms in theatre and drama*. Cambridge: Cambridge University Press.

Nicholson, H. (2005) *Applied Drama*. Palgrave Macmillan, Basingstoke.
———. (2009). *Theatre and Education*. US: Palgrave Macmillan.
O' Neil, C. (1995). *Drama Worlds: A Framework for Process Drama.* Portsmouth: Heinemann.
O'Toole, J. (1992). *The process of drama: Negotiating art and meaning*. London: Routledge.
O'Toole, J. (2006). *Doing drama research. Stepping into enquiry in drama, theatre and education*. City East QLD: A Drama Australia Publication.
Παπαδόπουλος, Σ. (2007). *Με τη γλώσσα του θεάτρου. Η διερευνητική δραματοποίηση στη διδασκαλία της Γλώσσας*. Αθήνα: Κέδρος.
———. (2010). *Παιδαγωγική του θεάτρου*, Αθήνα.
———. (2011). Ο μανδύας του ειδικού: Η θεατρική μέθοδος Project. *Κίνητρο,* 11, 29-40.
———. (2012). Τα δάκρυα του Ευτυχισμένου Πρίγκιπα. Μια θεατρική διερεύνηση της αλληλεγγύης ως πράξης ζωής. Στο Ν. Γκόβας, Μ. Κατσαρίδου, Δ. Μαυρέας (επιμ.), *Θέατρο και Εκπαίδευση. Δεσμοί αλληλεγγύης* (σσ. 167-175). Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση.
Παπαδόπουλος, Σ. (επιμ.) (2014). *Η Σύνοδος των Τεχνών στο σημερινό Σχολείο*. Αλεξανδρούπολη: Πράξη 'Θαλής' – ΕΚΠΑ.
Παπαδόπουλος, Σ. (2014b). Για την ιστορία του θεάτρου στην εκπαίδευση. Στο Θ. Γραμματάς (επιμ.), *Το θέατρο στην εκπαίδευση. Καλλιτεχνική έκφραση και Παιδαγωγία* (σσ. 147-176). Αθήνα: Διάδραση.
———. (2014c). Αξιολόγηση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στη θεατρική παιδεία στο πλαίσιο του προγράμματος 'Θαλής'. Στο Θ. Γραμματάς (επιμ.), *Πάμμουσος Παιδαγωγία. Η Παιδαγωγική του Θεάτρου* (σσ. 93-105). Αθήνα: Ταξιδευτής.
———. (2015a). Ένταξη θεατρικών τεχνικών σε μαθησιακό πλαίσιο: αυθεντική αξιολόγηση μαθησιακών στόχων. *Επιστήμες της Αγωγής*, 2, 6-21.
———. (2015b). Στάσου πλάι μου: Συναντώντας το πρόσωπο του Άλλου. Στο Π. Σαλίχος & Στ. Αλεβίζος (επιμ.), *Το φαινόμενο του εκφοβισμού στο σχολικό και διαδικτυακό περιβάλλον. Με το βλέμμα στην Ευρώπη* (σσ. 495-508). Αθήνα.
———. (2015c). Για μια διερευνητική 'εν θεάτρω' γλωσσική διδασκαλία και μάθηση. Στο Γ. Ανδρουλάκης (επιμ.), *Γλωσσική Παιδεία* (σσ. 475-488). Αθήνα: Gutenberg.
———. (επιμ.). (2015). *Θέατρο και θεατρικές τεχνικές στην Αγωγή και την Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πράξη 'Θαλής' – ΕΚΠΑ.
———. (2016). Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς…. Η δραματοποίηση του μύθου του Ερυσίχθονος σ' ένα μάθημα για την ύβρι. Στο Σ. Παπαδόπουλος (επιμ.), *Τέχνη και Πολιτισμός στο Σχολείο του 21ου αιώνα* (σσ. 329-340). Αθήνα: Πράξη 'Θαλής' – ΕΚΠΑ.
Παπαδόπουλος, Σ. (επιμ.). (2016). *Τέχνη και Πολιτισμός στο Σχολείο του 21ου αιώνα.* Αθήνα: Πράξη 'Θαλής' – ΕΚΠΑ.
Papadopoulos, S. (2018). The integration of drama education in the subject of Modern Greek Language in Greek primary education. *The Journal of Drama and Theatre Education in Asia*, 8(1), 113-137.
Papadopoulos, S. & Kosma, G. (2018). Action Research in the EFL (English as a Foreign Language) learning context: an educational study by means of the dramatic teaching approach Mantle of the Expert. *Drama Research: International Journal of Drama in Education*, 9(1).
Παπαδόπουλος, Σ. & Φιλιππουπολίτη, Α. (2019). Για μια νέα σύμπραξη της Παιδαγωγικής του Θεάτρου και του Μουσείου. *Epistēmēs Metron Logos*, 2, 60-68.
Παπαδόπουλος, Σ. (2019). Εμείς 'οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι': Η Παιδαγωγική του Θεάτρου στη διδασκαλία του ποιήματος. Στο Μπ. Γιαννούλη, Μ. Κουκουνάρας- Λιάγκης (επιμ.), *Θέατρο και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση: Ουτοπία ή Αναγκαιότητα;* (σσ. 478-486). Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο και τις Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση.
Papadopoulos, S. & Kosma, G. (2020). The didactic use of *Mantle of the Expert* in teaching CLIL (content language integrated learning) Geography: An Action Research in primary education. *International Journal of Humanities and Education (IJHE)*, 6 (13), 17-34.
Παπαδόπουλος, Σ. (2021). *Θέατρο στην εκπαίδευση και αρχαία ελληνική σκέψη. Μίμησις τοῦ καλλίστου βίου*. Αθήνα: Παπαζήσης.
Παπαδόπουλος, Σ. (2021b). Η έρευνα-δράση ως ερευνητική μέθοδος μεταπτυχιακών εργασιών ειδίκευσης για το θέατρο στην εκπαίδευση: η περίπτωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Ετερότητα και Παιδαγωγική του Θεάτρου» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Στο Κ. Φανουράκη & Γ. Πεφάνης (επιμ.), *Εφαρμοσμένο θέατρο: ποιοτικές μέθοδοι έρευνας μέσω παραστατικών τεχνών*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Papadopoulos, S. & Mamali, E. (2021). Teaching complex, abstract concepts through embodied learning: a drama-based approach. *Drama Research: International Journal of Drama in Education*, 12(1).
Pavis, P. (2006). *Λεξικό του θεάτρου*. (εποπ. Κ. Γεωργουσόπουλος, μτφρ. Α. Στρουμπούλη), Αθήνα: Gutenberg.
Piaget, J. (1962). *Play, dreams, and imitation in childhood*, New York: W. W. Norton and Company.
Ross, M. (ed.), (1982). *The development of aesthetic experience*. London: Pergamon.
———. (1984). *The aesthetic impulse.* Oxford: Pergamon Press.
Somers, J. (1994). *Drama in the Curriculum*. London: Cassell.
Taylor, Ph. (2003). Applied theatre, New York: Heinemann.
Unamuno, de M. (1993). *Το τραγικό αίσθημα της ζωής*. (μτφρ. Η. Π. Νικολούδης), Αθήνα: Printa.
Φανουράκη, Κ. (2010). *Η διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων μέσω της θεατρικής αγωγής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση*, Διδακτορική διατριβή. Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα.
Φανουράκη, Κ. (2016). *Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
Wagner, B.-J. (1979). *Dorothy Heathcote: Drama as a learning medium*. Cheltenham: Stanley Thornes Publishers Ltd.
———. (1998). *Educational drama and language arts: What research shows*. Portsmouth: Heinemann.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Drama Research: International Journal of Drama in Education

The Journal of Drama and Theatre Education in Asia

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ34	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	2	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE342/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές που διέπουν τη χρήση των ΤΠΕ στο θέατρο και στη διδασκαλία, κατανοώντας τον ρόλο τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. • χρησιμοποιούν κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία για τη δημιουργία, την οργάνωση και την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. • αναπτύσσουν και να υλοποιούν μαθήματα και δράσεις που ενσωματώνουν το θέατρο και τις ψηφιακές τεχνολογίες, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες διαφορετικών εκπαιδευτικών βαθμίδων.

- σχεδιάζουν και να παράγουν ψηφιακές αφηγήσεις, διαδραστικά βίντεο και άλλα έργα, ενισχύοντας τη δημιουργικότητά τους και την ικανότητά τους στη χρήση πολυμέσων.
- αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας και να κατανοούν πώς να προάγουν τη διαπολιτισμική μάθηση.
- αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των ψηφιακών εφαρμογών και εργαλείων στη διδακτική πράξη, προτείνοντας βελτιώσεις.
- χρησιμοποιούν πλατφόρμες τηλεκπαίδευσης (σύγχρονης και ασύγχρονης) για τη διεύρυνση της εκπαιδευτικής εμπειρίας και της δια βίου μάθησης.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
Ομαδική Εργασία
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην εφαρμογή του θεάτρου και του δράματος στην εκπαίδευση με την ταυτόχρονη απόκτηση γνώσης, εξοικείωσης και εμπειρίας πάνω στη χρήση και αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών. Ο απώτερος σκοπός είναι οι φοιτητές/τριες να αντιληφθούν τις βασικές αρχές που διέπουν την εφαρμογή, αξιοποίηση και ενσωμάτωση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης του μαθήματος της Θεατρικής Αγωγής, ώστε να τις αξιοποιούν ως συστατικό, δομικό τους στοιχείο. Να μπορούν, μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα θεάτρου και δράματος για τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να εφαρμόζουν μαθήματα, δράσεις, παραστάσεις και δρώμενα για τους μαθητές και τις μαθήτριές τους, αξιοποιώντας και τις ψηφιακές τεχνολογίες. Να έχουν την ικανότητα και την κρίση να προσδιορίζουν τα μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ, να μπορούν να διακρίνουν την κατηγορία εκπαιδευτικών λογισμικών και μαθησιακών περιβαλλόντων και να αναγνωρίζουν τα κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία που θα ενισχύσουν τη σχεδίαση και οργάνωση της διδασκαλίας και θα καταστήσουν πιο αποτελεσματική και δημιουργική την εφαρμογή του θεάτρου και δράματος στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το μάθημα είναι σχεδιασμένο ως μια αλληλουχία κατάλληλων πρακτικών δραστηριοτήτων και εφαρμογών ως προς την απόκτηση ανώτερων δεξιοτήτων παιδαγωγικού ψηφιακού σχεδιασμού και πρακτικής εφαρμογής με σκοπό οι φοιτητές/τριες να μπορούν να εξοικειώνονται με τις ψηφιακές δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα. Για τον λόγο αυτό, παρουσιάζονται και αναλύονται μορφές και τεχνικές του ψηφιακού δράματος στην εκπαίδευση, της σύγχρονης δραματουργίας και παράστασης με τη χρήση των Web 2.0 ψηφιακών τεχνολογιών, των συνεργατικών ψηφιακών εργαλείων μάθησης, της χρήσης των ιστολογίων (blogs, wikis), της ψηφιακής αφήγησης, της δημιουργίας ταινιών μικρού μήκους με αξιοποίηση και επεξεργασία βίντεο κ.ά., καθώς και την αξιοποίηση των Συστημάτων Διαχείρισης Μάθησης (eClass, Moodle) για ασύγχρονη μάθηση και τις μεθόδους σύγχρονης τηλεκπαίδευσης (μέσω των ηλεκτρονικών πλατφορμών Webex, Zoom, MS Teams) που ενισχύουν τη διαπολιτισμική και δια βίου μάθηση. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) δίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στις ΤΠΕ στην Εκπαίδευση: Παρουσίαση της έννοιας των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), των βασικών αρχών τους και της συμβολής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ανάλυση θεωριών ηλεκτρονικής μάθησης και σύνδεσή τους με πρακτικές εφαρμογές. Συζήτηση για το πώς οι ΤΠΕ μετασχηματίζουν τον τρόπο που διδάσκουμε και μαθαίνουμε.

2. Ψηφιακά Εργαλεία Web 2.0: Εισαγωγή στα Web 2.0 εργαλεία, όπως ιστολόγια, wikis και εφαρμογές συνεργασίας. Κατηγοριοποίηση εργαλείων με βάση τη χρήση τους (συνεργασία, δημιουργία περιεχομένου, παρουσίαση). Παροχή κριτηρίων επιλογής εργαλείων ανάλογα με τις ανάγκες εκπαιδευτικού σχεδιασμού και παραδείγματα χρήσης τους στην πράξη.
3. Θεατρική Αγωγή με Ψηφιακές Τεχνολογίες: Ανάλυση του τρόπου ενσωμάτωσης των ψηφιακών τεχνολογιών στις θεατρικές δραστηριότητες. Παρουσίαση εργαλείων που υποστηρίζουν τη δημιουργία, οργάνωση και παρουσίαση θεατρικών έργων στις διαφορετικές εκπαιδευτικές βαθμίδες. Συζήτηση για παραδείγματα καλών πρακτικών.
4. Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στη Χρήση ΤΠΕ: Εξέταση του ρόλου του εκπαιδευτικού στη διαχείριση της μάθησης με τη βοήθεια των ΤΠΕ. Παρουσίαση μεθόδων ενεργητικής, ανακαλυπτικής και συνεργατικής διδασκαλίας. Συζήτηση για τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη.
5. Συνεργατικά Ψηφιακά Εργαλεία: Παρουσίαση ψηφιακών εργαλείων που υποστηρίζουν συνεργατικές δραστηριότητες, όπως ιστολόγια και wikis. Εφαρμογή τους στη δημιουργία ομαδικών εργασιών και προώθηση της αλληλεπίδρασης. Συζήτηση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας και ανταλλαγής ιδεών.
6. Ψηφιακή Αφήγηση: Εισαγωγή στις αρχές της ψηφιακής αφήγησης και στις δυνατότητές της για την εκπαιδευτική διαδικασία. Ανάπτυξη αφηγηματικών έργων με τη χρήση πολυμέσων, όπως εικόνες, ήχοι και βίντεο. Δημιουργία αφηγήσεων που προωθούν τη δημιουργικότητα και την κατανόηση των μαθητών.
7. Σύγχρονη και Ασύγχρονη Μάθηση: Ανάλυση των διαφορών και των δυνατοτήτων σύγχρονης και ασύγχρονης μάθησης. Παρουσίαση εργαλείων όπως το Moodle για ασύγχρονη μάθηση και πλατφορμών όπως το Webex και το Zoom για σύγχρονη τηλεκπαίδευση. Εφαρμογή τους στη διδασκαλία θεάτρου.
8. Δημιουργία διαδραστικού βίντεο: Διδασκαλία και μάθηση μέσω δημιουργικού βίντεο και Θεατρικής Αγωγής. Δημιουργία ταινιών και διαδραστικών βίντεο με, από και για παιδιά και νέους, με εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Χρήση εργαλείων επεξεργασίας βίντεο για τη δημιουργία πολυμεσικού υλικού, που υποστηρίζει τη διδασκαλία και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών.
9. Ψηφιακή Δραματουργία: Εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών στη δημιουργία και ανάπτυξη δραματουργικών έργων. Παρουσίαση τεχνικών για τη διαμόρφωση θεατρικών δρώμενων που εμπλουτίζονται με ψηφιακά μέσα, όπως πολυμέσα, ήχους και ειδικά εφέ.
10. Διαπολιτισμική και Δια βίου Μάθηση μέσω Ψηφιακών Τεχνολογιών: Εφαρμογή εργαλείων που ενισχύουν τη διαπολιτισμική κατανόηση και τη δια βίου μάθηση. Συζήτηση για τη χρήση ψηφιακών πλατφορμών για την καλλιέργεια δεξιοτήτων επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης σε παγκόσμιο επίπεδο.
11. Ψηφιακό Θέατρο, Performance και Ψηφιακές Τεχνολογίες: Διαδραστικές μορφές ψηφιακών δρώμενων και προγραμμάτων. Παρουσίαση εκπαιδευτικών μοντέλων που ενσωματώνουν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία. Συζήτηση για την επιλογή του κατάλληλου μοντέλου ανάλογα με το περιεχόμενο, τους μαθητές και τις επιδιώξεις του εκπαιδευτικού.
12. Προβολή, Σώμα και Διάδραση - Μεικτές μορφές αλληλεπίδρασης: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων με Ψηφιακά Μέσα. Εφαρμογές και χρήσεις του προτζέκτορα και της προβολής στη σχολική τάξη και σκηνή. Ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που συνδυάζουν τη θεατρική αγωγή και τις ψηφιακές τεχνολογίες.
13. Online Θέατρο και Εκπαίδευση: Παίζοντας με τις ψηφιακές τεχνολογίες και με τις θεατρικές τεχνικές. Συμμετοχικές μορφές θεατρικής έκφρασης και μάθησης μέσω του ψηφιακού θεάτρου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>23</td></tr>
<tr><td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Ατομική Εργασία</td><td>35</td></tr>
<tr><td>Εργαστηριακή/Διδακτική άσκηση (συμμετοχή στα βιωματικά εργαστήρια)</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)- ασκήσεις πράξης και ανάλυσης περιεχομένου για μικρές ομάδες φοιτητών</td><td>25</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Ατομική Εργασία (100%) (Συμπερασματική):

Οι φοιτητές/τριες καλούνται να εργαστούν ατομικά και να υλοποιήσουν εργασίες (projects), όπως την κατασκευή ιστολογίου (blog) με διάφορα θέματα που αφορούν το «Θέατρο στην εκπαίδευση», όπου θα πρέπει να συμπεριλάβουν και κάποιες θεατρικές δράσεις (ψηφιακή αφήγηση, έναν διάλογο, ένα σύντομο δρώμενο, κ.ά.). Επίσης να αξιοποιήσουν και να επεξεργαστούν ένα διαδραστικό βίντεο μικρής διάρκειας με συγκεκριμένη θεματολογία, κ.ά. Οι υπεύθυνοι καθηγητές του μαθήματος αξιολογούν και βαθμολογούν την ικανότητα των φοιτητών να δώσουν λειτουργικές υλοποιήσεις ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις όλων των εργασιών που τους ανατίθενται.

<u>Σκοπός αξιολόγησης</u>: Έλεγχος της ικανότητας δημιουργίας απλών εργασιών (projects) στην εφαρμογή του θεάτρου και του δράματος στην εκπαίδευση με ενσωμάτωση και αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων.

<u>Κριτήρια αξιολόγησης</u>: Ο βαθμός και η ικανότητα αξιοποίησης των δυνατοτήτων των κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων μέσα στον σχεδιασμό, αλλά και στην εφαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας.</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φανουράκη, Κ. (2016). *Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Ζακόπουλος, Β. (2023). *Οι ψηφιακές τεχνολογίες για το θέατρο/δράμα στην εκπαίδευση. Ο υποστηρικτικός ρόλος των ψηφιακών μέσων στην έρευνα και στην πράξη.* Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Anderson, A., Carroll, J. & Cameron, D. (Επιμ.). (2009). *Drama Education with Digital Technology*. London: New York. Continuum.

Cameron, D. & Anderson, M. (2009). Potential to reality: Drama, technology and education. Στο M. Anderson, J. Carroll & D. Cameron, (Επιμ.), *Drama Education with Digital Technology* (σσ 6-20). London: Continuum International Publishing Group.

Carroll, J., Anderson, M. & Cameron, D. (2006). *Real players? Drama, Technology and Education*. UK Sterling, USA: Trentham Books.

Cremin, T., Goouch, K., Blakemore, L., Goff, E. and Macdonald, R. (2006). Connecting drama and writing: seizing the moment to write, *Research in Drama Education*, 11(3), 273-291, DOI: 10.1080/13569780600900636

Fanouraki, C. and Zakopoulos, V. (2023) Interacting through Blogs in Theatre/Drama Education: A Greek Case Study. *Journal of Interactive Media in Education,* (1)2, pp. 1–16. DOI: https://doi.org/10.5334/jime.775

Jensen, A.P. (2011). Theatre Education and New Media/Digital Technologies. Στο S. Schonmann (Επιμ.), *Key Concepts in Theatre/Drama Education*, (σσ 227–232). Sense Publishers.

Raphael, J. (2009). 'A blog says I am here!': Encouraging reflection on performance – making and drama practice through blogs. Στο M. Anderson, J. Carroll & D. Cameron, (Επιμ.), *Drama Education with Digital Technology* (σσ 129-149). London: Continuum International Publishing Group.

Zakopoulos, V. (2005). An Evaluation of the Quality of ICT Teaching within an ICT-Rich Environment: The Case of Two Primary Schools. *Education and Information Technologies*, 10(4), 323–340. DOI https://doi.org/10.1007/s10639-005-3430-8

Zakopoulos, V., Makri, A., Ntanos, S. and Tampakis, S. (2023). Drama/Theatre Performance in Education through the Use of Digital Technologies for Enhancing Students' Sustainability Awareness: A Literature Review, *Sustainability* 15, 13387. https://doi.org/10.3390/su151813387

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Research in Drama Education

Education and Information Technologies

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΚΗΝΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ29	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΚΗΝΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα επιχειρεί να διδάξει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τρόπους εργασίας οι οποίοι θα τους διευκολύνουν στο μέλλον στη προσπάθειά τους να διδάξουν θέατρο ή/και να σκηνοθετήσουν παραστάσεις στο είδος του θεατρικού ντοκιμαντέρ. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες: • σε διάφορες παραστάσεις που εντάσσονται στο είδος του θεατρικού ντοκιμαντέρ • σε έναν ομαδικό τρόπο δουλειάς, έρευνας, συγγραφής και καλλιτεχνικής συνδημιουργίας • σε κοινωνιολογικά θέματα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν την βάση και την έναρξη μιας θεατρικής αναζήτησης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • Αναγνωρίζουν τους κανονισμούς του θεάτρου ντοκιμαντέρ • Επιλέγουν μια μεθοδολογία εργασίας στο συγκεκριμένο θεατρικό είδος • Συνεργάζονται μεταξύ τους, τόσο στην έρευνα όσο και στην παραγωγή καλλιτεχνικού έργου.
Γενικές Ικανότητες
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα

φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

- Εισαγωγή στο μάθημα της Διδακτικής του Θεάτρου και στο είδος του Θεάτρου Ντοκιμαντέρ
- Παρακολούθηση θεατρικής παράστασης μέσω προτζέκτορα «Καθαρή Πόλη» (σκηνοθεσία: Ανέστης Αζάς και Πρόδρομος Τσινικόρης, 2016). Ενότητες και θέματα της παράστασης - ερωτηματολόγιο
- Μεθοδολογία στο Θέατρο Ντοκιμαντέρ - Ομαδική ανασύνταξη του ερωτηματολογίου
- Αναφορά σε τρόπους συνεργασίας με βιογραφικό περιεχόμενο από άλλες θεατρικές ομάδες και κολεκτίβες: Forced Entertainment (Αγγλία) και Blitz Theatre Group (Ελλάδα)
- Παρακολούθηση θεατρικής παράστασης μέσω προτζέκτορα «Grief and Beauty» (σκηνοθεσία: Milo Rau)
- Χωρισμός σε ομάδες και επιλογή θέματος με το οποίο θα ήθελαν να ασχοληθούν ώστε να προκύψει ένας δραματουργικός καμβάς – μια «παράσταση» στα χαρτιά στο τέλος των μαθημάτων
- Περιγραφή της «παράστασής» τους (400 λέξεις), απαντώντας στις ερωτήσεις: *ποιοι είναι, από που, τι κάνουνε – προετοιμάζουνε, γιατί και γιατί τώρα / σήμερα.*
- Ομαδική παρουσίαση από τους φοιτητές/φοιτήτριες: των κειμένων που συνέγραψαν, των συνεντεύξεων που έλαβαν, του τρόπο με τον οποίον δούλεψαν, την «παράσταση» που σχεδιάζουν για το μάθημα.
- Τελική παρουσίαση των εργασιών από τις επιμέρους ομάδες

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας • Επικοινωνία φοιτητ(ρι)ών μέσω πλατφορμών όπως ZOOM και SKYPE για το διάστημα της συνεργασίας με στόχο τη συγγραφή της εργασίας.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Εβδομαδιαίες διαλέξεις	27
Εργαστηριακές ασκήσεις	24
Μελέτη βιβλιογραφίας	20
Εκπόνηση μελέτης	30
Συγγραφή εργασίας	42

	Καλλιτεχνική δημιουργία	32
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ενεργή συμμετοχή στα μαθήματα Γραπτή ομαδική εργασία	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Artaud, Antonin (1964) *The Theatre and its Double*, Paris, Gallimard.
Barba, Eugenio (1995) *The Paper Canoe,* New York, Rutledge.
Brecht, Bertolt (1992) *Brecht on Theatre* (Translated: by John Willet), Hill & Wang.
Brook, Peter (1978) *The Empty Space*, New York, Atheneum.
Growtowski, Jerzy (2002) *Towards a Poor Theatre*, New York, Rutledge.
Roach, Joseph P (1993) *The Player's Passion*, Ann Arbor, Univ. of Michigan Press.

3. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ07	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE491/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-η φοιτήτρια θα είναι σε θέση: • Να ορίζει τη μετάφραση ως σύνθετο ιστορικό, πολιτισμικό φαινόμενο και να την τοποθετεί στο φάσμα της διαπολιτισμικής μεταφοράς • Να ορίζει τη μετάφραση ως ερμηνευτική πράξη και διαδικασία λήψης αποφάσεων • Να περιγράφει τους τύπους μετάφρασης με βάση διαφορετικά μοντέλα και να αναγνωρίζει τις διαφορές τους • Να αναγνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιήσει την ορολογία που περιγράφει το συνεχές της μετάφρασης σε επίπεδο πρακτικής

- Να ορίζει τη θεατρική μετάφραση και να περιγράφει την ιδιαιτερότητά της ως πολυσημειωτικής, διαμεσικής πρακτικής
- Να αναγνωρίζει τις διαφορετικές σχολές σκέψης στη θεωρία της θεατρικής μετάφρασης και να εντοπίζει τις διαφορές τους
- Να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους μετάφρασης και μεταγραφής στο θέατρο
- Να αναγνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιήσει στρατηγικές στη μεταφραστική διαδικασία
- Να εντοπίζει τις κύριες δυσκολίες που προκύπτουν κατά τη μεταφραστική διαδικασία και να χρησιμοποιεί τεχνικές για την αντιμετώπισή τους
- Να αξιολογεί τις τεχνικές και την αποτελεσματικότητά τους
- Να τεκμηριώνει τις αποφάσεις και τις επιλογές του στη μεταφραστική διαδικασία
- Να επιλέγει μια προσέγγιση της θεατρικής μετάφρασης και να την εφαρμόζει με συνέπεια στη μετάφραση ενός δραματικού κειμένου, χρησιμοποιώντας στρατηγικές και τεχνικές
- Να μεταγράφει κάθε είδους κείμενα για τη σκηνή
- Να αξιολογεί θεατρικές μεταφράσεις και μεταγραφές

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Η ιστορία της μετάφρασης ως κομβικής πολιτισμικής πρακτικής και η σύνδεσή της με τη θεωρία.
2. Εισαγωγή στις μεταφραστικές σπουδές.
3. Η ερμηνευτική, αντι-εργαλειακή προσέγγιση της μετάφρασης: η μετάφραση ως ερμηνευτική πράξη και ως διαδικασία λήψης αποφάσεων.
4. Η μετάφραση ως μεταγραφή. Από την πολιτισμική στροφή στις μετα-μεταφραστικές σπουδές και από τη διαγλωσσική και ενδογλωσσική στη διασημειωτική μετάφραση.
5. Εισαγωγή στη θεατρική μετάφραση. Κειμενοκεντρική, παραστασιοκεντρική προσέγγιση και σύγχρονες θεωρήσεις.
6. Το πολιτισμικό στοιχείο στη μετάφραση. Στρατηγικές και τεχνικές.
7. Περί ύφους Ι. Δήλωση, συνδήλωση, γλωσσική ποικιλία.
8. Περί ύφους ΙΙ.
9. Μετρική.
10. Ο διακειμενικός δεσμός.
11. Το συνεχές της γραφής και της μεταγραφής του δραματικού κειμένου: μετάφραση, ελεύθερη μετάφραση, απόδοση, διασκευή, διακείμενο-υπερκείμενο.
12. Υπερκειμενικές μεταγραφές και διασημειωτικές-διαμεσικές μεταφράσεις. Δραματουργία των νέων μέσων.

13. Υπερτιτλισμός

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφορίας, σε βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων και πλήρους κειμένου, βάσεις ορολογίας, ηλεκτρονικά σώματα κειμένων κ.ά.

Στη διδασκαλία αξιοποιούνται τα ψηφιακά, τα οποία επίσης εξετάζονται συστηματικά σε σχέση με τις σύγχρονες υβριδικές θεατρικές πρακτικές.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Αντιπαραβολική ανάλυση μεταφράσεων</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Εργαστηριακές ασκήσεις</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασιών</td><td>33</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>200</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Το μάθημα αξιολογείται:

• Συνεχής αξιολόγηση (20%)
• Ενδιάμεση εργασία και παρουσίαση (30%)
• Τελική εργασία (50%)
Η αξιολόγηση γίνεται στα ελληνικά και τα κριτήρια της αξιολόγησης είναι αναρτημένα από την αρχή του μαθήματος στην οικεία ιστοσελίδα.</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

<u>I. Μεταφραστικές σπουδές</u>

A. Βασική βιβλιογραφία
Bassnett, S. & Johnston, D. (2024). *Debates in Translation Studies*. Routledge.
Gentzler, E. (2017). *Translation and Rewriting in the Age of Post-Translation Studies*. Routledge.
Lefevere, A. (2017 [1992]). *Translation, Rewriting, and the Manipulation of Literary Fame*. Routledge.

Munday, J. (2016). *Introducing Translation Studies. Theories and Applications* (4rth ed.). Routledge. [2004. *Μεταφραστικές σπουδές. Θεωρίες και εφαρμογές* (Ά. Φιλιππάτος, μτφρ.). Μεταίχμιο].
Baker, M. (2022 [2018]). *Με άλλα λόγια* (Τ. Δημητρούλια-Ε. Ρέντα μτφρ., Τ. Δημητρούλια επιστ. επιμ.). Δίαυλος.
Venuti, L. (Ed.). (2021). *The Translation Studies Reader* (4th ed.). Routledge.
Venuti, L. (2019). *Contra Instrumentalism. A Translation Polemic*. University of Nebraska Press.

Β. Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Baker, M., & Saldanha, G. (Eds). (2019). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies* (3rd ed.) Routledge.
Bassnett, S. & Johnston, D. (2019). The Outward Turn in Translation Studies. *The Translator*, 25 (3), pp. 181–8.
Bassnett, S., & Lefevere, A. (1990). *Translation, history, and culture*. Pinter.
Bermann, S., & Porter C. (Eds). (2014). *A Companion to Translation Studies*. Wiley Blackwell.
Dimitroulia, T., & Kourdis, E. (2019). Introduction, *Synthèses* 9-10, "Interdisciplinarity and Translation Studies", [Special Issue], 3-10.
Even-Zohar, I. (1990). Polysystem Studies. *Poetics Today*, 11(1), Special Issue.
Gambier, Y., & Stecconi, U. (Eds.) (2019). *A World Atlas of Translation*. John Benjamins.
Gambier, Y., & van Doorslaer, L. (Eds.). (2010-2021). *Handbook of Translation Studies*. 5 vols. John Benjamins. Online at http://www.benjamins.com/online/hts/.
Hermans, T. (2014) [1999]. *Translation in Systems. Descriptive and System-oriented Approaches Explained*. Routledge.
Holmes, J. (2021 [1988]). *Translated! Papers on Literary Translation and Translation Studies*. Brill.
Ladmiral, J.-R. (2007 [1979]). *Θεωρήματα για τη μετάφραση* (Κ. Κολέ & Μ. Χ. Αναστασιάδη, μτφρ.). Μεταίχμιο.
Malmkjær, K., & Windle K. (Eds). (2011). *The Oxford Handbook of Translation Studies*. Oxford University Press.
Pym, A. (2014). *Exploring Translation Theories* (2nd ed.). Routledge.
Rundle. C. (Ed.). (2021). *The Routledge Handbook of Translation History*. Routledge.
Toury, G. (2012 [1995]). *Descriptive Translation Studies and Beyond* (Rev. ed.). John Benjamins.
Venuti, L. (1995). *The Translator's Invisibility*. Routledge.
Wolf, M. & A. Fukari (Eds.). (2007). *Constructing a Sociology of Translation*. John Benjamins.
Zanettin, F., & Rundle, C. (Eds). (2022). *The Routledge Handbook of Translation and Methodology*. Routledge.
Δημητρούλια, Τ., & Κεντρωτής, Γ. (2015). *Λογοτεχνική μετάφραση. Θεωρία και πράξη*. Κάλλιπος. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://hdl.handle.net/11419/5252.
Δημητρούλια, Τ. (2021). *Μετάφραση και μνήμη. Η μετάφραση ως μνήμη και η μνήμη στη μετάφραση*. Γκοβόστης.

ΙΙ. Θεατρική μετάφραση

Α. Βασική βιβλιογραφία

Krebs, K. (Ed.). (2014). *Translation and Adaptation in Theatre and Film*. Routledge.
Morini, M. (2022). *Theatre Translation: Theory and Practice*. Bloomsbury.
Pavis, P. (2016). *The Routledge Dictionary of Contemporary Theatre and Performance*. Routledge.
Pavis, P. (2001 [1992]). *Theatre at the Crossroads of Culture*. Routledge.

Β. Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Aaltonen, S. (2000). *Time-sharing on Stage: Drama Translation in Theatre and Society*. Multilingual Matters.
Baines, R., Marinetti C., & Perteghella, M. (Eds). (2011). *Staging and Performing Translation: Text and Theatre Practice*. Palgrave Macmillan.

Bassnett, S. (1998). Still trapped in the labyrinth: Further reflections on translation and theatre. In S. Bassnett & A. Lefevere (Eds), *Constructing cultures: essays on literary translation* (pp. 90–108). Multilingual Matters.
—— (1991). Translating for the Theater—Textual Complexities. *Essays in Poetics*, 15, 71–83.
—— (1985). Ways through the Labyrinth: Strategies and Methods for Translating Theatre Texts. In T. Hermans (Ed.), *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation* (pp. 87–102). Croom Helm.
—— (1980). Translating Dramatic Texts. In *Translation Studies* (pp. 120–32). Methuen.
—— (1978). Translating Spatial Poetry: An Examination of Theatre Texts in Performance. In J.S. Holmes, J. Lambert & R. van den Broeck (Eds), *Literature and Translation* (pp. 161–76). ACCO.
Bigliazzi, S., Kofler, P. & Ambrosi, P. (Eds). (2013). *Theatre Translation in Performance*. Routledge.
Brodie, G. (2017). *The Translator on Stage*. Bloomsbury.
Brodie, G., & Cole, E. (Eds.). (2017). *Adapting Translation for the Stage*. Routledge.
Crossley, M. (2019). *Intermedial theatre. Principles and practices*. Red Globe Press.
Dimitroulia, T. (2023). Post-dramatic mediaturgy in translation: the trials of technotexts. In L. Kostopoulou and V. Misiou (Eds), *New Paths in Theatre Translation and Surtitling* (pp. 71-94). Routledge.
Laera, M. (2019). *Theatre and translation*. Red Globe Press.
Marinetti, C. (2018). Theatre as a "Translation Zone": Multilingualism, Identity and the Performing Body in the Work of Teatro delle Albe. *The Translator*, 24(2), 128–146.
Zuber-Skerritt, O. (1980). *Page to Stage: Theatre as Translation*. Pergamon Press.
Δημητρούλια, Τ. (2022). Μεταγραφές του λόγου και του μύθου του αρχαίου δράματος. Στο Α. Παπακώστα (επιμ.), *Αξίες του Αρχαίου Ελληνικού Θεάτρου στο Χώρο και στο Χρόνο: Πολιτιστική Κληρονομιά και Μνήμη*. ΕΚΠΑ, 71-78.
Δημητρούλια, Τ. (2021). Ο Μάκβεθ του Γιώργου Χειμωνά: μετάφραση ή παραλλαγή; *Χάρτης*, 30, αφιέρωμα στον Γιώργο Χειμωνά, επιμ. Ε. Γαραντούδης, https://www.hartismag.gr/hartis-30/afierwma/o-makbeo-toy-giwrgoy-xeimwna-metafrash-h-parallagh.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Across Languages and Cultures (Budapest: Akadémiai Kiadó)
JoSTrans - The Journal of Specialised Translation
Journal of Adaptation in Film & Performance (Intellect Books)
Meta : journal des traducteurs / Meta: Translators' Journal (Presses de l'Université de Montréal)
Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice (London: Routledge)
Target (Amsterdam: John Benjamins)
Theatre Journal (Johns Hopkins University Press)
The Translator (London: Routledge)
Translation and Interpreting Studies (Amsterdam: John Benjamins)
Translation studies (London: Routledge)

Βιβλιογραφικές βάσεις

BITRA. Bibliography of Interpreting and Translation, ed. by Javier Franco (University of Alicante)
Translation Studies Bibliography (TSB), ed. by Yves Gambier and Luc van Doorslaer (Amsterdam: John Benjamins)

ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΛΟΓΟΤΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ42	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΛΟΓΟΤΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	2	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE486/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-η φοιτήτρια θα είναι σε θέση: • Να κατανοήσει τις έννοιες της διασκευής και της δραματοποίησης • Να διερευνήσει τις διαφορές μεταξύ του αφηγηματικού και του δραματικού κειμένου και να κατανοήσει τη λειτουργία της αφηγηματικής φωνής στο πρώτο και την έλλειψή της στο δεύτερο • Να μελετήσει θεατρικά έργα για παιδιά και εφήβους που ανήκουν στο είδος της διασκευής και της δραματοποίησης • Να εξοικειωθεί με τη διαδικασία μετατροπής ενός αφηγηματικού σε θεατρικό κείμενο • Να ασκηθεί σε εφαρμογές, μεταγράφοντας ποικίλα λογοτεχνικά κείμενα, εκτενέστερα και συντομότερα, σε θεατρική μορφή
Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής ικανότητας

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων κειμένων μέσα από διαδικασίες δημιουργικής γραφής

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και απαιτήσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) δίωρα μαθήματα:

1. Εννοιολογική αποσαφήνιση και οριοθέτηση της ιδιαίτερης κατηγορία θεάτρου που απευθύνεται σε κοινό ανηλίκων θεατών (Theatre for Young Audiences). Από τον όρο «παιδικό θέατρο» στο «θέατρο για ανήλικους θεατές».
2. Κώδικες του Δράματος και του Θεάτρου για τους ανήλικους θεατές: κειμενικοί και παραστασιακοί δείκτες που συγκροτούν την ιδιαίτερη αυτή μορφή θεάτρου.
3. Η διασκευή και τη δραματοποίηση ως μέθοδοι επαν-ανάγνωσης και μεταγραφής ενός λογοτεχνικού-αφηγηματικού κειμένου της παιδικής (και όχι μόνο) λογοτεχνίας σε θεατρική δημιουργία για ανήλικους θεατές.
4. Εννοιολογική οριοθέτηση των όρων της αγγλόφωνης βιβλιογραφίας: adaptation – appropriation και συγκριτική μελέτη με τους ελληνικούς όρους: διασκευή, προσαρμογή, δραματοποίηση.
5. Πηγές και πλαίσιο αναφοράς για διασκευή από την αρχαιοελληνική γραμματεία και την κλασική λογοτεχνία και το θέατρο, προκειμένου τα παιδιά και οι έφηβοι να γνωρίσουν μια διαφορετική αισθητική. Η επιλογή της ιστορίας και η θεατρική μετα-γραφή, ως προϋποθέσεις για επιτυχημένο πλαίσιο αναφοράς της διασκευής.
6. Τυπολογία του ανήλικου θεατή: ιδανικός ή εγγεγραμμένος αναγνώστης (=ο αναγνώστης στον οποίο απευθύνεται ο συγγραφέας). Στην περίπτωση του θεάτρου για παιδιά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ψυχοπνευματικός ορίζοντας των μικρών θεατών, το γνωστικό δυναμικό και οι συσσωρευμένες εμπειρίες τους Με βάση αυτά τα στοιχεία δομείται η πρόσληψη του έργου από το θεατή.
7. Η δραματοποίηση: αναλυτική παρουσίαση της οριζόντιας και κάθετης διαδικασίας για τη μεταγραφή ενός αφηγηματικού σε δραματικό κείμενο, εστιάζοντας στον προσδιορισμό των γενικών γραμμών της δράσης σε σύνδεση με τη σκηνή, καθώς και στην οργάνωση της θεατρικής δράσης (πράξη προς πράξη, σκηνή προς σκηνή).
8. Το «θέατρο της διασκευής» αντλεί τα θέματά του από τα κλασικά κείμενα της λογοτεχνίας, με σκοπό να εισαγάγει τα παιδιά και τους εφήβους στη γνωριμία μιας διαφορετικής αισθητικής. Οι δύο προϋποθέσεις που συνιστούν το επιτυχημένο πλαίσιο αναφοράς της διασκευής: η επιλογή της ιστορίας και η θεατρική της μεταγραφή.
9. Το θέατρο ως χωρο-χρονική τέχνη, η διάκριση του χρόνου σε περιόδους (πρόλογος, πράξεις, σκηνές, επίλογος) με κανονική διάκριση και συμμετρία, προκειμένου να αναδειχθεί ο ρυθμός του θεάματος. Η μορφή του χώρου σε συνάρτηση με την πλαστικότητα του σκηνικού διακόσμου, τα κοστούμια, τον φωτισμό και την υποκριτική. Η έμφαση στην ανάδειξη της μετάβασης από τα λεκτικά σημεία στα οπτικά (στοιχεία, όπως τα υλικά, οι γραμμές, τα χρώματα, τα ψιμύθια, οι κινήσεις), καθώς και στα ακουστικά σημεία (στοιχεία όπως η μουσική, η φωνή, οι θόρυβοι).
10. Ενδεικτικά κείμενα διασκευής και δραματοποίησης που δοκιμάστηκαν στη σκηνή στο πέρασμα του χρόνου. Συγκρίσεις, ταυτίσεις, διαφοροποιήσεις των κειμένων αυτών με τα αρχικά έργα από όπου αντλήθηκαν.

11. Παραγωγή δραματικού λόγου και ενός νέου κειμένου ως διασκευή, με βάση αποσπάσματα από την κλασσική δραματουργία (με συμπύκνωση σε χρόνο εγγύτερο προς τα σύγχρονα θεατρικά δεδομένα).
12. Πρακτική εφαρμογή δραματοποίησης κειμένων από την κλασική και σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και εφήβους. Από το κείμενο στη σκηνή, με τη δημιουργία πρωτότυπης σύνθεσης ενός μικρόκοσμου με δύο αποκλειστικά φανταστικούς ήρωες με ανθρώπινα χαρακτηριστικά. Οι φοιτητές σε ζευγάρια γράφουν μια σύντομη σκηνή με δύο ήρωες, την οποία προετοιμάζει, ως σκηνικό δοκίμιο στην αυτοσχέδια σκηνή, ένα άλλο ζευγάρι, ενώ αυτοί αναπτύσσουν σκηνικά το κείμενο άλλου ζευγαριού. Έτσι δίνεται η δυνατότητα να δοκιμαστούν όλες και όλοι οι μεταπτυχιακές/οί φοιτήτριες/ές στη γραφή και στη σχέση της με τη σκηνή.
13. Αναστοχασμός και αυτοαξιολόγηση, με βάση και τις παρουσιάσεις των εργασιών που έχουν προηγηθεί.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr>
<tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>52</td></tr>
<tr><td>Επισκέψεις σε θέατρα και παρακολούθηση παραστάσεων</td><td>12</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>52</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Γραπτή Εργασία με προφορική παρουσίαση</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Αναγνωστόπουλος, Β. Δ., *Τάσεις και Εξελίξεις της Παιδικής Λογοτεχνίας* Οι Εκδόσεις των Φίλων, Αθήνα 2008.

Γραμματάς, Θ., *Fantasyland. Θέατρο για Παιδικό και Νεανικό Κοινό*, τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, [Θεατρική Παιδεία, 1], Αθήνα 1999 (α΄ έκδοση 1996).

Γραμματάς, Θ. (επιμ.), *Στη Χώρα του Τοτώρα. Θέατρο για ανήλικους θεατές*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2010.

Δημάκη-Ζώρα, Μ., *Θεατρικές Σελίδες. Μελέτες για τη νεοελληνική δραματουργία και το Θέατρο για ανήλικους θεατές*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2018.
Καραγιάννης, Θ., *Ιστορία της δραματουργίας για παιδιά στην Ελλάδα (1871-1049) και στην Κύπρο (1932-1949)*, Εκδόσεις Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2012.
Κουρετζής, Λ., *Το Θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα*, Καστανιώτης, Αθήνα 1990.
Λαδογιάννη, Γ, *Το Παιδικό Θέατρο στην Ελλάδα. Ιστορία και Κείμενα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998.
Μουδατσάκις, Τ., *Η θεωρία του Δράματος στη Σχολική Πράξη. Το Θεατρικό Παιχνίδι. Η Δραματοποίηση ως Μέθοδος Προσέγγισης των Αφηγηματικών Κειμένων*, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.
Σακελλαρίου, Χ., *Οι πρωτοπόροι της ελληνικής παιδικής λογοτεχνίας. Θέατρο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1996.
Deldime, R., *Θέατρο για την Παιδική και Νεανική Ηλικία*, εισαγωγή-μετάφραση: Θόδωρος Γραμματάς, τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, [Θεατρική Παιδεία, 2], Αθήνα 1996.
Maguire, T. & Schuitema, K. (eds.), *Theatre for Young Audiences: A Critical Handbook*, Trentham Books, London 2013.
Reason, M., *The Young Audience: Exploring and Enhancing Children's Experiences of Theatre*, Trentham Books, London 2010.
Sanders, J., *Adaptation and Appropriation*, Routledge, London ^{2}2006.
van de Water, M., *TYA, Culture, Society. International Essays on Theatre for Young Audiences*, Peter Lang, Frankfurt 2012.
van de Water, M., *Theatre, Youth and Culture. A critical and historical exploration*, Palgrave Macmillan, New York 2012.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Adaptation
Youth Theatre Journal

ΕΝΔΟΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ43	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΔΟΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE490/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • Γνωρίζει τα βασικά κείμενα παγκόσμιας μεταφραστικής θεωρίας και πλείστα νεοελληνικά κείμενα θεωρίας της ενδογλωσσικής μετάφρασης στο θέατρο αλλά και στη λογοτεχνία γενικότερα, τα οποία συζητώνται στην τάξη. • Κατανοεί τα βασικά θεωρητικά μεταφραστικά μοντέλα και να τα εφαρμόζει στην πράξη, σε αρχαιοελληνικά δραματικά κείμενα.. • Αξιολογεί τα θεωρητικά μοντέλα, λαμβάνοντας πάντοτε υπ' όψιν, εκτός από το θεατρολογικό - λογοτεχνικό, και το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο.

- Ερμηνεύει τη μετάφραση ως διεπιστημονικό, κριτικό και ιστορικό εργαλείο για τον μελετητή, και ως ένα πεδίο διαλόγου, τον οποίο ενθαρρύνονται να καλλιεργήσουν με τη σειρά τους στην τάξη.
- Έμφαση δίδεται στην κατανόηση και ερμηνεία της σχέσης του παραστασιακού γεγονότος με την πράξη της μετάφρασης, ως αλληλένδετα και συγκοινωνούντα δοχεία.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία, Ομαδική Εργασία
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Πολιτική σκέψη και κρίση, Καλλιτεχνική εμπειρία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει βασικές αρχές και θέματα της ενδογλωσσικής θεατρικής μετάφρασης στην Ελλάδα (με εισαγωγική επισκόπηση και ένταξή τους σε παγκόσμια ζητήματα και προβληματισμούς της θεωρίας της μετάφρασης). Μελετώνται νεοελληνικά κείμενα μεταφραστικής θεωρίας και πράξης, και επιλεγμένες μεταφράσεις αρχαιοελληνικών δραματικών έργων, πάντα σε συνδυασμό με το ιστορικο-κοινωνικό και λογοτεχνικό-θεατρικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται. Πραγματοποιούνται επίσης εισηγήσεις από δόκιμους μεταφραστές που ασχολούνται με την μετάφραση αρχαίου δράματος για τη νεοελληνική σκηνή. Οι φοιτητές καλούνται τόσο κατά τη διάρκεια του μαθήματος όσο και στην τελική εργασία, να εκπονήσουν την δική τους μεταφραστική εκδοχή σε επιλεγμένα αρχαιοελληνικά δραματικά κείμενα, ενσωματώνοντας την διδασκόμενη θεωρία στην μεταφραστική τους πράξη.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Γενική εισαγωγή στις βασικές μεταφραστικές θεωρίες, με έμφαση στη θεατρική μετάφραση του αρχαίου δράματος.
2. Εισαγωγή στα βασικά θεωρητικά κείμενα ενδογλωσσικής μετάφρασης -το ελληνικό παράδειγμα. Ιστορικό πλαίσιο και λογοτεχνικά συγκείμενα.
3. Εισαγωγή στα βασικά θεωρητικά κείμενα ενδογλωσσικής μετάφρασης. Μεθοδολογικά εργαλεία-κείμενα Ελλήνων μεταφραστών.
4. Μεταφραστική άσκηση σε αποσπάσματα αρχαιοελληνικού δράματος. Μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης και μετάφρασης επεισοδίων και χορικών.
5. Μεταφραστική άσκηση σε αποσπάσματα αρχαιοελληνικού δράματος. Μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης και μετάφρασης επεισοδίων και χορικών.
6. Μεταφραστική άσκηση σε αποσπάσματα αρχαιοελληνικού δράματος. Μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης και μετάφρασης επεισοδίων και χορικών.
7. Συνάντηση με θεατρικό μεταφραστή ή/και σκηνοθέτη.
8. Συγκριτική εξέταση νεοελληνικών θεατρικών μεταφράσεων του έργου-παραδείγματος. Συζήτηση με τους φοιτητές για τις μεταφραστικές επιλογές τους και τις επιλογές των προηγούμενων μεταφραστών.
9. Παρουσίαση γραπτής εργασίας και μικρή μεταφραστική άσκηση στο έργο που μελετήθηκε.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Προβολή πληροφοριακού υλικού για νεότερες παραστάσεις αρχαίων έργων και τη μετάφρασή τους με τη χρήση P.P., DVDs ή Διαδικτύου (μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα, συνεντεύξεις, κριτικές κ.ά.) .</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας (συμπεριλαμβάνεται 1 τρίωρη σεμιναριακή διάλεξη προσκεκλημένου καλλιτέχνη)</td><td>78</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και Ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>40</td></tr>
<tr><td>Μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>42</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Γραπτή εργασία και προφορική μεταφραστική άσκηση</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Στ. Αθήνη, «Η ενδογλωσσική μετάφραση», στο: *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας,* επιστ. επιμ. Μ.Ζ. Κοπιδάκης, Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, Αθήνα 1999, σ. 308-9.

Ν. Βαγενάς, *Ποίηση και Μετάφραση,* Στιγμή 1989, σ. 13-47.

S. Bassnett, *Translation Studies,* Routledge London and New York, London 2004 (3d ed.), σ. 119-131.

W. Benjamin, «Η αποστολή του μεταφραστή [Die Aufgabe des Übersetzers]», προλ.-μετ. Γ. Σαγκριώτης, *Μετάφραση '03,* τεύχος 9, Αθήνα, Δεκ. 2003, σ. 131-147.

Κ. Γεωργουσόπουλος, Οι πλάγιες ερωτήσεις του Πορφύριου, Καστανιώτης, Αθήνα 1984, σ. 149-50.

Γ. Γιατρομανωλάκης: «Αρχαία ελληνική τραγωδία: Ορισμένα μεταφραστικά προβλήματα», στο: *Πρωτότυπο και μετάφραση. Πρακτικά συνεδρίου, Αθήνα 11-15 Δεκεμβρίου 1978,* Σπουδαστήριο Κλασσικής Φιλολογίας, Αθήνα 1980, σ. 99-113.
Τζ. Γουίλιαμς-Α. Τσέστερμαν*, Ο Χάρτης. Η Έρευνα στις Μεταφραστικές Σπουδές. Οδηγός για νέους ερευνητές, επιμ. Μ. Σιδηροπούλου, ύψιλον/βιβλία,* Αθήνα 2010 (τα κεφάλαια που έχετε αναρτημένα στην ηλεκτρονική τάξη οπωσδήποτε, κι ό,τι άλλο θεωρήσετε χρήσιμο).
Τ. Δημητρούλια-Γ. Κεντρωτής*, Λογοτεχνική μετάφραση-θεωρία και πράξη,* Κάλλιπος-ηλεκτρονικά συγγράμματα (κεφ. 6ο: Η μετάφραση του θέατρου : https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5257?locale=el)
Τιτίκα Δημητρούλια, «Μεταγραφές του λόγου και του μύθου του αρχαίου δράματος», A. Papakosta (ed.), *Values of Ancient Greek Theatre Across Space and Time: Cultural Heritage and Memory*, International Theatre Conference, Online, 6-7 November 2021, ΕΚΠΑ-Vast, Athens 2022, σ. 71-80 [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDF-files/anakoinwseis/ekdoseis/0711_final_european_program_horizon_2020.pdf]
Ο. Ελύτης, *Δεύτερη Γραφή,* Ίκαρος, Αθήνα 1996 (σ. 9-11).
[Ο. Ελύτης] *Σαπφώ,* ανασύνθεση-απόδοση Οδ. Ελύτης, ίκαρος, 1997 (3η), σ. 163-6.
S. Grammenidis – G. Floros, «The Greek-speaking tradition», στο: Y. Gambier-U. Stecconi (eds), *A World Atlas of Translation,* Amsterdam/Philadelphia 2019, σ. 323-354.
R. Jakobson, «Η μετάφραση από τη σκοπιά της γλωσσολογίας [On linguistic aspects of Translation, 1959]», στο: *Δοκίμια για τη γλώσσα της λογοτεχνίας*, μετ. Ά. Μπερλής, Εστία, Αθήνα 2009, σ. 139-148.
Ι.Θ. Κακριδής, *Το μεταφραστικό πρόβλημα,* Ίκαρος 1948 (επιλογή).
Γ. Κεντρωτής, *Ποδήλατα και ποδηλάτες. Περί μεταφράσεως ο λόγος,* Gutenberg 2022 (κεφ. "Η γλώσσα της ποίησης, η λεγόμενη *ενδογλωσσική μετάφραση* και τα *επιγράμματα* του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου προς τον Μέγα Βασίλειο για την εκδημία του", σ.548-565 -ιδίως οι τελευταίες σελίδες).
D.Konnoly-A.Bakopoulou-Halls, «Greek tradition», στο: M.Baker-K.Malmkjaer (eds), *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge. London and New York, 2000, σ. 428-438.
Α. Κυριακίδης, *Ο Χόρχε Λουίς Μπορχες και η αγωνία της μετάφρασης*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2019.
D. N. Maronitis, "Intralingual Translation: Genuine and False Dilemmas", στο: A.Lianeri-V. Zajko (eds), *Translation and the Classic. Identity as Change in the History of Culture,* Oxford University Press 2008, σ. 367-386.
Δ.Ν.Μαρωνίτης, "Τυπολογία και παθολογία της ενδογλωσσικής μετάφρασης», στο: http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/education/translation/support/types.html
Γ. Μπλάνας, *Για την Μετάφραση του Αρχαίου Δράματος,* εκδ. Bibliotheque, Αθήνα 2020.
H. Mülller, «Αίας για παράδειγμα», στο: *Δύστηνος Άγγελος. Επιλογή από κείμενα για το θέατρο, Ποιήματα και Πεζά*, εισ.-επιλ.-μετ.: Ελ. Βαροπούλου, Άγρα, Αθήνα 2001, σ. 119-124 [http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/anthology/mythology/browse.html?text_id=749]
Στρ. Πασχάλης, «Η τραγωδία του έρωτα», στο: *Ευριπίδη Ιππόλυτος,* μετ. Στρ. Πασχάλης, επίμ. Ι. Ρεμεδιάκη, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2019, σ. 10-6.
Β. Πούχνερ, «Για μια θεωρία της θεατρικής μετάφρασης», στο: *Δραματουργικές Αναζητήσεις. Πέντε μελετήματα,* Καστανιώτης, Αθήνα 1995, σ. 15-79.
Ι. Ρεμεδιάκη, «Η πρώτη παράσταση της 'Αντιγόνης' στην Ελλάδα και τη Γερμανία. Μεταφραστικές και άλλες σχέσεις», στο: *Σχέσεις του νεοελληνικού θεάτρου με το ευρωπαϊκό. Πρακτικά Β' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου,* 'Παράβασις-Μελετήματα [3]', εκδ. Ergo, Αθήνα 2004, σ. 155-161.
» (διδακτ. διατριβή), «Οι μεταφράσεις της *Αντιγόνης* του Σοφοκλή στη νεοελληνική σκηνή (1850-2000)», Αθήνα 2007

(http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/27528#page/1/mode/2up) [ιδίως όλα τα μεταφραστικά σημειώματα-μαρτυρίες, και τα τμήματα Β-Γ]

» «Η μετάφραση της παράστασης: *Αντιγόνη - Πέρσες*». Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής.* Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 313-319 [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/depts/theatre.uoa.gr/www/uploads/ereyna/synedria/Apo_tin_xwra_twn_keimenwn_PRAKTIKA_SYNEDRIOUfinal.pdf]

» «Για τον Έρωτα και τη Μετάφραση», στο: *Ευριπίδη Ιππόλυτος,* μετ. Στρ. Πασχάλης, επίμ. Ι. Ρεμεδιάκη, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2019, σ. 82-90.

» «Αντιγόνη / Αθήνα: Μεταφράζοντας τον 21ο αιώνα», *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, τ. ΜΔ΄ (2013-2020), Αθήνα 2020, σ. 441-456.

» «Η μετάφραση της *Αντιγόνης* στη νέα ΣΚΗΝΗ. Μια κοινή ματιά», στον τόμο / πρακτικά: Α. Ταμπάκη-Αλ. Αλτουβά (επιμ.), *Ο σκηνοθέτης, ο ηθοποιός Λευτέρης Βογιατζής. Μελέτες και μαρτυρίες για το έργο του,* Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2020, σ. 142-155.

» «Η Αντιγόνη στη νεοελληνική σκηνή: Σκέψεις για την ιδεολογία της μετάφρασης», στο: Ανδρ. Μαράτος (επιμ.), 1821-2021. Μνήμες Τεχνών-Θραύσματα ιστορίας, Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς / νήσος, Αθήνα 2021, σ. 177-190.

Νάντια Σερεμετάκη, "Θλιμμένοι, όχι θλιβεροί Τροπικοί. Νέες λέξεις, νέος λόγος. Η ανθρωπολογική έννοια της πολιτισμικής μετάφρασης", *Καθημερινή,* 25-26/3/23 https://www.kathimerini.gr/culture/562338652/thlimmenoi-ochi-thliveroi-tropikoi/

Γ. Σεφέρης, *Μεταγραφές*, επιμ. Γ, Γιατρομανωλάκης, Ίκαρος, Αθήνα 2000 (σ. 227-66).

Δ. Σολωμού, "Διάλογος", *Άπαντα. τ.2ος. Πεζά και Ιταλικά,* επιμ. Λ. Πολίτης, Ίκαρος 1986(4η), σ. 9-30.

Θ.Κ. Στεφανόπουλος, «Η μετάφραση της αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας: Διαπιστώσεις και Ερωτήματα», *Λογείον 1/2011,* σ. 307-317: https://www.logeion.upatras.gr/sites/logeion.upatras.gr/files/pdffiles/logeion_1_stefanopoulos_0.pdf [αντλημένο: 7/6/22]

Α. Ταμπάκη, *Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης. 18ος αιώνας-Ο Διαφωτισμός*, Καλλίγραφος, Αθήνα 2018, σ. 11-8, 123-35.

Γ. Χειμωνάς, «Πρόλογος», στο: *Ευριπίδη Βάκχες,* μετ. Γ. Χειμωνάς, Καστανιώτης 1992, σ. 1-9.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ44	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Β΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE493/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-η φοιτήτρια θα είναι σε θέση να: • Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα μορφολογικά, υφολογικά και δραματουργικά γνωρίσματα εμβληματικών και σύγχρονων έργων του αγγλόφωνου θεάτρου, με αναφορά στη μετάφραση και τη διασκευή τους. • Αναγνωρίζει και να διαχειρίζεται τα κοινωνιογλωσσολογικά, πραγματολογικά και πολιτισμικά στοιχεία των κειμένων αφετηρίας. • Εντοπίζει τις ειδικές μεταφραστικές δυσκολίες των θεατρικών κειμένων. • Προσδιορίζει στρατηγικές μετάφρασης. • Σχεδιάζει και οργανώνει τη μεταφραστική διαδικασία για βέλτιστη υλοποίηση του έργου (τεχνικές). • Αναγνωρίζει και επιλύει ζητήματα θεατρικής μετάφρασης και δυσκολίες στη διόρθωση-επιμέλεια κειμένων για το νεοελληνικό θέατρο. • Αναγνωρίζει την ιδεολογική, δομική και αισθητική διάσταση του κειμένου, όπως υλοποιούνται μέσα από συγκεκριμένες επιλογές του δραματουργού, και να επιλέγει συνειδητά τους τρόπους απόδοσής τους. • Αιτιολογεί τις μεταφραστικές επιλογές του/της. • Εξοικειώνεται με σύγχρονες στρατηγικές και τάσεις μετάφρασης του Αγγλοσαξονικού θεάτρου στη νεοελληνική θεατρική σκηνή.

- Αξιολογεί τη μεταφραστική διαδικασία σε σχέση με το σκοπό και το κοινό του μεταφρασμένου έργου.
- Δημιουργεί διαφορετικού προσανατολισμού θεατρικές μεταφράσεις και διασκευές στα νέα ελληνικά έργων του αγγλόφωνου θεατρικού ρεπερτορίου.
- Εξοικειώνεται με το έργο σημαντικών Ελλήνων μεταφραστών/τριών που μετάφρασαν αγγλόφωνα έργα για το νεοελληνικό θέατρο.
- Ερμηνεύει κριτικά την επιτυχία κάποιων θεατρικών μεταφράσεων.
- Αποδέχεται ότι κάθε θεατρική μετάφραση συνιστά αναδημιουργία του θεατρικού έργου-πηγής, καθώς το θεατρικό κοινό εξοικειώνεται μαζί του χάρη στο μεταφραστικό έργο.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Δομικά στοιχεία θεατρικού κειμένου- προφορικότητα και πυκνότητα- περιγραφή υφολογικών χαρακτηριστικών και διαφοροποίηση θεατρικής γλώσσας από τα λοιπά λογοτεχνικά είδη.
2. Σύγχρονες μεταφραστικές θεωρίες- αναδρομή στην θεατρική μεταφραστική θεωρία και μεθοδολογία – τεχνικές μετάφρασης.
3. Εφαρμογή βασικών μεταφραστικών φίλτρων- επιλογή αποσπασμάτων από αμετάφραστα σύγχρονα θεατρικά έργα του αγγλόφωνου (αγγλικού, ιρλανδικού, αμερικανικού, καναδικού κ.ά.) θεάτρου – εντοπισμός μεταφραστικών προκλήσεων.
4. Η έρευνα του μεταφραστή- εξοικείωση με το άμεσο κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό πλαίσιο του έργου στη γλώσσα-πηγή, προσδιορισμός μεταφραστικού στόχου.
5. Ανατομία μιας μετάφρασης- ανάλυση εμβληματικών μεταφράσεων από αντιπροσωπευτικά έργα του αγγλόφωνου ρεπερτορίου για το νεοελληνικό θέατρο.
6. Συγκριτική της μετάφρασης Ι- κριτική αντιπαραβολή του ίδιου έργου/αποσπάσματος -η μεταβλητή της χρονικής απόστασης
7. Συγκριτική της μετάφρασης ΙΙ- αντιπαραβολή μεταφράσεων των σπουδαστών με δόκιμες υπάρχουσες μεταφράσεις που διακρίθηκαν στο νεοελληνικό θέατρο,
8. Επιλογή θεατρικού έργου προς μετάφραση- ενσωμάτωση στο κοινωνικοπολιτικό του πλαίσιο- προσδιορισμός ‘προβληματικών’ περιοχών από πλευράς μετάφρασηςς.
9. Η μετάφραση ως ελευθερία – η πρακτική της απόδοσης-διασκευής-σημεία διαφοροποίησης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφορίας, σε λεξικά, βάσεις ορολογίας, ηλεκτρονικά σώματα κειμένων κ.ά.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Μελέτη βιβλιογραφίας και ασκήσεις με επίκεντρο την εφαρμογή θεωρητικών μοντέλων</td><td>33</td></tr>
<tr><td>Μετάφραση και μεταφραστικός σχολιασμός (προετοιμασία ατομικών εργασιών που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων)</td><td>55</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>60</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Το μάθημα αξιολογείται:
Με γραπτή εργασία στα ελληνικά: μετάφραση (αγγλικά προς ελληνικά) και μεταφραστικός σχολιασμός.
Συνυπολογίζεται επίσης η επιτυχής συμμετοχή στις επί μέρους εργασίες οι οποίες παρουσιάζονται στην τάξη κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Aaltonen, S. (2002). *Research into Theatre Translation: The Challenge of an Iceberg*. University of Tampere.

Bigliazzi, S., Kofler, P. & Ambrosi, P. (Eds). (2013). *Theatre Translation in Performance*. Routledge.

Tarantini, A.-T. (2021). *Theatre Translation*. Springer International Publishing.

- *Συμπληρωματική βιβλιογραφία*

Ager, D. (1996). *Language Policy in Britain and France*. Cassels.

Bassnett, S. (1985). Ways Through the Labyrinth: Strategies and Methods for Translating Theatre Texts. In T. Hermans (Ed.), *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation* (pp. 87–102). Croom Helm.

Bassnett, S. (1990). Translating for the theatre-Textual Complexities. *Essays in Poetics*, 15, 71-83.

Bassnett, S. (1991). Translating for the Theatre: The Case Against Performability. *TTR*, 4(1), 99–111.

Bassnett, S. (1998). Still trapped in the labyrinth: Further reflections on translation and theatre. In S. Bassnett & A. Lefevere (Eds), *Constructing cultures: essays on literary translation* (pp. 90–108). Multilingual Matters.

Brisset, Annie (1996). *A Sociocritique of Translation: Theatre and Alterity in Quebec 1968–1988* (R. Gill & R. Cannon, Transl). Toronto University Press.

Coelsch-Foisner, Sabine, and Holger Michael Klein, eds. (2005). *Drama Translation and Theatre Practice*. Peter Lang.

Espasa Boras, E. (2005). Theatre and translation: Unequal exchanges in a supermarket of cultures. In A. Branchadell & L. West (Ed.), *Less Translated Languages* (pp. 137-145). John Benjamins.

Gostand, R. (1980). Verbal and non-Verbal Communication: Drama as Translation. In O. Zuber (Ed.), *The Languages of Theatre: Problems in the Translation and Transposition of Drama* (pp. 1-9). Pergamon Press.

McDonagh, M. (1998). Plays:1 The Leenane Trilogy. Methuen New Theatrescripts.

Nida, E.A. (1975). *The Componential Analysis of Meaning*. Mouton.

Nikolarea, E. (2002). Performability versus Readability: A Historical Overview of a Theoretical Polarization in Theatre Translation. *Translation Journal,* 6(4). https://translationjournal.net/journal/22theater.htm

O Riagáin, P. (1997). *Language Policy and Social Reproduction: Ireland 1893-1993* (pp. 47-48). Clarendon Press.

Papaconstantinou, A. (2004). *Translemics, A Coursebook on Translation Studies* (pp. 121-126). Leader Books.

Pavis, P. (1989). Problems of Translation for Stage: Intercultural and Post-Modern Theatre. In Scolnicov, H., & Holland, P. (Eds), *The Play out of Context: Transferring Plays from Culture to Culture* (pp. 25-45). Cambridge University Press.

Short, M. (1998). From Dramatic Text to Dramatic performance. In J. Culpeper, M. Short, P. Verdonk (Eds), *Exploring the Language of Drama* (pp. 6-18). Routledge.

Sidiropoulou, M. (2002). Contrastive Linguistic Issues in Theatre and Film Translation. Typothito-George Dardanos.

Zuber-Skerritt, O. (1988). Towards a Typology of Literary Translation: Drama Translation Science. Meta, 33(4), 485–490.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΜ16	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE657/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-η φοιτήτρια θα είναι σε θέση να: • Ορίζει τη δραματοποίηση και να αναγνωρίζουν τα είδη και τις μορφές της. • Αναλύει τη δομή και τα δραματουργικά στοιχεία ενός θεατρικού έργου. • Μετασχηματίζει αφηγηματικά στοιχεία (αφήγηση, περιγραφή, εσωτερικό μονόλογο) σε • σκηνική δράση και διάλογο. • Δημιουργεί δραματικούς χαρακτήρες με ψυχολογικό και σκηνικό βάθος.5. Σχεδιάζουν τη δομή, τη σύγκρουση και τη ροή ενός δραματοποιημένου έργου. • Γράφοει και παρουσιάζει ένα ολοκληρωμένο θεατρικό απόσπασμα βασισμένο σε • λογοτεχνικό κείμενο.
Γενικές Ικανότητες
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στη μετατροπή αφηγηματικού λόγου (διήγημα, μυθιστόρημα, αφήγηση) σε θεατρική γραφή μέσα από τη διαδικασία της δραματοποίησης.
Οι φοιτητές εξερευνούν τη σχέση ανάμεσα στη λογοτεχνική αφήγηση και τη σκηνική πράξη, αναλύουν παραδείγματα, και δημιουργούν τη δική τους δραματοποιημένη εκδοχή ενός διηγήματος.
Η προσέγγιση είναι θεωρητική, δημιουργική και βιωματική, με συνδυασμό αναλύσεων, συγγραφικών ασκήσεων και εργαστηρίων ανάγνωσης.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή στη Δραματοποίηση. Τι είναι δραματοποίηση – διασκευή – adaptation. Είδη δραματοποίησης. Από την αφήγηση στη σκηνή.
2. Δομές Θεάτρου και Αφήγησης. Θεατρικές δομές: αριστοτελική, τριμερής, επεισοδιακή, κυκλική. Ανάλυση σκηνικής αρχιτεκτονικής.
3. Από την Αφήγηση στη Δράση. Ο αφηγητής και η απουσία του. Δράση, γεγονός, ενέργεια. Μεταγραφή περιγραφής σε πράξη.
4. Χαρακτήρας : Από το Διήγημα στο Ρόλο. Κίνητρο, στόχος, εμπόδιο. Εσωτερική και εξωτερική δράση.
5. Χαρακτήρες : Σχέσεις και Συγκρούσεις. Ρόλοι, σχέσεις εξουσίας, αντιθέσεις. Ανάπτυξη δραματικών σχέσεων.
6. Αρχές Σχεδίασης ιστορίας. Premise, theme, setup, climax. Story arc και scene arc
7. Η Σύγκρουση. Εσωτερική, διαπροσωπική, κοινωνική, ιδεολογική. Η ένταση ως κινητήρια δύναμη.
8. Διάλογος : Φωνή και Υποκείμενο. Ρυθμός, τόνος, subtext. Από τον εσωτερικό μονόλογο στον διάλογο.
9. Διάλογος : Ρυθμός, Παύση, Σιωπή. Tempo, σιωπή, υπονοούμενο. Πώς γράφεται η σιωπή.
10. Από το κείμενο στη Σκηνή. Οπτικά στοιχεία, χώρος, σκηνικές οδηγίες. Η σχέση συγγραφέα–σκηνοθέτη.
11. Εργαστήριο Σύνθεσης. Ενσωμάτωση όλων των στοιχείων σε ολοκληρωμένο απόσπασμα. Πρώτη παρουσίαση εργασιών.
12. Ανάγνωση & Feedback I. Ανάγνωση πρώτων εκδοχών, ανατροφοδότηση.
13. Ανάγνωση & Feedback II / Κλείσιμο. Παρουσίαση τελικών δραματοποιήσεων. Συζήτηση, αξιολόγηση, αναστοχασμός.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας. Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
	Θεωρητική διδασκαλία με παραδείγματα	27
	Εργαστηριακές ασκήσεις και αυτοσχεδιασμοί	70
	Αναλυση και δραματοποιηση διηγηματων	68
	Αναγνώσεις και συζητήσεις	35
	Ανατροφοδότηση (feedback) σε στάδια συγγραφής	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Συμμετοχή / Παρουσία / Σύντομες ασκήσεις 20% Ενδιάμεση εργασία (outline ή σκηνή 2-3 σελίδων) 30% Τελική εργασία (δραματοποίηση διηγήματος, 8–10 σελ.) 50%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Hutcheon, Linda. *A Theory of Adaptation*. New York / London: Routledge, 2006.

Egri, Lajos. *The Art of Dramatic Writing: Its Basis in the Creative Interpretation of Human Motives*. New York: Simon & Schuster, 2004.

Χατζηγιαννίδης, Α. *Περί Δραματουργίας.*

Neelands, Jonothan, and Tony Goode. *Structuring Drama Work: A Handbook of Available Forms in Theatre and Drama*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990.

Benedetti, Jean. *Stanislavski and the Actor: The Final Acting Lessons, 1935–38*. London: Methuen Drama, 1998.

Pinter, Harold. *Plays* London: Faber and Faber, 1998.

Brook, Peter. *The Empty Space*. London: Penguin Classics, 2008.

Sanders, Julie. *Adaptation and Appropriation*. Abingdon / New York: Routledge, 2005.

McKee, Robert. *Story: Substance, Structure, Style, and the Principles of Screenwriting*. London: Methuen, 1999.

Edgar, David. *How Plays Work*. London: Nick Hern Books, 2009.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ45	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στους κανόνες και τα χαρακτηριστικά της γραφής ενός θεατρικού έργου. Οι παραδόσεις έχουν στόχο να φέρουν τον φοιτητή σε επαφή με κάθε ένα από τα απαραίτητα δημιουργικά εργαλεία που είναι απαραίτητα για τη δημιουργία ενός θεατρικού έργου. Την πλοκή ως βασική ραχοκοκαλιά του δραματικού έργου. Τον διάλογο ως το βασικότερο θεατρικό εργαλείο και το στοιχείο αυτό που διαχωρίζει τη θεατρική γραφή από όλες τις άλλες εκφάνσεις της γραφής. Τους χαρακτήρες ως ταυτόχρονα σημεία ιδεών και δραματικής έντασης. Τους όρους με τους οποίους ξεκινά ένα θεατρικό έργο και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί αυτό να κλείσει. Ταυτόχρονα το μάθημα έχει ως στόχο να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με μια σειρά από αφηγηματικά μοτίβα, εργαλεία και τρόπους που χρησιμοποιούνται και εφαρμόζονται στην θεατρική αλλά ταυτόχρονα και στην κινηματογραφική και τηλεοπτική αφήγηση. Το μάθημα εστιάζει ταυτόχρονα σε όλες τις μορφές δραματικού λόγου. Στο έργο με πολλές πράξεις αλλά ταυτόχρονα στο μονόπρακτο, τον μονόλογο, το solo perfoming κτλ. Η κάθε παράδοση ακολουθείται από μια σειρά ασκήσεων που έχει ως στόχο την εφαρμογή της θεωρητικής παράδοσης. Μέσα από την πρακτική οι φοιτητές καλούνται να εμπεδώσουν επί της ουσίας την θεωρία. Τέλος, τα μαθήματα καταλήγουν σε μια γραπτή εργασία όπου οι φοιτητές καλούνται να εφαρμόσουν το σύνολο των γνώσεων που αποκόμισαν. Να δημιουργήσουν ένα μονόπρακτο

με βάση τους κανόνες και τις αρχές που διδάχτηκαν στο μάθημα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τα βασικά εργαλεία για τη δημιουργία ενός θεατρικού έργου
- Αναγνωρίζει διαφορετικές μορφές θεατρικού λόγου
- Εντοπίζει τα κεντρικά στοιχεία της δομής κάθε θεατρικού έργου
- Εξασκηθεί στους τρόπους εφαρμογής της θεωρίας στην πράξη μέσω ασκήσεων
- Εξοικειωθεί με αφηγηματικά μοτίβα, εργαλεία και τρόπους τόσο της θεατρικής όσο και της κινηματογραφικής και τηλεοπτικής αφήγησης
- Δημιουργήσει το δικό του θεατρικό έργο

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Η δομή του θεατρικού έργου: Οι 4 ερωτήσεις που κάθε θεατρικό έργο απαντά. Οι 3 σκηνές στις οποίες τις απαντά.
2. Κάθε ιστορία είναι η ίδια ιστορία: Το ταξίδι του ήρωα, η μονομυθία και ο ήρωας με τα χίλια πρόσωπα.
3. Η πλοκή είναι το θεατρικό έργο.
4. Ο διάλογος ως βασικό θεατρικό εργαλείο.
5. Οικοδομώντας τους χαρακτήρες.
6. Μοντέλα έναρξης- Μοντέλα φινάλε.
7. Ανάλυση του Μονόπρακτου: «Οι Καβαλάρηδες στην θάλασσα» του Συνγκ.
8. Η θεατρική γραφή ως παιχνίδι.
9. Ανάλυση του θεατρικού έργου: «Το σπίτι της κούκλας» του Ίψεν.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***

	Διαλέξεις	27
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθόδων, πρακτικών και τεχνοτροπιών.	23
	Μελέτη βιβλιογραφίας	50
	Συγγραφή εργασίας	75
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μέσω της τελικής εργασίας και της δημιουργίας ενός μονόπρακτου στο οποίο ο φοιτητής θα εφαρμόσει κάθε ένα από τα στοιχεία που διδάχτηκε.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Joseph Campbell, *Ο ήρωας με τα χίλια πρόσωπα*, Εκδόσεις Ιάμβλιχος, 2001.
Γιόχαν Χουζίνγκα, *Ο άνθρωπος και το παιχνίδι*, Εκδόσεις Γνώση, 1989.
Αριστοτέλης, *Ποιητική*, Εκδόσεις Κέδρος, 2007.
Kenneth Thorpe Rowe, *Write that play*, Εκδόσεις Funk &Wagnalls, 1939.
Christopher Vogler, *The Writer's Journey: Mythic Structure for Writers*, 3d edition, Michael Wiese Productions, 2007.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ46	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE654/			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-η φοιτήτρια θα είναι σε θέση να: • Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της θεατρικής γραφής • Προσλαμβάνουν και να αναλύουν τις πολλαπλές εκφάνσεις της σκηνικής δραματουργίας • Χειρίζονται τα βασικά δομικά στοιχεία της θεατρικής γραφής • Έχουν μια κριτική θεώρηση των εξελίξεων της σκηνικής δραματουργίας • Διαθέτουν μια ευρεία οπτική πάνω στους σύγχρονους προβληματισμούς και πειραματισμούς της θεατρικής πράξης. • Διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα μορφολογικά, υφολογικά και δραματουργικά γνωρίσματα του θεατρικού έργου. • Εντοπίζουν τις συγγραφικές δυσκολίες και ιδιαιτερότητες των θεατρικών κειμένων. • Αξιολογούν την συγγραφική διαδικασία σε σχέση με το παραγώμενο παραστάσιμο προϊόν.
Γενικές Ικανότητες
Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση θεατρικών κειμένων Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Δομικά στοιχεία θεατρικού κειμένου- προφορικότητα και πυκνότητα- περιγραφή υφολογικών χαρακτηριστικών και διαφοροποίηση θεατρικής γλώσσας από τα λοιπά λογοτεχνικά είδη.
2. Ο χαρακτήρας: η δόμηση του ήρωα και τα αρχέτυπα των δραματουργικών τόξων
3. Ο χαρακτήρας: η δόμηση του αντιήρωα και τα αρχέτυπα των δραματουργικών τόξων
4. Η πλοκή: άξονας ιστορίας και τεχνικές πλοκής με βάση την αριστοτελική θεώρηση της δραματικής *περιπέτειας*
5. Η πλοκή: επιμέρους μοτίβα και σχήματα μυθοπλασίας
6. Ο χώρος: οι έννοιες του σκηνικού, παραστατικού και δραματικού χρόνου και η συμβολή του στην εξέλιξη της πλοκής.
7. Ο χρόνος: οι έννοιες του σκηνικού, παραστατικού και δραματικού χρόνου και η επίδραση του στα επιμέρους δομικά στοιχεία του θεατρικού έργου.
8. Υποείδη στην θεατρική δραματουργία και ιδιαιτερότητες.
9. Σύγχρονες συγγραφικές θεωρίες και πρακτικές- θεματολογία του σύγχρονου νεοελληνικού έργου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td colspan="2">Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ</td><td colspan="2">Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td></tr>
<tr><td></td><td>Διαλέξεις</td><td>27</td></tr>
<tr><td></td><td>Μελέτη βιβλιογραφίας και ασκήσεις με επίκεντρο την εφαρμογή θεωρητικών μοντέλων</td><td>33</td></tr>
<tr><td></td><td>Συγγραφή και συγγραφικός σχολιασμός (προετοιμασία ατομικών εργασιών που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων)</td><td>55</td></tr>
</table>

	Συγγραφή εργασίας	60
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Το μάθημα αξιολογείται: Με γραπτή εργασία στα ελληνικά: συγγραφή και συγγραφικός σχολιασμός. Συνυπολογίζεται επίσης η επιτυχής συμμετοχή στις επί μέρους εργασίες οι οποίες παρουσιάζονται στην τάξη κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ξένη Βιβλιογραφία

Bly, Mark (2021). *New Dramaturgies: Strategies and Exercises for 21st Century Playwriting (Focus on Dramaturgy)*, Routledge.
McDonaugh,M. (1998). *Plays:1 The Leenane Trilogy*. London: Methuen New Theatrescripts.
Nida, E.A. (1975). *The Componential Analysis of Meaning*. The Hague: Mouton.
O Riagáin, P. (1997). *Language Policy and Social Reproduction*: Ireland 1893-1993. Oxford:Clarendon Press.
Toscan Richard (2012) *Playwriting Seminars 2.0: A Handbook on the Art and Craft of Dramatic Writing with an Introduction to Screenwriting*. Oxford: Clarendon Press.
Clark Leroy (2007) *Practical Playwriting: A Guide to Writing for the Stage*, Boston : Pearson/Allyn and Bacon.
Short, M. (1998). "From Dramatic Text to Dramatic performance". In J. Culpeper, M. Short, P. Verdonk (eds), *Exploring the Language of D*rama. London: Routledge.
Weiland, K.M. (2016) *Creating Character Arcs: The Masterful Author's Guide to Uniting Story Structure, Plot, and Character Development*, M.M. Mukhi & Sons.
Wolf Carol (2012)Playwriting: *The Merciless Craft: Comprehensive Techniques for Mastering Beginning,Intermediate, and Advanced Playwriting*, Bakersfield Press.

Ελληνική Βιβλιογραφία

Η τέχνη της γραφής : Συμβουλές σε ένα νέο συγγραφέα, Άντον Τσέχοφ επιμέλεια: Πιέρο Μπρουνέλλο μετάφραση: Βασίλης Ντινόπουλος, Εκδόσεις Πατάκη, 2007
Η τέχνη της γραφής στον 20ό αιώνα: Σαράντα τρεις συζητήσεις με κορυφαίους συγγραφείς, Αλέξης Ζήρας, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2000
Noel Greig, *Θεατρική γραφή, ένας πρακτικός οδηγός*, μετάφραση Πένυ Φυλακτάκη, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2007

Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕ47	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΓΡΑΦΕΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	7

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα επιλογής στοχεύει να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τις φοιτήτριες των Θεατρικών Σπουδών με στοιχεία της κινηματογραφικής γραφής σε διάλογο με τον θεατρικό λόγο. Ο συγκεκριμένος άξονας περιλαμβάνει δίωρες διαλέξεις με συνδυασμό διδακτικών προβολών , με στόχο να δημιουργήσει ερεθίσματα κριτικής θέασης και μελέτης της γραφής διαφόρων ειδών κινηματογραφικών ταινιών, δίνοντας έμφαση στο πεδίο τής κινηματογραφικής ιδιαιτερότητας αλλά και των κοινών κωδίκων των δύο Τεχνών. Προκειμένου να επιτευχθούν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα , οι φοιτητές/τριες καλούνται να παρακολουθήσουν ταινίες στην αίθουσα διδασκαλίας (καθώς και συνιστώμενες σε κατ ιδίαν θέαση), με αναφορές στα μεγάλα αισθητικά κινηματογραφικά ρεύματα του παγκόσμιου κινηματογράφου (κλασσικό αφηγηματικό στύλ, γερμανικός εξπρεσσιονισμός, γαλλικός ιμπρεσσιονισμός και ποιητικός

ρεαλισμός, ιταλικός νεορεαλισμός, γαλλικό νέο κύμα).

Εισάγονται επίσης στις έννοιες του μοντερνισμού και της μπρεχτικής αποστασιοποίησης στον κινηματογράφο και το θέατρο. Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στον κινηματογράφο του δημιουργού και στον Νέο ελληνικό κινηματογράφο.

Θίγονται επίσης ζητήματα που αφορούν τις σύγχρονες συζητήσεις για την έμφυλη διάσταση του κινηματογραφικού λόγου και τη γυναικεία γραφή. Οι μεταγραφές της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας στον κινηματογράφο τίθενται ως παράδειγμα της σχέσης θεατρικού και κινηματογραφικού λόγου αλλά και πεδίου έμφυλων αναγνώσεων του τραγικού λόγου.

Η μεταφορά λογοτεχνικών έργων στον κινηματογράφο και η σχέση των γραφών, καθώς και η σύγχρονη ψηφιακή πρόκληση στη διατομή θεάτρου και ψηφιακής επιτέλεσης, τέχνης και τεχνολογίας αποτελούν επίσης πεδία ενδιαφέροντος στη μελέτη των «άλλων γραφών».

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-η φοιτήτρια θα είναι σε θέση να:

- να περιγράφουν τις βασικές συνιστώσες της κινηματογραφικής γραφής σε διάλογο με τον θεατρικό λόγο
- να αναλύουν αισθητικά και δραματουργικά κινηματογραφικά έργα
- να αναγνωρίζουν βασικά ρεύματα και θεωρητικές έννοιες της κινηματογραφικής και θεατρικής δημιουργίας
- να ερμηνεύουν φαινόμενα διασκευής και μεταγραφής μεταξύ διαφορετικών μορφών τέχνης,
- να αξιολογούν κριτικά ζητήματα φύλου, αναπαράστασης και σύγχρονων διαμεσικών πρακτικών
- να διατυπώνουν τεκμηριωμένο επιστημονικό λόγο γύρω από τη σχέση θεάτρου και κινηματογράφου.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη ευαισθησίας και υπευθυνότητας σε θέματα φύλου

Προαγωγή τής ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Εμπλουτισμός της γραφής με τα διαφορετικά είδη λόγων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διδάσκεται σε εννέα (9) τρίωρα μαθήματα:

1. Εισαγωγή για τούς κώδικες της αφήγησης. Ο Κινηματογράφος ως ετερογενής σημειωτικός κώδικας. Διασταυρώσεις με τούς κώδικες του Θεάτρου. Ζητήματα αναπαράστασης στον Κινηματογράφο και στο Θέατρο. Ενδεικτικά παραδείγματα απο τη φιλμογραφία και την παραστασιογραφία.
2. Ο εξπρεσσιονισμός ως ρεύμα στην Τέχνη. Εξπρεσσιονιστικά στοιχεία στις ταινίες Metropolis (1926)του Fritz Lang και το Εργαστήριο του δόκτορος Καλιγκάρι (1919).
3. Η θεατρικότητα στον Κινηματογράφο του Νίκου Κούνδουρου. Διαφορετικές γραφές-Αντίστιξη νεορεαλιστικών και εξπρεσσιονιστικών στοιχείων στις ταινίες "Μαγική πόλις" (1954) και "Δράκος" (1956). Θεωρητικό πλαίσιο και ανάλυση.
4. Εμφυλες γραφές. Από τις ερωτευμένες ηρωίδες του Θεοτόκη στον Κινηματογράφο της χειραφέτησης της δεκαετίας του '80. Το έργο " Η τιμή και το χρήμα" του Κωνσταντίνου Θεοτόκη " Η τιμή της αγάπης" (1982) της Τώνιας Μαρκετάκη. Ζητήματα διακειμενικότητας και της οπτικής του φύλου

5. Εμφυλες αναγνώσεις της τραγωδίας στον Κινηματογράφο. Παραδείγματα από τον ελληνικό και παγκόσμιο Κινηματογράφο . Η τριλογία του Κακογιάννη (“Ηλέκτρα” (1961), “Τρωάδες” (1972), “Ιφιγένεια” (1977), “Μήδεια” Π.Πάολο Παζολίνι προτείνονται ως εμβληματικά παραδείγματα .
6. Θεατρικός λόγος και οπτική του φύλου στο έργο του Σπύρου Ευαγγελάτου. Η υποκριτική της Λήδας Τασοπούλου στις παραστάσεις του Αμφιθεάτρου.
7. Πολιτικός Μοντερνισμός στον Κινηματογράφο. Η επίδραση του Μπρέχτ. Αναφορές στο έργο των σημαντικών Ευρωπαίων μοντερνιστών δημιουργών Γκοντάρ και Αντονιόνι .
8. Η οθόνη ως σκηνή: “Ο Θίασος” (1976) του Θόδωρου Αγγελόπουλου ως παράδειγμα μεταγραφής του θεατρικού λόγου και του λόγου της τραγωδίας στον Κινηματογράφο. Θεωρητικές προσεγγίσεις και ανάλυση της ταινίας.
9. Σώμα, οικογένεια, σεξουαλικότητα. Νέες προσεγγίσεις στην περίοδο της κρίσης .Παραδείγματα ταινιών του λεγόμενου weird cinema (κινηματογράφος του παράδοξου). Ο ‘Κυνόδοντας” του Γ. Λάνθιμου και άλλες ιστορίες .

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης, εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Το μάθημα διεξάγεται στις πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης του ΕΚΠΑ (Webex) και οργανώνεται μέσα από την πλατφόρμα εικονικής ηλεκτρονικής τάξης eclass, η οποία διασφαλίζει και την επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, για την οποία χρησιμοποιούνται επίσης όλα τα διαθέσιμα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις και προβολές</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση Βιβλιογραφίας και φιλμογραφίας</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Σχολιασμός – προετοιμασία εργασιών</td><td>48</td></tr>
<tr><td>Εκπόνηση εργασίας (project)</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Γραπτή εργασία και δημόσια παρουσίαση

Κριτήρια

Δομή, έκφραση, πρωτότυπες ιδέες, ικανοποιητική αξιοποίηση τής βιβλιογραφίας και περαιτέρω βιβλιογραφική έρευνα, ικανότητα σύνθεσης. Τα κριτήρια αυτά τίθενται υπ΄όψη των φοιτητών/τριών γραπτώς πριν την εκπόνηση και αξιολόγηση των εργασιών τους.</td></tr>
</table>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γιώργος Π.Πεφάνης, Ιωάννα Αθανασάτου *(επιμέλεια), Σκηνές, εικόνες, βλέμματα. Διασταυρώσεις του θεάτρου και του κινηματογράφου,*Εκδόσεις ΕΑΠ, Αθήνα, 2021.

D.Bordwell, K. Thompson, *Ιστορία του Κινηματογράφου.Μια εισαγωγή*, μετφρ. Νίκος Λερός, Ρίτα Κολαίτη, επιστ.επιμ. Εύα Στεφανή, Πατάκης, Αθήνα, 2011

R.Stam, R.Burgoyne, S.Flitterman-Lewis, *Νέες προσεγγίσεις στη σημειωτική του κινηματογράφου*, μετφρ. Ειρήνη Σταματοπούλου, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009

Αγγελική Πούλου, Η *αρχαία ελληνική τραγωδία και το ψηφιακό θέατρο. Ερείπια*, *μεταμορφώσεις*, *δραματουργίες*, Αιγόκερως, Αθήνα, 2020

Αθηνά Αθανασίου, *Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική*, (επιμέλεια, εισαγωγή), μεταφρ Πελαγία Μαρκέτου, Μαργαρίτα Μηλιώρη, Αιμίλιος Τσεκένης, Νήσος, Αθήνα, 2006

Janet Mc Cabe, Κινηματογράφος και φεμινισμός, μετφρ. Ειρήνη Πυρπάσου, επιστημονική επιμέλεια Ιωάννα Αθανασάτου, Πατάκης, Αθήνα, 2009

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΜ	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Δ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ)			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
				30
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επιτυχής ολοκλήρωση όλων των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων της κατεύθυνσης.			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική/Αγγλική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://drama-performance-education.theatre.uoa.gr/foitisi/diplomatiki Το σχετικό μάθημα των διδασκόντων/ουσών που επιβλέπουν μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες στην εικονική ηλεκτρονική τάξη, όπου και διαθέσιμο υλικό μεθοδολογίας και έρευνας.			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα •
Με την ολοκλήρωση της ΔΙΜ, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια αναμένεται να είναι σε θέση να: • Σχεδιάζει ένα ερευνητικό πλάνο και να αναπτύσσει κατάλληλη μεθοδολογία προσέγγισης και διερεύνησης του υπό μελέτη θέματος και/ή να εκπονεί έργο (project) στο πεδίο της ειδίκευσης Δραματουργία και Παράσταση

- Αναζητά και να χρησιμοποιεί με κριτικό και συνθετικό πνεύμα τη διαθέσιμη βιβλιογραφία για τη συγκεκριμένη θεματική περιοχή, αξιοποιώντας ποικίλες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές.
- Περιγράφει και να τεκμηριώνει τις βασικές γνώσεις που σχετίζονται με το θέμα της εκπονούμενης έρευνας.
- Διεξάγει, κατά περίπτωση, αρχειακή έρευνα.
- Χρησιμοποιεί, κατά περίπτωση, αποτελεσματικά ποσοτικές και/ή ποιοτικές μεθόδους έρευνας.
- Γνωρίζει, να υιοθετεί και να τηρεί με αυστηρότητα τους κανόνες που διέπουν την επιστημονική και ακαδημαϊκή ηθική και δεοντολογία.
- Καταρτίζει και να ακολουθεί ένα λειτουργικό χρονοδιάγραμμα για την εκπόνηση της εργασίας/του έργου.
- Συντάσσει ένα τεκμηριωμένο επιστημονικό δοκίμιο.
- Να παρουσιάζει ολοκληρωμένα και με σαφήνεια τα συμπεράσματα της έρευνάς του/της, καθώς και τη γνώση και το σκεπτικό στο οποίο βασίζονται, ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του ΠΜΣ έχουν δύο επιλογές:

- Να εκπονήσουν ερευνητική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία δύναται να συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη.

- Να εκπονήσουν πρακτική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία αφορά τη δημιουργία πρωτότυπου καλλιτεχνικού έργου, συνοδευόμενου από συνοπτικό σχολιασμό του.

Η διπλωματική εργασία στην ειδίκευση «Δραματουργία και Παράσταση» μπορεί να λάβει:

α) τη μορφή καθαρής θεωρητικής ή ιστορικής προσέγγισης του αντικειμένου της, (ακολουθώντας, λόγου χάρη, την ανάλυση σημαντικών θεωριών δραματουργίας, την κατάρτιση παραστασιολογικών βάσεων δεδομένων, την ανασύνθεση μιας ιστορικής παράστασης ή του ρεπερτορίου ενός θιάσου ή μιας θεατρικής ομάδας, την ανάλυση και τεκμηρίωση πηγών που συνδέονται με τη μεταφορά ενός (θεατρικού) κειμένου κατά τη σκηνική του απεικόνιση, την αναδίφηση σε αρχεία για τον εντοπισμό αθησαύριστων κειμένων και την έκδοσή τους μέσω επιστημονικών μεθόδων, την αρχειακή έρευνα σε τομείς που

άπτονται της θεατρικής ζωής, την συγκριτική προσέγγιση κειμένων και παραστάσεων από το χώρο της ελληνικής και παγκόσμιας σύγχρονης και παλαιότερης δραματουργίας, κ.ά.),

β) να περιλαμβάνει τη συνδυαστική μορφή θεωρητικής προσέγγισης και πρακτικής εφαρμογής ενός συναφούς με την κατεύθυνση θέματος (όπως είναι, λόγου χάρη, ο εντοπισμός της ιστορικής και μεθοδολογικής πορείας που ακολουθείται κατά τη δραματουργική επεξεργασία ενός κειμένου και το ανέβασμά του στη σκηνή),

γ) να αφορά την υλοποίηση μιας πρωτότυπης δραματουργικής ή/και δραματολογικής εργασίας στο χώρο της θεατρικής πράξης (συνοδευόμενης από αντίστοιχη θεατρολογική έρευνα).

Με την ολοκλήρωση του γ΄ εξαμήνου φοίτησης, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια υποβάλλει στη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ αίτηση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, στην οποία αναγράφονται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο/η προτεινόμενος/-η επιβλέπων/-ουσα. Η ΣΕ συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/-ουσα.

Η διπλωματική εργασία στην ειδίκευση «Δραματουργία και Παράσταση» είναι ατομική και αντλεί τη θεματική της από τα πεδία που εξετάζονται στα μαθήματα του ΠΜΣ. Η επιλογή του θέματος και η εκπόνηση της έρευνας και/ή δημιουργία πρωτότυπου έργου οφείλει να διασφαλίζει την πρωτοτυπία και σφαιρικότητα της διπλωματικής εργασίας, βασιζόμενη σε σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που διέπουν τη μελέτη της δραματουργίας, της σκηνικής πράξης και των μεταξύ τους ποικίλων διασυνδέσεων.

Η έκταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται κατ' ελάχιστον στις 25.000 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων και της βιβλιογραφίας, εξαιρουμένων των παραρτημάτων. Η έκταση του σχολιασμού του έργου στην πρακτική διπλωματική εργασία ορίζεται κατ' ελάχιστον στις 6.000 λέξεις.

Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται υποχρεωτικά μαζί με το σύνολο του υλικού τεκμηρίωσής της (οπτικοακουστικό υλικό παράστασης, βιβλίο δραματουργίας, οδηγός σκηνοθεσίας κ.ά.) και αναρτάται επίσης υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ». Σε περίπτωση αδυναμίας ανάρτησης, για τεχνικούς λόγους, των οπτικοακουστικών αρχείων στην «ΠΕΡΓΑΜΟ», αναρτάται το κείμενο της ΔΙΜ και παραπέμπει με σύνδεσμο στο σχετικό αρχείο στο αποθετήριο του Τμήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εκ του σύνεγγυς και εξ αποστάσεως συμβουλευτική καθοδήγηση και υποστήριξη του φοιτητή ή της φοιτήτριας από τον επιβλέποντα ή την επιβλέπουσα της ΔΙΜ, σε όλα τα στάδια εκπόνησής της: • Εξειδίκευση και οριοθέτηση του θέματος • Σχεδιασμός της έρευνας και του έργου • Καθοδήγηση μελέτης • Διάρθρωση και συγγραφή της εργασίας.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Για την καθοδήγηση των φοιτητών και φοιτητριών αξιοποιούνται όλα τα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας, συνεργασίας και εκπαίδευσης που

<table>
<tr><td>ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>παρέχονται από το ολοκληρωμένο περιβάλλον τηλεκπαίδευσης του ΕΚΠΑ.
Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες χρησιμοποιούν κατά την εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση της εργασίας τους, μεταξύ άλλων, εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης, φυλλομετρητές, εφαρμογές συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και κάθε είδους ψηφιακά εργαλεία και μέσα που χρησιμοποιούνται στις ερευνητικές και καλλιτεχνικές πρακτικές.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Συμβουλευτικές συναντήσεις του επιβλέποντα ή της επιβλέπουσας με τον φοιτητή ή τη φοιτήτρια</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>368</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>320</td></tr>
<tr><td>Προετοιμασία προφορικής υποστήριξης</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Δημόσια προφορική υποστήριξη εργασίας</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Τελική επεξεργασία της εργασίας κατόπιν των παρατηρήσεων της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>750 ώρες</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια καταθέτει την ολοκληρωμένη εργασία του/της προς κρίση στην τριμελή επιτροπή και στη συνέχεια την παρουσιάζει δημόσια προφορικά. Η εξεταστική επιτροπή την αξιολογεί και τη βαθμολογεί από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Για την έγκριση της εργασίας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της επιτροπής.

Τα μέλη της επιτροπής μπορούν να διατυπώσουν σχόλια και παρατηρήσεις και κατά την υποστήριξη της ΔΙΜ και να ζητήσουν:

(α) Ελάσσονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, η επιτροπή καταθέτει τον τελικό βαθμό στη Γραμματεία.

(β) Μείζονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η υποψήφιος/α οφείλει να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, επαναλαμβάνεται η υποστήριξη και η αξιολόγηση της εργασίας στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο.</td></tr>
</table>

	Για την αξιολόγηση της ΔΙΜ έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία περιλαμβάνονται στον Οδηγό εκπόνησης διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ και είναι αναρτημένα στον οικείο ιστότοπο, όπου και όλα τα σχετικά έντυπα και οι προδιαγραφές συγγραφής και παράδοσης της εργασίας.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Balme, Chr. 2012. *Εισαγωγή στις θεατρικές σπουδές,* μτφ. Ρωμανός Κοκκινάκης και Βίκυ Λιακοπούλου, Πλέθρον, Αθήνα.

Μποζίζιο, Π. 2006. *Ιστορία του θεάτρου*, μτφ. και επιμ. Ελίνα Νταρακλίτσα, Αιγόκερως, Αθήνα.

Brockett Oscar και Franklin J. Hildy. 2013. *Ιστορία του θεάτρου*, τμ. 1, μτφ. Μάνος Βιτεντζάκης, Αντιγόνη Γαϊτανά, Άγγελος Κεχαγιάς, Μαρία Χατζηεμμανουήλ, ΚΟΑΝ, Αθήνα.

Fischer-Lichte, E. 2012. *Ιστορία ευρωπαϊκού δράματος και θεάτρου,* τμ. 1, μτφ. Γιάννης Καλιφατίδης, Πλέθρον, Αθήνα.

Hartley, J., M. Trueman, L. Betts, and L. Brodie. 2006. "What Price Presentation? The Effects of Typographic Variables on Essay Grades." *Assessment & Evaluation in Higher Education* 31(5): 523–534.

Χάρτνολ, Φ. 1980. *Ιστορία του θεάτρου*, μτφ. Ρούλα Πατεράκη, Υποδομή, Αθήνα.

Prosser, M., and C. Webb. 1994. "Relating the Process of Undergraduate Essay Writing to the Finished Product." *Studies in Higher Education* 19(2): 125–139.

Torrance, M., G. V. Thomas, and E. J. Robinson. 2000. "Individual Differences in Undergraduate Essay-Writing Strategies: A Longitudinal Study." *Higher Education* 39(2): 181–200.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΜ	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Δ΄	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ)			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
				30
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επιτυχής ολοκλήρωση όλων των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων της κατεύθυνσης.			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική/Αγγλική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://drama-performance-education.theatre.uoa.gr/foitisi/diplomatiki Το σχετικό μάθημα των διδασκόντων/ουσών που επιβλέπουν μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες στην εικονική ηλεκτρονική τάξη, όπου και διαθέσιμο υλικό μεθοδολογίας και έρευνας.			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση της ΔΙΜ, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια αναμένεται να είναι σε θέση να: • Σχεδιάζει ένα ερευνητικό πλάνο και να αναπτύσσει κατάλληλη μεθοδολογία προσέγγισης και διερεύνησης του υπό μελέτη θέματος και/ή να εκπονεί έργο (project) στο πεδίο της ειδίκευσης Δραματουργία και Παράσταση • Αναζητά και να χρησιμοποιεί με κριτικό και συνθετικό πνεύμα τη διαθέσιμη βιβλιογραφία για τη συγκεκριμένη θεματική περιοχή, αξιοποιώντας ποικίλες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές. • Περιγράφει και να τεκμηριώνει τις βασικές γνώσεις που σχετίζονται με το θέμα της εκπονούμενης έρευνας. • Διεξάγει, κατά περίπτωση, αρχειακή έρευνα. • Χρησιμοποιεί, κατά περίπτωση, αποτελεσματικά ποσοτικές και/ή ποιοτικές μεθόδους έρευνας.

- Γνωρίζει, να υιοθετεί και να τηρεί με αυστηρότητα τους κανόνες που διέπουν την επιστημονική και ακαδημαϊκή ηθική και δεοντολογία.
- Καταρτίζει και να ακολουθεί ένα λειτουργικό χρονοδιάγραμμα για την εκπόνηση της εργασίας/του έργου.
- Συντάσσει ένα τεκμηριωμένο επιστημονικό δοκίμιο.
- Να παρουσιάζει ολοκληρωμένα και με σαφήνεια τα συμπεράσματα της έρευνάς του/της, καθώς και τη γνώση και το σκεπτικό στο οποίο βασίζονται, ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Γενικές Ικανότητες

Ομαδοσυνεργατική εργασία

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Δημοκρατική διαχείριση ομάδας και προσώπων

Σεβασμός στην ατομική καλλιτεχνική έκφραση

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών καλλιτεχνικών προγραμμάτων

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Επαγγελματικές δεξιότητες επικοινωνίας με το εργασιακό περιβάλλον ειδίκευσης

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του ΠΜΣ έχουν δύο επιλογές:

- Να εκπονήσουν ερευνητική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

- Να εκπονήσουν πρακτική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία αφορά τη δημιουργία πρωτότυπου καλλιτεχνικού έργου, συνοδευόμενου από συνοπτικό σχολιασμό του.

Η διπλωματική εργασία στην ειδίκευση «Διδακτική του Θεάτρου» μπορεί να έχει τη μορφή θεωρητικής ή ιστορικής προσέγγισης, τη συνδυαστική μορφή θεωρητικής προσέγγισης και πρακτικής εφαρμογής του θέματος, μέσα από διδακτικές ή καλλιτεχνικές παρεμβάσεις ή διεξαγωγή έρευνας στο σχολικό ή άλλο εκπαιδευτικό περιβάλλον ή και μέσα από την έρευνα μεθοδολογικών ζητημάτων και πρακτικών εφαρμογών στον τομέα του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση, με θεωρητικό και πρακτικό περιεχόμενο (“Practice as Research”, έρευνες βασισμένες στην τέχνη του θεάτρου).

Πιο συγκεκριμένα, η διπλωματική εργασία στην ειδίκευση «Διδακτική του θεάτρου» μπορεί

να λάβει τις εξής μορφές:

α. θεωρητική ή ιστορική προσέγγιση του αντικειμένου (θεωρία, ιστορία, πράξη: δράματος και θεάτρου για παιδιά, εφήβους και νέους) με σύγχρονες μεθόδους αρχειακής έρευνας, βιβλιογραφικής ανασκόπησης και μεικτών μεθόδων βασισμένων στην τέχνη του θεάτρου (ανάλυση θεωριών, πηγών, κειμένων, αρχειακή έρευνα, ιστορική, συγκριτική προσέγγιση, βιβλιογραφική ανασκόπηση κ.ά.)

β. συνδυαστική μορφή θεωρητικής και πρακτικής προσέγγισης: εργασία με παρέμβαση και έρευνα στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση, σε θεατρικούς και καλλιτεχνικούς οργανισμούς, διεπιστημονικούς οργανισμούς, κοινότητες κ.ά.

γ. συνδυαστική μορφή θεωρητικής και πρακτικής προσέγγισης (χωρίς παρέμβαση), με ανάλυση περιεχομένου (παραστάσεων, έργων, κριτικών, μεθοδολογίων) με τη χρήση μεικτών ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων έρευνας.

δ. ποιοτική ή ποσοτική εφαρμογή έρευνας για τις γνωστικές περιοχές του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση

ε. έρευνα και παρέμβαση με παράλληλη παραγωγή πρωτότυπου θεατροπαιδαγωγικού έργου (δραματικό κείμενο, θεατρική γραφή, σκηνοθεσία, σχεδιασμός θεατροπαιδαγωγικών δράσεων κ.ά.) με τη χρήση ποιοτικών ή και ποσοτικών μεθόδων έρευνας.

στ. καλλιτεχνικό έργο και τεκμηρίωση (θεατρικές παραστάσεις, δρώμενα, θεατρικά έργα, σύγχρονες μορφές θεάτρου και performance κ.ά.).

Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθοι άξονες έρευνας:

- Αυτοσχεδιασμός και Βιωματική Μάθηση
- Σύγχρονες μορφές θεάτρου στην εκπαίδευση: μεθοδολογίες, προσεγγίσεις και εφαρμογές
- Δραματουργία για παιδιά και νέους
- Είδη θεατρικής γραφής και θέατρο για παιδιά και νέους
- Είδη θεάτρου και θεατρική αγωγή (από το αρχαίο στο σύγχρονο θέατρο)
- Αρχαίο θέατρο και θεατρική αγωγή
- Έννοιες και θεωρητικοί προβληματισμοί αναγωγής της θεωρίας του θεάτρου και δράματος στη θεατρική σκηνή για παιδιά και νέους και στη σχολική τάξη
- Πρακτικοί, θεωρητικοί, και παιδαγωγοί του εικοστού και εικοστού πρώτου αιώνα και οι επιδράσεις του έργου τους στη θεατρική αγωγή
- Παραστατικές τέχνες, διαθεματικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις στο θέατρο στην εκπαίδευση
- Ψηφιακό θέατρο και δράμα: θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές
- Θεατρική Γραφή και Θεατρική Αγωγή
- Ψυχοπαιδαγωγικές διαστάσεις και προεκτάσεις του θεάτρου στην εκπαίδευση (πρόληψη, ψυχική ανθεκτικότητα, όρια, μελέτες περίπτωσης)
- Οι τέχνες του λόγου και η θεατρική αγωγή στην τυπική ή μη τυπική εκπαίδευση
- Η διδακτική του θεάτρου και οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες
- Η διδακτική του Θεάτρου και οι Θετικές Επιστήμες
- Δημιουργικότητα, Ανάπτυξη και Παρέμβαση. Τεκμηρίωση της παρουσίας των παραστατικών τεχνών στην εκπαίδευση
- Δραματουργία, Διασκευή, Δημιουργική Γραφή για παιδιά και νέους

- Ειδική και θεατρική αγωγή: Έρευνα και εφαρμογές
- Κοινωνικό Θέατρο και παραστατικές τέχνες για παιδιά και ενήλικες: παρέμβαση και εκπαίδευση.

Με την ολοκλήρωση του γ΄ εξαμήνου φοίτησης, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια υποβάλλει στη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ αίτηση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, στην οποία αναγράφονται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο/η προτεινόμενος/-η επιβλέπων/-ουσα. Η ΣΕ συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/-ουσα.

Η διπλωματική στην ειδίκευση «Διδακτική του θέατρου» είναι ατομική και αντλεί τις θεματικές και τους άξονές της από τις γνωστικές περιοχές που εξετάστηκαν στα μαθήματα του ΠΜΣ με εστίαση στο θέατρο/δράμα στην εκπαίδευση και δύναται να έχει θεωρητικό, πρακτικό ή και μεικτό χαρακτήρα. Η επιλογή του θέματος και της μεθοδολογίας της έρευνας θα πρέπει να διασφαλίζει την πρωτοτυπία και τη συνάφεια με την ειδίκευση, βασιζόμενη σε σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που διέπουν την έρευνα για τη δραματουργία, τη σκηνική πράξη, τη διδασκαλία και τη μάθηση και τη δημιουργία για το θέατρο και το δράμα στην εκπαίδευση.

Η έκταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται κατ' ελάχιστον στις 25.000 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων και της βιβλιογραφίας, εξαιρουμένων των παραρτημάτων. Η έκταση του σχολιασμού του έργου στην πρακτική διπλωματική εργασία ορίζεται κατ' ελάχιστον στις 6.000 λέξεις.

Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται υποχρεωτικά μαζί με το σύνολο του υλικού τεκμηρίωσής της (ερωτηματολόγια, παρεμβάσεις στο σχολείο, αναλυτική περιγραφή παρέμβασης, φύλλα αξιολόγησης, μαγνητοσκοπημένο υλικό, στοιχεία παράστασης και θεατροπαιδαγωγικών δράσεων, υλικό θεατρικής και δημιουργικής γραφής κ.ά.) και αναρτάται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ». Σε περίπτωση αδυναμίας ανάρτησης, για τεχνικούς λόγους, των οπτικοακουστικών αρχείων στην «ΠΕΡΓΑΜΟ», αναρτάται το κείμενο της ΔΙΜ και παραπέμπει με σύνδεσμο στο σχετικό αρχείο στο αποθετήριο του Τμήματος.

Στις περιπτώσεις ερευνητικών εργασιών σε σχολεία και δομές τυπικής εκπαίδευσης, ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να καταθέτει εγκαίρως όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά στους αρμόδιους φορείς, για την άδεια χορήγησης για έρευνα σε σχολεία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Εκ του σύνεγγυς και εξ αποστάσεως συμβουλευτική καθοδήγηση και υποστήριξη του φοιτητή ή της φοιτήτριας από τον επιβλέποντα ή την επιβλέπουσα της ΔΙΜ, σε όλα τα στάδια εκπόνησής της: Εξειδίκευση και οριοθέτηση του θέματος Σχεδιασμός της έρευνας και του έργου Καθοδήγηση μελέτης Διάρθρωση και συγγραφή της εργασίας.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Για την καθοδήγηση των φοιτητών και φοιτητριών αξιοποιούνται όλα τα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας, συνεργασίας και εκπαίδευσης που παρέχονται από το ολοκληρωμένο περιβάλλον σύγχρονης τηλεκπαίδευσης του ΕΚΠΑ.

<table>
<tr><td></td><td>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες χρησιμοποιούν κατά την εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση της εργασίας τους, μεταξύ άλλων, εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης, φυλλομετρητές, εφαρμογές συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και κάθε είδους ψηφιακά εργαλεία και μέσα που χρησιμοποιούνται στις ερευνητικές και καλλιτεχνικές πρακτικές.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><td>Συμβουλευτικές συναντήσεις του επιβλέποντα ή της επιβλέπουσας με τον φοιτητή ή τη φοιτήτρια</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>368</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>320</td></tr>
<tr><td>Προετοιμασία προφορικής υποστήριξης</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Δημόσια προφορική υποστήριξη εργασίας</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Τελική επεξεργασία της εργασίας κατόπιν των παρατηρήσεων της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>750 ώρες</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια καταθέτει την ολοκληρωμένη εργασία του/της προς κρίση στην τριμελή επιτροπή και στη συνέχεια την παρουσιάζει δημόσια προφορικά. Η εξεταστική επιτροπή την αξιολογεί και τη βαθμολογεί από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Για την έγκριση της εργασίας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της επιτροπής.

Τα μέλη της επιτροπής μπορούν να διατυπώσουν σχόλια και παρατηρήσεις και κατά την υποστήριξη της ΔΙΜ και να ζητήσουν:

(α) Ελάσσονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, η επιτροπή καταθέτει τον τελικό βαθμό στη Γραμματεία.

(β) Μείζονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η υποψήφιος/α οφείλει να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, επαναλαμβάνεται η υποστήριξη και η αξιολόγηση της εργασίας στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο.

Για την αξιολόγηση της ΔΙΜ έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία περιλαμβάνονται στον Οδηγό εκπόνησης διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ και είναι αναρτημένα στον οικείο ιστότοπο, όπου και</td></tr>
</table>

	όλα τα σχετικά έντυπα και οι προδιαγραφές συγγραφής και παράδοσης της εργασίας.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Copans, Jean, *Η επιτόπια εθνολογική έρευνα*, μτφρ. Κατερίνα Μάρκου, Αθήνα: Gutenberg, 2004.

Ίσαρη Φιλία–Μάριος Πουρκός, *Ποιοτική Μεθοδολογία Έρευνας. Εισαγωγή στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση*, Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα-Δράση Κάλλιπος, 2015.

Μορέν, Έντγκαρ, *Η Μέθοδος. 3. Η γνώση της γνώσης*, μτφ. Θοδωρής Τσαπακίδης, Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2001.

Πουρκός, Μάριος– Δαφέρμος, Μανόλης. (Επιμ.) *Ποιοτική έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες: Επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα*. Αθήνα: Τόπος, 2010α.

Φανουράκη Κλειώ –Πεφάνης Γιώργος Π. (επιμ), *Εφαρμοσμένο θέατρο. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παρασταστικών τεχνών,* Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 2021.

Συλλογικό, *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών*. Γενική εποπτεία: Βασίλης Φίλιας, Σπουδαστήριο Κοινωνιολογίας ΠΑΣΠΕ, Ε.Κ.Κ.Ε., Αθήνα: Gutenberg, 2004.

Αναλυτική και ανανεωμένη βιβλιογραφία αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη.

Εστιασμένη βιβλιογραφία και πηγές παρέχονται ανά περίπτωση του ερευνώμενου θέματος, στο πλαίσιο διερευνητικής, ανακαλυπτικής μάθησης και συνεργασίας με τους υποψήφιους φοιτητές/τριες.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΜ	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
			30
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επιτυχής ολοκλήρωση όλων των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων της κατεύθυνσης.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://drama-performance-education.theatre.uoa.gr/foitisi/diplomatiki Το σχετικό μάθημα των διδασκόντων/ουσών που επιβλέπουν μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες στην εικονική ηλεκτρονική τάξη, όπου και διαθέσιμο υλικό μεθοδολογίας και έρευνας.		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση της ΔΙΜ, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια αναμένεται να είναι σε θέση να: • Σχεδιάζει ένα ερευνητικό πλάνο και να αναπτύσσει κατάλληλη μεθοδολογία προσέγγισης και διερεύνησης του υπό μελέτη θέματος και/ή να εκπονεί έργο (project) στο πεδίο της ειδίκευσης Δραματουργία και Παράσταση • Αναζητά και να χρησιμοποιεί με κριτικό και συνθετικό πνεύμα τη διαθέσιμη βιβλιογραφία για τη συγκεκριμένη θεματική περιοχή, αξιοποιώντας ποικίλες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές. • Περιγράφει και να τεκμηριώνει τις βασικές γνώσεις που σχετίζονται με το θέμα της εκπονούμενης έρευνας. • Διεξάγει, κατά περίπτωση, αρχειακή έρευνα. • Χρησιμοποιεί, κατά περίπτωση, αποτελεσματικά ποσοτικές και/ή ποιοτικές μεθόδους έρευνας.

- Γνωρίζει, να υιοθετεί και να τηρεί με αυστηρότητα τους κανόνες που διέπουν την επιστημονική και ακαδημαϊκή ηθική και δεοντολογία.
- Καταρτίζει και να ακολουθεί ένα λειτουργικό χρονοδιάγραμμα για την εκπόνηση της εργασίας/του έργου.
- Συντάσσει ένα τεκμηριωμένο επιστημονικό δοκίμιο.
- Παρουσιάζει ολοκληρωμένα και με σαφήνεια τα συμπεράσματα της έρευνάς του/της, καθώς και τη γνώση και το σκεπτικό στο οποίο βασίζονται, ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του ΠΜΣ έχουν δύο επιλογές:

- Να εκπονήσουν ερευνητική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

- Να εκπονήσουν πρακτική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία αφορά τη δημιουργία πρωτότυπου καλλιτεχνικού έργου, συνοδευόμενου από συνοπτικό σχολιασμό του.

Με την ολοκλήρωση του γ΄ εξαμήνου φοίτησης, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια υποβάλλει στη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ αίτηση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, στην οποία αναγράφονται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο/η προτεινόμενος/-η επιβλέπων/-ουσα. Η ΣΕ συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/-ουσα.

Η διπλωματική εργασία στην ειδίκευση «Θεατρική μετάφραση και δημιουργική γραφή» αντλεί το θέμα της από αντικείμενα που προσεγγίστηκαν στα μαθήματα της ειδίκευσης και μπορεί να συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη. Η εργασία πρέπει να βασίζεται στις θεωρητικές επεξεργασίες, τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ερευνητικές και καλλιτεχνικές πρακτικές στις γνωστικές περιοχές της θεατρικής μετάφρασης και της δημιουργικής γραφής και να αποτελεί πρωτότυπη συνεισφορά στη σχετική έρευνα.

Ενδεικτικά, μια διπλωματική εργασία στη συγκεκριμένη ειδίκευση μπορεί να λάβει τις εξής μορφές:

- Θεωρητική προσέγγιση ενός ή περισσότερων ζητημάτων, με αναφορά σε μελέτες περίπτωσης.
- Ιστορική και/ή συγκριτική προσέγγιση φαινομένων και κειμένων.
- Ποσοτική ή/και ποιοτική έρευνα σχετικά με ένα ή περισσότερα φαινόμενα.
- Σχολιασμένη βιβλιογραφία.
- Μετάφραση δραματικού ή θεωρητικού κειμένου, με κατάλληλη θεωρητική/μεθοδολογική τεκμηρίωση.

- Συγγραφή (και κατά περίπτωση σκηνική ανάγνωση) πρωτότυπου θεατρικού κειμένου, με ανάλογη τεκμηρίωση.
- Διασκευή/δραματοποίηση αφηγηματικού, ποιητικού, δοκιμιακού και άλλου κειμένου, με ανάλογη τεκμηρίωση και κατά περίπτωση παρουσίασή του.

Η έκταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται κατ' ελάχιστον στις 25.000 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων και της βιβλιογραφίας, εξαιρουμένων των παραρτημάτων. Η έκταση του σχολιασμού του έργου στην πρακτική διπλωματική εργασία ορίζεται κατ' ελάχιστον στις 6.000 λέξεις.

Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται υποχρεωτικά μαζί με το σύνολο του υλικού τεκμηρίωσής της και αναρτάται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ». Σε περίπτωση αδυναμίας ανάρτησης, για τεχνικούς λόγους, των οπτικοακουστικών αρχείων στην «ΠΕΡΓΑΜΟ», αναρτάται το κείμενο της ΔΙΜ και παραπέμπει με σύνδεσμο στο σχετικό αρχείο στο αποθετήριο του Τμήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Εκ του σύνεγγυς και εξ αποστάσεως συμβουλευτική καθοδήγηση και υποστήριξη του φοιτητή ή της φοιτήτριας από τον επιβλέποντα ή την επιβλέπουσα της ΔΙΜ, σε όλα τα στάδια εκπόνησής της:

• Εξειδίκευση και οριοθέτηση του θέματος
• Σχεδιασμός της έρευνας και του έργου
• Καθοδήγηση μελέτης
• Διάρθρωση και συγγραφή της εργασίας.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Για την καθοδήγηση των φοιτητών και φοιτητριών αξιοποιούνται όλα τα μέσα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας, συνεργασίας και εκπαίδευσης που παρέχονται από το ολοκληρωμένο περιβάλλον σύγχρονης τηλεκπαίδευσης του ΕΚΠΑ.
Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες χρησιμοποιούν κατά την εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση της εργασίας τους, μεταξύ άλλων, εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης, φυλλομετρητές, εφαρμογές συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και κάθε είδους ψηφιακά εργαλεία και μέσα που χρησιμοποιούνται στις ερευνητικές και καλλιτεχνικές πρακτικές.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Συμβουλευτικές συναντήσεις του επιβλέποντα ή της επιβλέπουσας με τον φοιτητή ή τη φοιτήτρια</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>368</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>320</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	Προετοιμασία προφορικής υποστήριξης	20
	Δημόσια προφορική υποστήριξη εργασίας	2
	Τελική επεξεργασία της εργασίας κατόπιν των παρατηρήσεων της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής	10
	Σύνολο Μαθήματος	750 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια καταθέτει την ολοκληρωμένη εργασία του/της προς κρίση στην τριμελή επιτροπή και στη συνέχεια την παρουσιάζει δημόσια προφορικά. Η εξεταστική επιτροπή την αξιολογεί και τη βαθμολογεί από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Για την έγκριση της εργασίας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της επιτροπής. Τα μέλη της επιτροπής μπορούν να διατυπώσουν σχόλια και παρατηρήσεις και κατά την υποστήριξη της ΔΙΜ και να ζητήσουν: (α) Ελάσσονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, η επιτροπή καταθέτει τον τελικό βαθμό στη Γραμματεία. (β) Μείζονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η υποψήφιος/α οφείλει να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, επαναλαμβάνεται η υποστήριξη και η αξιολόγηση της εργασίας στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο. Για την αξιολόγηση της ΔΙΜ έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία περιλαμβάνονται στον Οδηγό εκπόνησης διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ και είναι αναρτημένα στον οικείο ιστότοπο, όπου και όλα τα σχετικά έντυπα και οι προδιαγραφές συγγραφής και παράδοσης της εργασίας.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βιβλιογραφία εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

Οδηγός σπουδών ΠΜΣ
Γουίλιαμς, Τζ., & Τσέστερμαν, Α. (2010). *Ο Χάρτης. Η Έρευνα στις Μεταφραστικές Σπουδές. Οδηγός για νέους ερευνητές* (Βασαλάκη, Α., Διαμαντάρα, Ει., Μαντά - Κολοβού, Ε.-Α., Φέκα, Αικατερίνη, Κάσσης, Δ., μτφρ., Μ. Σιδηροπούλου επιμ.). Ύψιλον.
Δαμασκηνίδης, Γ. & Α. Χριστοδούλου (2014). *Η ερευνητική πρόταση στη μεταπτυχιακή και διδακτορική έρευνα*. Επίκεντρο.
Δημητρόπουλος, Ε. (2004). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας. Ένα*

συστημικό δυναμικό μοντέλο. Έλλην.
Eco, U. (1994). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία;* Νήσος.
Λατινόπουλος, Π. (2010). *Τα πρώτα βήματα στην έρευνα*. Κριτική.
Mason, J. (2003). *Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας* (Ν. Κυριαζή, επιστ. επιμ., Ε. Δημητριάδου, μτφρ.). Ελληνικά Γράμματα.
Παππάς, Θ. (2002). *Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις Ανθρωπιστικές επιστήμες*. Καρδαμίτσα.
Πολίτης, Α. (1998). *Υποσημειώσεις και Παραπομπές.* ΠΕΚ.

Βιβλιογραφία σχετική με το θέμα της εργασίας (συγγραφή πρωτότυπου έργου, μετάφραση, διασκευή), η οποία καθορίζεται κατά περίπτωση.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ομοίως.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		9

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής Ανάπτυξης δεξιοτήτων
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://drama-performance-education.theatre.uoa.gr/foitisi/praktiki_askisi

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών σε συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος, η εξειδίκευσή τους σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους σε ποικίλους τομείς, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, προκειμένου, αφού αποφοιτήσουν, να ανταποκριθούν, πληρέστερα καταρτισμένοι ως προς τις επαγγελματικές τους δεξιότητες, σε διαφορετικά ζητούμενα και στόχους. Με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: • Κατανοούν την αξία της συνεργασίας και της συλλογικής δουλειάς στον εργασιακό χώρο • Κατανοούν τη σημασία της επαγγελματικής υπευθυνότητας και συνέπειας • Μπορούν να προσαρμόζονται ευκολότερα σε νέες καταστάσεις • Παίρνουν πρωτοβουλίες σε σχέση με το επαγγελματικό τους μέλλον • Να καλλιεργούν τις επαγγελματικές επαφές τους, προκειμένου να βελτιώσουν το επαγγελματικό τους μέλλον.
Γενικές Ικανότητες
Εργασία σε επαγγελματικό περιβάλλον

Ομαδική εργασία Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Καλλιέργεια της αυτενέργειας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πλαίσιο του μαθήματος προβλέπει την απασχόληση των φοιτητών/τριών σε επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο της κατεύθυνσης ειδίκευσής τους και δρομολογείται για κάθε ασκούμενο/η από κοινού από τον διδάσκοντα του Τμήματος, τον ενδιαφερόμενο φοιτητή και τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης. Ύστερα από συζητήσεις με τον/την διδάσκοντα/ουσα, ο/η φοιτητής/τρια τοποθετείται στον φορέα στον οποίο θα πραγματοποιήσει την Πρακτική του/της Άσκηση. Ο/Η διδάσκων/ουσα βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με τον/την φοιτητή/τρια όσο και με τον/την επιβλέποντα/ουσα του στον χώρο της άσκησης. Προβλέπονται συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως, ειδικά για την Πρακτική Άσκηση, καθώς και έκτακτες συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές. Είναι δυνατόν να ενταχθεί σε επιδοτούμενο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, εφόσον προσφέρεται, και εκπονείται σύμφωνα με το προβλεπόμενο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</td><td>Καθοδηγούμενη εργασία από τον επόπτη του φορέα και από τον επόπτη καθηγητή. Ο/Η διδάσκων/ουσα βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με τον φοιτητή όσο και με τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης. Προβλέπονται συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως, ειδικά για την Πρακτική Άσκηση, καθώς και έκτακτες συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</td><td>Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass (πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση παραδοτέων εγγράφων, ανακοινώσεις, ενημέρωση για το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης ΕΣΠΑ, επικοινωνία με τους φοιτητές)

Συχνή επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</td><td><table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Πρακτική άσκηση σε συνεργαζόμενο φορέα</td><td>225</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>225</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Αξιολόγηση από την επόπτρια/επιστημονικά υπεύθυνη του Τμήματος, με βάση τα παραδοτέα του μαθήματος.
Στο τέλος της άσκησής τους, οι φοιτητές/τριες προσκομίζουν στην διδάσκουσα:</td></tr>
</table>

	1. Ημερολόγιο των δραστηριοτήτων του κατά τη διάρκεια της άσκησης, στο οποίο περιέχεται και σχετικό τεκμηριωτικό υλικό, ανάλογα με τον φορέα άσκησής του. 2. Έκθεση πεπραγμένων του φοιτητή. 3. Παρουσιολόγια, υπογεγραμμένα από τη διεύθυνση του χώρου άσκησης. 4. Γραπτή αξιολόγηση του φοιτητή από τον επιβλέποντά του. 5. Βεβαίωση του φορέα. Επίσης, γίνεται μια τελική συνάντηση, κατά την οποία οι φοιτητές/τριες συζητούν με την διδάσκουσα, αξιολογούν την εργασία τους και εκθέτουν την εμπειρία που αποκόμισαν.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Πούχνερ, Βάλτερ, (2011) *Μια εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.
Σιάνου-Κύργιου, Ελένη (2010) *Από το πανεπιστήμιο στην αγορά εργασίας,* Αθήνα: Μεταίχμιο Εκδοτική

Δομή προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ

Το πρόγραμμα αναπτύσσεται σε τρεις ειδικεύσεις, «Δραματουργία και Παράσταση», «Διδακτική του Θεάτρου» και «Θεατρική μετάφραση και δημιουργική γραφή», καλύπτοντας βασικούς και σύγχρονους άξονες της θεατρολογικής έρευνας και πράξης.

Για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται η συμπλήρωση 120 πιστωτικών μονάδων (ECTS), οι οποίες κατανέμονται σε τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα, με 30 ECTS ανά εξάμηνο. Η δομή αυτή εξασφαλίζει ισορροπία ανάμεσα στη θεωρητική κατάρτιση, την ερευνητική εμβάθυνση, την εξειδίκευση και τη συνθετική ολοκλήρωση των σπουδών.

Η διαφοροποίηση των πιστωτικών μονάδων (ECTS) μεταξύ των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο. Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» αποτυπώνει τις ουσιαστικές διαφορές ως προς τον φόρτο εργασίας που απαιτείται από τους/τις φοιτητές/τριες για την επιτυχή ολοκλήρωσή τους. Τα επιλεγόμενα μαθήματα έχουν φόρτο εργασίας 7 ECTS, ενώ τα υποχρεωτικά μαθήματα κατανέμονται σε 8 ή 7 ECTS, ανάλογα με τις απαιτήσεις τους σε διδασκαλία, μελέτη, εργασίες και ερευνητική ενασχόληση.

Τα μαθήματα με αυξημένο αριθμό πιστωτικών μονάδων συνεπάγονται αυξημένες απαιτήσεις ατομικής μελέτης, σύνθετες γραπτές εργασίες, μελέτες περίπτωσης, ερευνητικές δραστηριότητες και, όπου απαιτείται, εργαστηριακή ή πρακτική άσκηση. Αντίθετα, μαθήματα με μικρότερο αριθμό ECTS αντιστοιχούν σε αναλογικά περιορισμένο φόρτο ως προς την έκταση της ύλης και τις απαιτήσεις ολοκλήρωσης.

Η κατανομή των πιστωτικών μονάδων ακολουθεί τις αρχές του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων, σύμφωνα με το οποίο το βάρος κάθε μαθήματος προσδιορίζεται με βάση τον συνολικό φόρτο εργασίας του/της φοιτητή/τριας και όχι αποκλειστικά από τις ώρες διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται η ακαδημαϊκή ισοτιμία των μαθημάτων, η διαφάνεια στη διάρθρωση του προγράμματος, η συγκρισιμότητά του με αντίστοιχα ευρωπαϊκά προγράμματα και η ορθολογική κατανομή του φόρτου εργασίας ανά εξάμηνο.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το τέταρτο εξάμηνο, το οποίο πιστώνεται με 30 ECTS και λειτουργεί ως φάση σύνθεσης και ολοκλήρωσης των σπουδών. Σε αυτό προβλέπεται είτε η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, είτε η παρακολούθηση τεσσάρων μαθημάτων ισοδύναμου φόρτου, είτε ο συνδυασμός τριών μαθημάτων με πρακτική άσκηση 9 ECTS. Η πρόβλεψη αυτή προσδίδει ευελιξία χωρίς να μειώνει τις ακαδημαϊκές απαιτήσεις του προγράμματος, καθώς όλες οι εναλλακτικές στηρίζονται στην ίδια λογική ισοδυναμίας φόρτου και μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Συνολικά, η δομή του ΠΜΣ και η διαφοροποίηση των ECTS αποτελούν τεκμηριωμένη ακαδημαϊκή πρακτική, η οποία υπηρετεί τη συνοχή, την ποιότητα και τη λειτουργικότητα του προγράμματος.